

Näringsliv

24

Förslag till statsbudget för 2008

Näringsliv

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	11
2	Näringsliv.....	13
2.1	Omfattning.....	13
2.2	Utgiftsutveckling	13
2.3	Skatteutgifter.....	14
3	Näringspolitik.....	15
3.1	Omfattning.....	15
3.2	Utgiftsutveckling	16
3.3	Skatteutgifter.....	17
3.4	Mål	21
3.5	Resultatredovisning	22
3.6	Politikens inriktning.....	22
3.7	Entreprenörskap och företagande.....	27
3.7.1	Mål	27
3.7.2	Resultatredovisning	27
3.8	Innovation och förnyelse.....	34
3.8.1	Mål	34
3.8.2	Resultatredovisning	34
3.9	Konkurrens.....	38
3.9.1	Mål	38
3.9.2	Resultatredovisning	38
3.10	Regler, tillstånd och tillsyn.....	41
3.10.1	Mål	41
3.10.2	Resultatredovisning	41
3.11	Omvärldsanalys, utvärdering och statistik	46
3.11.1	Mål	46
3.11.2	Resultatredovisning	46
3.12	Revisionens iakttagelser.....	47
3.12.1	Statens företagsfrämjande insatser. När de kvinnor och personer med utländsk bakgrund? (RiR 2007:11).....	47
3.12.2	Regeringens redogörelse med anledning av Riksrevisionens iakttagelser avseende statligt ägda bolag.....	48
3.13	Vissa frågor angående förvaltningen av statligt ägda bolag.....	51
3.13.1	Förvaltningsaktiebolaget Statum.....	51

3.13.2	Försäljning av aktier i bolag med statligt ägande.....	52
3.14	Budgetförslag.....	52
3.14.1	38:1 Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader.....	52
3.14.2	38:2 Näringslivsutveckling m.m.	53
3.14.3	38:3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader.....	54
3.14.4	38:4 Turistfrämjande	54
3.14.5	38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.	55
3.14.6	38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	56
3.14.7	38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.	57
3.14.8	38:8 Patentbesvärslagen	57
3.14.9	38:9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer	58
3.14.10	38:10 Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.	58
3.14.11	38:11 Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader	59
3.14.12	38:12 Rymdverksamhet.....	59
3.14.13	38:13 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien.....	60
3.14.14	38:14 Konkurrensverket.....	61
3.14.15	38:15 Konkurrensforskning.....	61
3.14.16	38:16 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen	62
3.14.17	38:17 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.	62
3.14.18	38:18 Kapitalinsatser i statliga bolag.....	63
3.14.19	38:19 Avgifter till vissa internationella organisationer.....	65
3.14.20	38:20 Finansiering av rättegångskostnader	65
3.14.21	38:21 Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft	66
3.15	Övrig statlig verksamhet	67
3.15.1	Bolagsverket.....	67
3.15.2	Patent- och registreringsverket.....	67
3.15.3	Revisorsnämnden.....	67
4	Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande	69
4.1	Omfattning	69
4.2	Utgiftsutveckling.....	70
4.3	Mål för politikområdet.....	70
4.4	Handels- och investeringsfrämjande	70
4.4.1	Mål för verksamhetsområdet	70
4.4.2	Resultatredovisning	70
4.4.2.1	Insatser inom andra politikområden	73
4.5	Internationell handelspolitik och inre marknaden	74
4.5.1	Mål för verksamhetsområdet	74
4.5.2	Internationell handelspolitik.....	74
4.5.2.1	Resultatredovisning.....	74
4.5.2.2	Insatser inom andra politikområden	75
4.5.3	Inre marknaden.....	75
4.5.3.1	Resultatredovisning.....	75
4.6	Revisionens iakttagelser	77
4.7	Politikens inriktning.....	77

4.8	Budgetförslag	80
4.8.1	39:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet.....	80
4.8.2	39:2 Kommerskollegium	81
4.8.3	39:3 Exportfrämjande verksamhet	82
4.8.4	39:4 Investeringsfrämjande	82
4.8.5	39:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	83
4.8.6	39:6 Bidrag till standardiseringen.....	83
4.8.7	Exportkreditnämnden.....	84
5	Politikområde Forskningspolitik under Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	85
5.1	Budgetförslag	85
5.1.1	26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader	85
5.1.2	26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	85

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	12
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet	13
2.2 Härledning av ramnivån 2008–2010. Utgiftsområde 24 Näringsliv	14
2.3 Ramnivå 2008 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 24 Näringsliv	14
2.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 24 Näringsliv, netto	14
3.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet	16
3.2 Skatteutgifter inom politikområdet Näringspolitik, netto	17
3.3 Målstruktur för politikområde Näringspolitik	21
3.4 Nyutlåning till alla kategorier företag år 1999 – 2006	30
3.5 Nyutlåningen per län	30
3.6 Anslagsutveckling	52
3.7 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:1 Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader	53
3.8 Anslagsutveckling	53
3.9 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:2 Näringslivsutveckling m.m.	53
3.10 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	54
3.11 Anslagsutveckling	54
3.12 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader	54
3.13 Anslagsutveckling	54
3.14 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:4 Turistfrämjande	55
3.15 Anslagsutveckling	55
3.16 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	55
3.17 Offentligrättslig verksamhet	56
3.18 Uppdragsverksamhet	56
3.19 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.	56
3.20 Anslagsutveckling	56
3.21 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	56
3.22 Anslagsutveckling	57
3.23 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.	57
3.24 Anslagsutveckling	57
3.25 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:8 Patentbesvärslagen	57
3.26 Anslagsutveckling	58
3.27 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer	58
3.28 Anslagsutveckling	58
3.29 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:10 Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.	58
3.30 Anslagsutveckling	59

3.31	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:11 Rymdstyrelsen.....	59
3.32	Anslagsutveckling.....	59
3.33	Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	60
3.34	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:12 Rymdverksamhet.....	60
3.35	Anslagsutveckling.....	60
3.36	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:13 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien.....	61
3.37	Anslagsutveckling.....	61
3.38	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:14 Konkurrensverket.....	61
3.39	Anslagsutveckling.....	61
3.40	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:15 Konkurrensforskning.....	62
3.41	Anslagsutveckling.....	62
3.42	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:16 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen.....	62
3.43	Anslagsutveckling.....	62
3.44	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:17 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.....	63
3.45	Anslagsutveckling.....	63
3.46	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:18 Kapitalinsatser i statliga bolag.....	64
3.47	Anslagsutveckling.....	65
3.48	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:19 Avgifter till vissa internationella organisationer.....	65
3.49	Anslagsutveckling.....	65
3.50	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:20 Finansiering av rättegångskostnader.....	66
3.51	Anslagsutveckling.....	66
3.52	Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	66
3.53	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:21 Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft.....	67
3.54	Offentligrättslig verksamhet.....	67
3.55	Offentligrättslig verksamhet.....	67
3.56	Offentligrättslig verksamhet.....	67
3.57	Uppdragsverksamhet.....	67
4.1	Utgiftsutveckling inom politikområdet Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.....	70
4.2	Anslagsutveckling.....	80
4.3	Budget för avgiftsbelagd verksamhet – Ackreditering m.m.....	80
4.4	Budget för avgiftsbelagd verksamhet - Metrologi m.m.....	81
4.5	Härledning av anslagsnivån 2008–2010 för 39:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet.....	81
4.6	Anslagsutveckling.....	81
4.7	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 39:2 Kommerskollegium.....	81
4.8	Anslagsutveckling.....	82
4.9	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 39:3 Exportfrämjande.....	82
4.10	Anslagsutveckling.....	82
4.11	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, 39:4 Investeringsfrämjande.....	83
4.12	Anslagsutveckling.....	83
4.13	Härledning av anslagsnivån 2008–2010, 39:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer.....	83
4.14	Anslagsutveckling.....	83

4.15 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, 39:6 Bidrag till standardiseringen.....	84
4.16 Uppdragsverksamhet	84
5.1 Anslagsutveckling.....	85
5.2 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader.....	85
5.3 Anslagsutveckling.....	85
5.4 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	86
5.5 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling.....	86

Diagramförteckning

3.1 Nyföretagaraktivitet som andel av befolkningen 18-64 år, 2000-2006, procent	28
3.2 Andel företag med innovationsverksamhet, 2002-2004, procent	34
3.3 Andel av företagens omsättning från produkter som är nya på marknaden, 2004, procent	35

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner det mål för politikområde Näringspolitik som regeringen föreslår och upphäver nuvarande mål för politikområdet (avsnitt 3.4),
2. godkänner att regeringen avvecklar Förvaltningsaktiebolaget Stattum genom likvidation och att i samband med denna delas utdelningsbara medel ut till ägaren (avsnitt 3.13.1),
3. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 38:2 *Näringslivsutveckling m.m.* ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 230 000 000 kronor under 2009 och 240 000 000 kronor under 2010–2011 (avsnitt 3.14.2),
4. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 38:5 *Geologisk undersökningsverksamhet m.m.* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 000 000 kronor under 2009 och 4 000 000 kronor under 2010–2011 (avsnitt 3.14.5),
5. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 38:12 *Rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 459 000 000 kronor under 2009 och 1 741 000 000 kronor under 2010–2013 (avsnitt 3.14.12),
6. godkänner att regeringen under 2008 vidtar åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda bolag enligt de villkor som regeringen förordar (avsnitt 3.14.18),
7. bemyndigar regeringen att under 2008 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 200 000 000 000 kronor för exportkreditgarantier (avsnitt 4.8.7),
8. bemyndigar regeringen att under 2008 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 10 000 000 000 kronor för investeringsgarantier (avsnitt 4.8.7),
9. bemyndigar regeringen att under 2008 besluta att Exportkreditnämnden får obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalningar (avsnitt 4.8.7),
10. bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 26:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 000 000 000 kronor under 2009 och 800 000 000 kronor under 2010–2012 (avsnitt 5.1.2),
11. för budgetåret 2008 anvisar anslagen under utgiftsområde 24 *Näringsliv* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp*Tusental kronor*

Anslag	Anslagstyp	
26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader	Ramanslag	135 322
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	Ramanslag	1 809 966
38:1 Verket för Näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader	Ramanslag	334 323
38:2 Näringslivsutveckling m.m.	Ramanslag	579 146
38:3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader	Ramanslag	77 308
38:4 Turistfrämjande	Ramanslag	99 763
38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.	Ramanslag	170 946
38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	Ramanslag	5 364
38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.	Ramanslag	11 868
38:8 Patentbesvärslagen	Ramanslag	15 666
38:9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer	Ramanslag	7 952
38:10 Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.	Ramanslag	42 357
38:11 Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader	Ramanslag	23 268
38:12 Rymdverksamhet	Ramanslag	616 382
38:13 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	Ramanslag	5 327
38:14 Konkurrensverket	Ramanslag	98 151
38:15 Konkurrensforskning	Ramanslag	6 773
38:16 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen	Ramanslag	14 910
38:17 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.	Ramanslag	129 850
38:18 Kapitalinsatser i statliga bolag	Ramanslag	1 000
38:19 Avgifter till vissa internationella organisationer	Ramanslag	5 780
38:20 Finansiering av rättegångskostnader	Ramanslag	20 000
38:21 Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft	Ramanslag	199 000
39:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	Ramanslag	20 710
39:2 Kommerskollegium	Ramanslag	67 121
39:3 Exportfrämjande verksamhet	Ramanslag	248 836
39:4 Investeringsfrämjande	Ramanslag	56 264
39:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	Ramanslag	15 417
39:6 Bidrag till standardiseringen	Ramanslag	29 793
Summa		4 848 563

2 Näringsliv

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Näringspolitik (N) och Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande (UD). Inom utgiftsområdet ingår även delar av politikområdet Forskningspolitik (U).

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
Politikområde Forskningspolitik ²	1 505	1 537	1 527	1 945	2 013	2 070
Politikområde Näringspolitik	1 926	2 328	2 323	2 465	2 400	2 331
Politikområde Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande	484	420	424	438	440	407
Totalt för utgiftsområde 24 Näringsliv	3 914	4 286	4 273	4 849	4 853	4 808

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Politikområdet hör till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Regeringen föreslår att 4 849 miljoner kronor anvisas till utgiftsområdet för 2008 vilket innebär en ökning med ca 13 procent jämfört med 2007. Huvuddelen av ökningen kan hänföras till politikområde Forskningspolitik.

I tabell 2.2 redovisas förändringen av anslagsnivån för perioden 2008–2010 jämfört med statsbudgeten för 2007 fördelat på olika komponenter.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2008–2010. Utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	4 089	4 089	4 089
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning	19	109	197
Beslut	715	653	519
Övriga makroekonomiska förutsättningar	0	0	0
Volymer	0	0	0
Överföring till/från andra utgiftsområden	26	2	2
Övrigt	0	0	0
Ny ramnivå	4 849	4 853	4 808

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07-FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Den pris- och löneomräkning som görs årligen av anslagen för förvaltningsändamål för att kompensera myndigheterna för pris- och löneökningar utgör en del av den föreslagna anslagsförändringen.

Av tabell 2.3 framgår utgiftsområdets ram för 2008 realekonomiskt fördelad på transfereringar, verksamhetskostnader samt investeringar.

Tabell 2.3 Ramnivå 2008 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

	2008
Transfereringar	3 492
Verksamhetskostnader	1 345
Investeringar	12
Summa ramnivå	4 849

Den realekonomiska fördelningen av utgiftsområdesramen visar hur anvisade medel beräknas utnyttjas budgetåret 2008. Drygt två tredjedelar av anvisade medel beräknas betalas ut som transfereringar. De största transfereringarna sker från Vinnovas anslag för forskning och utveckling (transfereringar främst till företagssektorn), rymdverksamhet (transfereringar till utlandet), Nuteks

näringslivsutvecklingsanslag (transfereringar till företag) och exportfrämjande där den största delen utgörs av bidrag till exportrådet.

2.3 Skatteutgifter

Skatteutgifter för utgiftsområdet utgår från förhållandena som gällde vid tiden för 2007 års ekonomiska vårproposition. Skatteförslagen i budgetpropositionen för 2008 kommer till den del det påverkar skatteutgifterna att redovisas i 2008 års ekonomiska vårproposition.

Samhällets stöd till företag och hushåll inom utgiftsområde 24 Näringsliv redovisas i huvudsak på statsbudgetens utgiftssida. Vid sidan av dessa stöd finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en likformig beskattning, s.k. skatteutgifter. Avvikelser från en likformig beskattning utgör en skatteförmån om t.ex. en viss grupp av skattskyldiga omfattas av en skattelättnad i förhållande till en likformig beskattning och som en skattesanktion om det rör sig om ett "överuttag" av skatt. Många av skatteutgifterna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika politikområden som t.ex. konjunktur-, bostads-, miljö- eller arbetsmarknadspolitik. Dessa skatteutgifter påverkar statsbudgetens saldo och kan därför jämföras med stöd på budgetens utgiftssida. En utförlig beskrivning av redovisningen av skatteutgifterna finns i bilaga 2 till 2007 års ekonomiska vårproposition. I tabellen nedan redovisas de nettoberäknade skatteavvikelserna med politikområdesanknytning som är att hänföra till utgiftsområde 24 Näringsliv.

Tabell 2.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 24 Näringsliv, netto

Miljoner kronor

	Prognos 2007	Prognos 2008
Politikområde Näringsliv	19 063	23 510
Totalt för utgiftsområdet	19 063	23 510

3 Näringspolitik

3.1 Omfattning

Politikområde Näringspolitik omfattar verksamhetsområdena:

- Entreprenörskap och företagande,
- Innovation och förnyelse,
- Konkurrens,
- Regler, tillstånd och tillsyn,
- Omvärldsanalys, utvärdering och statistik

Inom politikområdet ryms företagsutveckling, främjande av entreprenörskap, innovationsutveckling, regelförenkling, konkurrensfrämjande arbete, turistfrämjande samt immaterial- och associationsrättsliga frågor. Vidare ingår undersökning av och information om landets geologi och mineralhantering, tillstånd och tillsyn enligt minerallagen (1991:45) samt miljösäkring. Därutöver ingår bidrag till forskning och utveckling inom bl.a. metrologi samt bidrag till rymdverksamhet. Ytterligare

områden är ansvar för teknisk provning och kontroll, legal mätteknik och ädelmetallkontroll, bidrag till riksmätplatserna, ansvar för säkerhetsfrågor inom elområdet samt bidrag till svenska standardiseringsorganisationen.

Inom politikområdet verkar myndigheterna Verket för näringslivsutveckling (Nutek), Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS), Sveriges geologiska undersökning (SGU), Bergsstaten, Patentbesvärshöjningen (PBR), Patent- och registreringsverket (PRV), Bolagsverket, Konkurrensverket, Elsäkerhetsverket, Rymdstyrelsen och Revisorsnämnden.

Andra statliga aktörer inom politikområdet är bolagen Almi Företagspartner AB (Almi), VisitSweden AB, AB Göta kanalbolag, Sveriges provnings- och forskningsinstitut AB (SP), Innovationsbron AB samt Sveriges Standardiseringsråd (SSR), Stiftelsen Industrifonden och Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID).

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet
Miljoner kronor

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
<i>Anslag inom utgiftsområde 6</i>						
38:1 Elsäkerhetsverket ²	37,3	42,6	48,6	42,6	43,5	44,6
Totalt för utgiftsområde 6	37,3	42,6	48,6	42,6	43,5	44,6
<i>Anslag inom utgiftsområde 24</i>						
38:1 Verket för Näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader	224,3	310,9	333,4	334,3	350,6	359,6
38:2 Näringslivsutveckling m.m.	256,7	463,9	386,0	579,1	539,1	539,1
38:3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader	78,0	77,3	75,9	77,3	79,1	81,1
38:4 Turistfrämjande	101,2	111,1	109,1	99,8	102,8	95,1
38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.	168,2	169,6	173,2	170,9	171,6	176,0
38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	5,3	5,3	5,2	5,4	5,6	5,8
38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.	35,2	11,9	14,2	11,9	11,9	11,9
38:8 Patentbesvärsträtten	15,6	15,5	15,5	15,7	16,0	16,5
38:9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer	6,6	8,0	7,8	8,0	8,0	8,0
38:10 Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.	42,3	42,1	41,3	42,4	43,6	44,7
38:11 Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader	22,6	23,1	23,3	23,3	23,8	24,4
38:12 Rymdverksamhet	657,5	612,8	623,8	616,4	583,1	597,4
38:13 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	5,3	5,3	5,2	5,3	5,3	5,3
38:14 Konkurrensverket	83,6	85,7	86,3	98,2	100,4	103,1
38:15 Konkurrensforskning	6,6	6,7	6,8	6,8	7,0	7,2
38:16 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen	14,9	14,9	14,6	14,9	14,9	14,9
38:17 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.	6,8	124,2	137,5	129,9	121,9	24,9
38:18 Kapitalinsatser i statliga bolag	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0
38:19 Avgifter till vissa internationella organisationer	5,6	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
38:20 Finansiering av rättegångskostnader	0,3	5,0	4,4	20,0	10,0	10,0
38:21 Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft	161,0	200,0	225,4	199,0	200,0	200,0
2007 24 38:10 Upprätthållande av nationell metrologi m.m.	28,2	28,1	27,6	-	-	-
Totalt för utgiftsområde 24	1 925,8	2 328,3	2 322,5	2 465,1	2 400,4	2 330,7
Totalt för politikområde Näringspolitik	1 963,2	2 370,9	2 371,1	2 507,7	2 443,9	2 375,3

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FIU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Fr.o.m. 2007 hör anslaget till utgiftsområde 6 Försvaret samt beredskap mot sårbarhet men tillhör fortfarande politikområdet Näringspolitik.

År 2006 uppgick de sammanlagda utgifterna inom politikområdet till ca 1 963 miljoner kronor, vilket är en ökning med drygt 6 procent jämfört med 2005. Ökningen kan främst hänföras till anslaget 38:21 *Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft* som uppfördes på statsbudgeten 2006 för

konkurrenskraftsfrämjande åtgärder i strategiska branscher.

För 2007 prognostiseras de totala utgifterna inom politikområdet uppgå till ca 2 371 miljoner kronor, vilket innebär att utgifterna ligger i nivå med årets tilldelade anslag.

Regeringens förslag till anslag 2008 för politikområdet innebär att ca 2 508 miljoner kronor anvisas, vilket är en ökning med knappt 6 procent jämfört med 2007. Ökningen kan främst hänföras till anslaget 38:2 *Näringslivsutveckling m.m.* och den satsning på tillväxt och utveckling inom miljöteknikområdet som aviserades i vårpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:100, bet. 2006/07:FiU21, rskr. 2006/07:222).

3.3 Skatteutgifter

Skatteutgifter för politikområdet utgår från förhållandena som gällde vid tiden för 2007 års ekonomiska vårproposition. Skatteförslagen i budgetpropositionen för 2008 kommer till den del det påverkar skatteutgifterna att redovisas i 2008 års ekonomiska vårproposition.

Skatteutgifterna inom utgiftsområde 24 Näringsliv samt en definition av begreppet redovisas i avsnitt 2.3. I tabell 3.2 nedan följer en redovisning av de nettoberäknade skatteutgifter som kan hänföras till politikområde Näringspolitik och i anslutning till tabellen ges en kortfattad beskrivning av respektive skatteutgift.

Tabell 3.2 Skatteutgifter inom politikområdet Näringspolitik, netto

Miljoner kronor

	Prognos 2007	Prognos 2008
Löneunderlaget i fåmansaktiebolag	390	410
Sjöinkomstavgifter	170	170
Underskott i aktiv verksamhet m.m.	10	20
Sänkt skatt för utländska nyckelpersoner	160	170
Utjämning av småföretagares inkomst	-	-
Matching-credit-klausuler i olika dubbelbeskattningsavtal	-	-
Koncernbidragsdispens	-	-
Rabatter och liknande från ekonomiska föreningar	-	-
Utdelning på aktier i noterade bolag	2 430	2 480
Utdelning av aktier	-	-
Nedsättning med viss inriktning mot mindre företag, egenavgifter	730	0
Nedsättning av egenavgifter i vissa delar av tjänstesektorn		660*
Nedsättning med inriktning mot mindre företag och regional nedsättning för arbetsgivaravgifter	293	330
Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för enmansföretag 2006-2007	u	u

Nedsättning av arbetsgivaravgifter i vissa delar av tjänstesektorn	3 950*	
Ersättning skiljemannauppdrag	-	-
Tillfälligt slopad särskild löneskatt för enmansföretag	u	u
Slopad särskild löneskatt för egenföretagare som fyllt 65 år men är födda 1938 eller senare	90	90
Slopad särskild löneskatt för egenföretagare som är födda 1937 eller tidigare		80*
Slopad särskild löneskatt för anställda som fyllt 65 år men är födda 1938 eller senare	470	470
Slopad särskild löneskatt för anställda som är födda 1937 eller tidigare		260*
Transport i skidliftar	200	210
Rumsuthyrning	1 050	1 120
Bränsleförbrukning inom industrin	1 190	1 220
Elförbrukning inom industrin	12 980	13 300
Befrielse från energiskatt på el vid deltagande i program för energieffektivisering inom industrin	150	150
Generell nedsättning av koldioxidskatt för industrin	4 630	5 030
Särskild nedsättning av koldioxidskatt för industrin	180	190
Skattereduktion för sjöinkomst	80	80
Fastighetsskatt på lokaler	-3 770	-3 770
Fastighetsskatt på industri- och elproduktionsenheter	-2 370	-2 370
Totalt för politikområde Näringspolitik	19 063	23 510

- Skatteutgiften är inte beräkningsbar.

* Skatteutgiften är nyttillkommen och riksdagen hade inte fattat beslut om den vid tiden för 2007 års ekonomiska vårproposition.

u Skatteutgiften har upphört.

Löneunderlaget i fåmansaktiebolag

Genom reglerna om löneunderlag ökar den kapitalbeskattade inkomsten för aktiva delägare i fåmansaktiebolag och närstående till dessa. Därigenom beskattas viss avkastning på arbetskraft i inkomstslaget kapital. Avkastning på arbete är lön, som bör beläggas med arbetsgivaravgifter och beskattas i inkomstslaget tjänst. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt och består i skillnaden i skattesats mellan dubbelbeskattad tjänste- och dubbelbeskattad kapitalinkomst.

Sjöinkomstavgifter

Sjömän som har haft s.k. sjöinkomst medges sjöinkomstavgifter som uppgår till 36 000 kronor om fartyget till övervägande del går i fjärrfart

och 35 000 kronor om det går i närfart. Om man inte har arbetat ombord hela året, för varje dag som sjöinkomst uppbärs ska avdrag medges till 1/365 av sjöinkomstavdraget. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

Underskott i aktiv verksamhet m.m.

Underskott av aktiv näringsverksamhet får dras av som allmänt avdrag under vissa förutsättningar (maximalt under 5 års tid med högst 100 000 kronor per år; restriktionerna gäller dock inte litterär, konstnärlig eller liknande verksamhet). Normen är annars att underskottet får sparas och kvittas mot senare överskott i den aktiva näringsverksamheten. Den tidigare lagda kvittningen är en skattekredit. Skatteutgiften utgörs av räntan på skattekrediten och avser inkomst av tjänst.

Sänkt skatt för utländska nyckelpersoner

Vissa förmåner och ersättningar till utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner kan undantas från beskattning. För skattefrihet krävs beslut av Forskarskattenämnden. 25 procent av lönen undantas från beskattning. Vissa ersättningar för utgifter är också undantagna från skatteplikt. Undantagen gäller under högst tre år. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

Utjämning av småföretagares inkomst

I småföretag bidrar inkomstutjämnande åtgärder, t.ex. avsättningar till skogskonto och periodiseringsfond samt överavskrivningar, till skatteutgiften i den mån åtgärderna medför att ägarens marginalsatt blir olika vid avsättning och uttag. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

Matching-credit-klausuler i olika dubbelbeskattningsavtal

I vissa fall kan en skattskyldig få avräkning för den skatt som skulle ha utgått i det andra avtalslandet även om sådan skatt inte har erlagts.

Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

Koncernbidragsdispens

Regeringen kan i vissa fall medge att avdrag får göras för lämnade bidrag trots att reglerna för koncernbidrag ej är uppfyllda. Detta förutsätter dels att avdraget redovisas öppet, dels att den verksamhet som bedrivs av berörda företag ska vara av samhällsekonomiskt intresse. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

Rabatter och liknande från ekonomiska föreningar

Ekonomiska föreningar får göra avdrag för rabatter, utdelningar m.m. trots att dessa inte är skattepliktiga hos mottagaren. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

Utdelning på aktier i onoterade företag

Lättnadsreglerna för delägare i onoterade bolag medför en skatteförmån. En avkastning på 70 procent av statslåneräntan på ett speciellt definierat underlag undantas från beskattning i inkomstslaget kapital. Fr.o.m. inkomståret 2006 har lättnadsreglerna ersatts med en sänkt kapitalinkomstskattesats för delägare i onoterade bolag. I båda fallen avser skatteutgiften skatt på inkomst av kapital.

Utdelning av aktier

Beskattning av aktieutdelning i form av aktier skjuts i vissa fall upp till dess att mottagaren säljer aktierna. Räntan på denna skattekredit är en skatteutgift. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av kapital.

Nedsättning med viss inriktning mot mindre företag, egenavgifter

Vid beräkning av egenavgifter får under 2007 en enskild näringsidkare göra avdrag med 2,5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med

4 500 kronor per år, vilket motsvarar ett underlag på 180 000 kronor. Skatteutgiften avser egenavgifter.

Nedsättning av egenavgifter i vissa delar av tjänstesektorn

Egenavgifterna, exklusive ålderspensionsavgiften, och den allmänna löneavgiften aviseras bli slopad för vissa delar av tjänstesektorn från och med den 1 januari 2008. Nedsättningen motsvarar 20,50 procentenheter. Detta innebär att egenavgifterna för vissa delar av tjänstesektorn kommer att uppgå till 10,21 procent av avgiftsunderlaget, vilket motsvarar ålderspensionsavgiften.

Nedsättning med inriktning mot mindre företag och regional nedsättning för arbetsgivaravgifter

Vid beräkning av arbetsgivaravgifter får under 2007 en arbetsgivare göra ett avdrag med 2,5 procent av lönesumman, dock högst med 1 545 kronor per kalendermånad. Därutöver får arbetsgivare med fast driftsställe i stödområde A göra ett avdrag med 10 procent av lönesumman, dock högst med 7 100 kronor per kalendermånad. Den sistnämnda nedsättningen på 10 procent gäller inte för kommuner, landsting, statliga myndigheter, statliga affärsdrivande verk eller registrerade trossamfund. Vidare är fiskeri-, vattenbruks-, jordbruks- och transportverksamhet undantagna från nedsättningen om 10 procent pga. EG-regler. Skatteutgiften avser arbetsgivaravgifter.

Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för enmansföretag 2006-2007

Den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter, som skulle löpa under tiden den 1 juni 2006 till och med den 31 december 2007, för enmansföretag som anställer en person upphörde att gälla den sista december 2006.

Nedsättning av arbetsgivaravgifter i vissa delar av tjänstesektorn

Arbetsgivaravgifterna, exklusive ålderspensionsavgiften, och den allmänna löneavgiften aviseras bli slopad för vissa delar av tjänstesektorn från och med den 1 januari 2008. Nedsättningen motsvarar 22,21 procentenheter. Detta innebär att arbetsgivaravgifterna för vissa delar av tjänstesektorn kommer att uppgå till 10,21 procent av avgiftsunderlaget, vilket motsvarar ålderspensionsavgiften.

Ersättning skiljemannauppdrag

Ersättning för skiljemannauppdrag ingår inte i underlaget för socialavgifter om parterna är av utländsk nationalitet. Skatteutgiften avser särskild löneskatt.

Tillfälligt slopad särskild löneskatt för enmansföretag

Tillfälligt slopad särskild löneskatt på förvärvsinkomster (SLF), som skulle löpa under tiden den 1 juni 2006 till och med den 31 december 2007, för enmansföretag som anställer en person upphör att gälla den sista december 2006.

Slopad särskild löneskatt för egenföretagare som fyllt 65 år men är födda 1938 eller senare

Den särskilda löneskatten för vissa förvärvsinkomster (SLF) på 16,16 procent har slopats fr.o.m. den 1 januari 2007 och enbart ålderspensionsavgiften, på 10,21 procent, betalas för egenföretagare som har fyllt 65 år. Nedsättningen omfattar endast enskild näringsidkare som är födda 1938 eller senare, dvs. näringsidkare som omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet.

Slopad särskild löneskatt för egenföretagare som är födda 1937 eller tidigare

Den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster (SLF) som uppgår till 24,26 procent, aviseras bli slopad från och med den 1

januari 2008 för egenföretagare som är födda 1937 eller tidigare.

Slopad särskild löneskatt för anställda som fyllt 65 år men är födda 1938 eller senare

Den särskilda löneskatten för vissa förvärvsinkomster (SLF) på 16,16 procent har slopats fr.o.m. den 1 januari 2007 och enbart ålderspensionsavgiften, på 10,21 procent, betalas för anställda som har fyllt 65 år. Nedsättningen omfattar endast anställda som är födda 1938 eller senare, dvs. personer som omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet.

Slopad särskild löneskatt för anställda som är födda 1937 eller tidigare

Den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster (SLF) som uppgår till 24,26 procent, aviseras bli slopad från och med den 1 januari 2008 för anställda som är födda 1937 eller tidigare.

Transport i skidliftar

Även för transport i skidliftar kommer nedsatt skattesats till 6 procent (tidigare 12 procent) att tillämpas fr.o.m. 1 januari 2007 (dvs. samma skattesats som gäller för personbefordran och kommersiell idrott). Den nedsatta skattesatsen ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

Rumsuthyrning

Skattesatsen är nedsatt till 12 procent. Den nedsatta skattesatsen ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

Bränsleförbrukning inom industrin

Industrisektorn är energiskattebefriad för användning av fossila bränslen i tillverkningsprocesser. Normen för alla fossila bränslen utgörs av full skattesats på eldningsolja, 7,5 öre/kWh.

Elförbrukning inom industrin

El som används i tillverkningsprocesser inom industrisektorn beskattas med 0,5 öre/kWh. Normen utgörs av normalskattesatsen på el, dvs. 26,5 öre/kWh.

Befrielse från energiskatt på el vid deltagande i program för energieffektivisering inom industrin

För energiintensiva industriföretag, som deltar i program för energieffektivisering medges befrielse från energiskatten på el. Skatteutgiften uppgår till 0,5 öre/kWh.

Generell nedsättning av koldioxidskatt för industrin

För industrisektorn medges en nedsättning på 79 procent av koldioxidskattesatsen för all användning av fossila bränslen för uppvärmning. Normen utgörs av full koldioxidskattesats, som 2008 bedöms bli 101 öre/kg koldioxid.

Särskild nedsättning av koldioxidskatt för industrin

För energiintensiva industriföretag medges nedsättning utöver den generella nedsättningen om koldioxidskatten överstiger 0,8 procent av det enskilda företagens försäljningsvärde. För det överskjutande beloppet sätts skatten ned till 24 procent. Fram till utgången av året 2006 var företag inom cement-, kalk-, glas- och stenindustri dock befriade från den del av koldioxidskatten på kol och naturgas som överstiger 1,2 procent av försäljningsvärdet. EU:s minimiskattesatser måste dock alltid respekteras.

Skattereduktion för sjöinkomst

Utöver sjöinkomstavdrag har den som har haft sjöinkomst rätt till skattereduktion med 14 000 kronor om fartyget till övervägande del gått i fjärrfart och med 9 000 kronor om det gått i närfart. Om man inte har arbetat ombord hela året, ska reduktion medges med 1/365 av dessa belopp för varje dag som sjöinkomst uppstår.

Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

Fastighetsskatt på lokaler, industri- och elproduktionsenheter

Skatten på dessa fastigheter är en objektskatt som enbart träffar fastighetskapital. Eftersom intäkterna beskattas som inkomst av näringsverksamhet utgör fastighetsskatten (som är avdragsgill mot intäkterna), till den del den inte reducerar inkomstskatten, en skattesanktion.

3.4 Mål

Politikområde Näringspolitik är indelat i fem verksamhetsområden med ett mål för varje område. Resultat och analyser redovisas huvudsakligen under respektive verksamhetsområdesavsnitt i denna volym. Målstrukturen för politikområdet beskrivs i nedanstående tabell.

Tabell 3.3 Målstruktur för politikområde Näringspolitik

Politikområde Näringspolitik
Mål: Stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag, för att därigenom bryta utanförskapet.
Verksamhetsområde Entreprenörskap och företagande
Mål: Goda möjligheter för företagande och ökat nyföretagande.
Verksamhetsområde Innovation och förnyelse
Mål: Ökad kunskap och kompetens så att tillväxt, innovationer och företagsutveckling stimuleras.
Verksamhetsområde Konkurrens
Mål: En effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna.
Verksamhetsområde Regler, tillstånd och tillsyn
Mål: Säkerställa goda grundläggande förutsättningar inom i första hand näringslivet och ett enkelt regelverk för företagande.
Verksamhetsområde Omvärldsanalys, utvärdering och statistik
Mål: Förbättra kunskapsunderlaget och därigenom skapa förutsättningar för att utveckla närings- och innovationspolitiken.

De näringspolitiska insatserna ska även bidra till att uppnå målen i EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning.

Regeringens förslag: Målet för politikområde Näringspolitik är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag, för att därigenom bryta utanförskapet.

Skälen för regeringens förslag: En av regeringens viktigaste prioriteringar är att bryta det utanförskap som präglat alltför många människors liv i Sverige under alltför lång tid.

Det privata företagandet är centralt för samhällets utveckling och de svenska företagen, stora som små, är viktiga för tillväxten, sysselsättningen och välfärden i Sverige. Vårt välstånd och möjligheterna att få fler människor i arbete bygger på att fler entreprenörer kan och vill driva företag och engagera sig som arbetsgivare. För att fler människor ska komma i arbete och ur utanförskap, måste fler företag vilja anställa. Detta kan bara ske genom att fler företag vill växa, att fler väljer att starta företag och att fler väljer att investera i Sverige. Därför måste det vara enkelt att anställa och bli mer attraktivt att starta och driva företag. Regelverk som bromsar investeringar och företagande måste förenklas så att det blir både enklare och mer lönsamt att driva företag.

En positiv och öppen attityd till företagare och företagsamhet är en förutsättning för ett ökat nyföretagande. Att driva företag ska vara ett lika självklart val som att vara en engagerad och initiativrik medarbetare.

Den skärpta globala konkurrensen innebär både möjligheter och utmaningar för Sverige. Näringspolitiken måste utformas för att vara viktig pelare i politiken för internationell konkurrenskraft på längre sikt. Fler företag och jobb kräver ett mer dynamiskt näringsliv och fler framgångsrika innovationer. Om ny kunskap och nya idéer kan omsättas i kommersiellt lönsamma verksamheter, nya tjänster och nya produkter skapas bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar tillväxt i hela Sverige.

En viktig grund för ett vitalt och konkurrenskraftigt näringsliv är förekomsten av god konkurrens på väl fungerande marknader. Regeringen förordar en restriktiv syn på användandet av statligt stöd för företagande och statligt ägande i bolag, samt sunda spelregler mellan privat och offentlig sektor.

3.5 Resultatredovisning

Tidigare var målet för näringspolitiken att främja en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning genom insatser för ökad konkurrenskraft och fler och växande företag. Redovisningen nedan görs i förhållande till detta mål. En mer detaljerad och analyserande beskrivning av måluppfyllelsen återfinns i de verksamhetsområdesspecifika avsnitten.

Internationell konkurrenskraft

Sedan 1990-talskrisen har Sveriges export trendmässigt ökat som andel av BNP till följd av en god efterfrågan på svenska produkter och en stark internationell konjunktur. Exporten har ökat snabbare än importen vilket lett till stigande bytesbalansöverskott. Sett över en längre tid har dock Sveriges sammanlagda världsmarknadsandel minskat, från 2,1 procent 1970 till 1,34 procent 2006.¹ Till viss del förklaras detta av ökade handelsvolymerna i världen, men av betydelse är också ett kontinuerligt försämrat bytesförhållande. Den goda ekonomiska utvecklingen sedan mitten av 1990-talet har lett till en viss stabilisering av Sveriges världsmarknadsandel men samtidigt har Sveriges bytesförhållande, dvs. kvoten mellan export- och importpriser, i genomsnitt minskat med 0,9 procent per år mellan 1995 och 2006.²

Om produktivitetens utvecklingen i Sverige tappar fart kan ett fortsatt försämrat bytesförhållande utgöra ett problem eftersom Sverige måste exportera mer för att få en given mängd import. Hittills har exportindustrins produktivitet ökat i sådan utsträckning att det har kompenserat för det försämrade bytesförhållandet. För att förbättra den svenska konkurrenskraften måste fler människor och företag i alla delar av Sverige bidra till den ekonomiska utvecklingen.

Det är viktigt att nya företag etableras för förnyelsen i näringslivet. De nya företagen bidrar över tiden till stigande produktivitet på åtminstone två sätt. Dels har de företag som

läggs ned i regel lägre produktivitetsnivå än de som tillkommer, dels bidrar nya företag till att upprätthålla konkurrenssituationen och förstärker på så sätt incitamentet till ökad produktivitet bland befintliga företag. Genom stigande produktivitet kan reallöner och levnadsstandard stiga. Det är därför angeläget att underlätta för företagen genom att undanröja onödiga hinder för att starta och driva företag, men även underlätta för företag att lämna marknaden i syfte att skapa en effektiv företagsdynamik.

Regeringen har genomfört åtgärder inom flera områden i syfte att stimulera fler kvinnor och män att bli företagare och att driva företag. Åtgärderna syftar till att öka arbetsutbudet och öka efterfrågan på arbetskraft i nya och växande företag i alla delar av landet.

3.6 Politikens inriktning

En förutsättning för att bryta utanförskapet är att fler jobb skapas genom fler och växande företag. Det är möjligt om Sverige har ett av världens bästa företagsklimat.

I den allt hårdare globala konkurrensen måste företagets konkurrenskraft stärkas. Regional och nationell utvecklingskraft måste frigöras.

Genom att förena miljö- och näringspolitik kan omställningen till ett uthålligt energisystem öka förutsättningarna för en starkare teknisk utveckling, nya affärsmöjligheter och svenska exportframgångar. Det leder inte bara till tillväxt, nya jobb och stärkt välfärd i vårt eget land utan att politiken får ett större globalt genomslag genom att svenska företag ges bättre förutsättningar att agera på större marknader.

Insatserna inom politikområdet är inriktade på att göra det enkelt, roligt och lönsamt att driva företag, att förbättra konkurrensen genom väl fungerande marknader och att stimulera till ett dynamiskt och innovativt näringsliv i alla delar av landet.

Många andra politikområden, t.ex. transporter, utbildning, forskning, handel och investeringsfrämjande, skatter, arbetsmarknad, energi, miljö, kultur och regional tillväxt har stor betydelse i ett näringspolitiskt perspektiv. Regeringen lägger fram förslag på en rad områden som bidrar till att förbättra villkoren för entreprenörer och företagande, såsom

¹ Sverige har ökat sin världsmarknadsandel inom tjänstehandeln de senaste 10 åren. Handelsstatistik från WTO, Trade Statistics 2007.

² Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget mars 2007.

skattelättnader, regelförenklingar och konkurrensförbättrande åtgärder. Regeringen fortsätter också arbetet med att utveckla en mer samlad och tvärssektoriell näringspolitik.

Regeringen har tagit många förvaltningspolitiska initiativ för en mer samlad förvaltningsstruktur inom politikområden med strategisk betydelse för Sveriges konkurrenskraft. Inom näringspolitikens och den regionala utvecklingspolitikens områden har en översyn gjorts av Verket för näringslivsutveckling, Institutet för tillväxtpolitiska studier och Glesbygdsverket. Översynen syftar till att skapa en tydligare och effektivare myndighetsstruktur. Regeringen avser att återkomma i frågan under 2008.

Fler och växande företag

Sverige ska ha Europas bästa företagsklimat

Nyföretagandet är lågt i Sverige i förhållande till andra länder. Det entreprenöriella förhållningssättet i samhället ska stärkas och attityden till företagande behöver förändras. Det måste vara lika självklart att vara företagare som att vara anställd. Den potential till företagande som finns bland unga, kvinnor och personer med utländsk bakgrund ska tas tillvara. Ungas intresse för och förmåga att starta och driva företag måste stärkas. Regeringen avser därför att under hösten 2007 presentera en nationell strategi för entreprenörskap inom hela utbildningsväsendet. (Se utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, avsnitt 8.6.14 Entreprenörskap i skolan.)

Den särskilda satsningen för att öka kvinnors företagande med affärsutvecklingsinsatser, stärkt innovationsfinansiering, arbete med förebilder, forskning m.m. ska fortsätta. Regeringens mål är att 40 procent av nyföretagarna ska vara kvinnor 2010.

Ytterligare insatser för att öka företagandet bland personer med invandrarbakgrund ska genomföras under 2008. Den påbörjade integrationen mellan Almi och stiftelsen IFS kommer att slutföras. En försöksverksamhet med Nystartcenter kommer att inledas i ett antal kommuner och stadsdelar där utanförskapet är särskilt stort. Försöket ska bidra till ökat företagande och arbetskraftsutbud.

Ett arbete har påbörjats inom Regeringskansliet för att främja socialt

företagande. Arbetet sker i samverkan med i huvudsak Socialdepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet.

Kulturen har fått allt större betydelse för företags och regioners utveckling. En ökad samverkan mellan kulturskapare och näringsliv kan öka kvinnors och mäns entreprenörskap i kultursektorn och stärka näringslivets konkurrenskraft. Ett samarbete kring detta mellan närings-, regionala tillväxt- och kulturpolitiken har påbörjats. Näringsdepartementet och Kulturdepartementet kommer att inleda en dialog med aktörer inom kulturområdet och näringsliv under hösten 2007.

I den alltmer hårdnande internationella konkurrensen har staten en viktig roll när det gäller att skapa förutsättningar för en god kapitalförsörjning för företag i alla delar av landet. Det är angeläget att statliga insatser ges en utformning som stimulerar företagens egen kapitaluppbyggnad och i största möjliga utsträckning främjar privata aktörers medverkan. Regeringen avser att från dessa utgångspunkter tillsätta en utredning som ska se över statens näringspolitiska insatser avseende finansiering och incitament för förbättrad kapitalförsörjning. Utredningen ska omfatta inriktning, effektivitet och omfattning av dessa insatser.

Kunskaper och erfarenheter på regional, nationell och europeisk nivå ska användas till att utveckla politiken. Uppföljningar och utvärderingar ska i större utsträckning än idag bidra till att utveckla lärandet inom politiken och politikens strategiska inriktning.

Enklare, roligare och lönsammare att driva företag

De generella incitamenten för att våga starta och driva företag behöver stärkas. Regeringen avser främja företagande genom tydligare och bättre regler i de sociala trygghetssystemen. En utgångspunkt är att det ska skapas en ökad balans i villkoren för och behandlingen av företagare och anställda i trygghetssystemen. Det ska vara enkelt att starta och driva företag. Regeringens mål för förenklingsarbetet är att företagens administrativa kostnader till följd av statliga regelverk ska minska med minst 25 procent till hösten 2010. Regelförenklingsarbetet ska leda till en märkbar förändring i företagets vardag. Genom att företagarna kan lägga mer tid och resurser på att utveckla sitt företag stärks företagets konkurrenskraft och fler jobb skapas.

Nuteks uppföljningar visar att företagens administrativa kostnader inte har minskat under 2004-2006. Regelförenklingsarbetet måste därför intensifieras. Regeringen kommer i början av 2008 att redovisa en handlingsplan för det fortsatta regelförenklingsarbetet i en skrivelse till riksdagen.

Konsekvensutredningar är ett viktigt verktyg för att belysa regelförslags effekter på företag och företagande. Regeringen har för avsikt att stärka arbetet med konsekvensutredningar och ett nytt regelverk om konsekvensutredning vid regelgivning bereds inom Regeringskansliet.

Regeringen har för avsikt att inom kort inrätta ett regelråd med uppgift att under regeringens beredningsprocess säkerställa att konsekvensutredningarna håller erforderlig kvalitet. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med att slutligt utforma formerna för ett sådant råd. Detta råd ska arbeta under en begränsad tid för att skynda på regelförenklingsarbetet.

Sverige ska vara aktivt och pådrivande i regelförenklingsarbetet inom EU. Europeiska rådets mål om att administrativa bördor som orsakas av EG-lagstiftning bör minskas med 25 procent till 2012 stärker arbetet på nationell nivå.

En viktig åtgärd för att göra det enklare att starta företag är att underlätta möjligheten att få F-skatt, framför allt för dem med endast en eller ett fåtal uppdragsgivare. I den utredning som nyligen har tillsatts kommer ett lagförslag tas fram som ska förenkla reglerna för F-skatt.

Utredningen om revisioner och revision³ skapar förutsättningar för fortsatta förenklingar och förbättrade villkor för företagande. Genom tilläggsdirektivet ges utredaren i uppdrag att föreslå de ändringar i regelverket som krävs för att ta bort revisionsplikten för de små företagen.

En utredning kommer att tillsättas om förenklingar i de associationsrättsliga reglerna för små aktieföretag och om en ny företagsform. Ytterligare en utredning om förenklingar av redovisningsreglerna startar hösten 2007. Denna kommer bl.a. att se över om Sverige i större utsträckning än idag bör utnyttja de möjligheter till lättnader för små och medelstora företag som EG:s redovisningsdirektiv medger.

Väl fungerande marknader

Förstärkt konkurrens på olika marknader

Konkurrenspolitiken ska bidra till effektiva, öppna och väl fungerande marknader som stimulerar och släpper fram nya idéer, företag och produkter. Väl fungerande marknader förutsätter såväl sund konkurrens mellan företagen som aktiva konsumenter. En väl fungerande konkurrens leder till lägre priser och högre kvalitet samt nya varor och tjänster.

För att en sund konkurrens ska kunna uppstå krävs tydlig lagstiftning och effektiva myndigheter. Förslag till en mer effektiv och ändamålsenlig lagstiftning kommer att lämnas som en följd av den genomförda översynen av konkurrenslagen. Regeringen avser att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att mångfalden och konkurrensen inom vård-, omsorgs- och utbildningssektorn ska öka.

Sunda spelregler mellan privat och offentlig sektor

Företag ska ges förutsättningar att verka på marknader i konkurrens på lika och rättvisa villkor. Denna princip innebär också att sunda spelregler mellan privat och offentlig sektor måste gälla. Fler små företag ska ges förutsättningar att delta i offentliga upphandlingar. Regeringen anser att en effektiv konkurrensmyndighet som även ansvarar för tillsynen över den offentliga upphandlingen skapar förutsättningar för väl fungerande marknader för offentlig upphandling. För att skapa förutsättningar för en effektiv tillämpning och tillsyn av upphandlingsreglerna krävs fungerande rättsmedel och sanktionsmöjligheter.

Regeringen avser också att remittera en promemoria rörande konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden. En proposition avses presenteras 2008. Syftet är att till skapa ett system för att i domstol lösa konkurrenskonflikter mellan offentlig och privat säljverksamhet när sådana uppstår. Regeringen avser därutöver att tillsätta en utredning för att se över vissa andra frågor inom området konkurrens på lika villkor mellan offentlig och privat sektor.

Minskat statligt ägande av företag

Den svenska staten äger helt eller delvis 55 företag som förvaltas av Regeringskansliet. Flertalet verkar under marknadsmässiga villkor, medan övriga har särskilda samhällsintressen att infria.

³ Ju2006:11, Dir 2006:128

Regeringen anser att det inte är statens uppgift att driva företag på konkurrensutsatta marknader. Våra gemensamma resurser bör istället användas för att skapa förutsättningar för en god och hållbar välfärd. Därför bör det statliga ägandet av företag minska. På sikt bör staten kvarstå som ägare endast då särskilda skäl talar för detta. Genom att minska det statliga ägandet skapas en tydligare rollfördelning mellan det privata och det offentliga, där staten ger privata företag goda förutsättningar att konkurrera på lika villkor utan att samtidigt driva egna konkurrerande företag. Statens främsta näringspolitiska uppgift är att ange ramar och regelsystem för näringslivets verksamhet och bidra till att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt.

Regeringens uppfattning är att ett privatägt företag har bättre utvecklingsmöjligheter än ett statligt ägt, bland annat genom att det lättare kan erhålla kapital för en expansion. Staten måste som ägare väga varje kapitaltillskott till ett företag mot angelägna satsningar på välfärdstjänster såsom sjukvård och utbildning samt omsorgen om barn och äldre. Detta gör att staten kan ha större svårigheter att tillföra kapital för expansion än ägare som kan finansiera sin verksamhet på kapitalmarknaden.

Ett minskat statligt ägande i ett företag har ofta varit gynnsamt för det berörda företaget. Effektiviteten har ökat, lönsamheten har förbättrats och investeringarna har ökat. Regeringens bedömning är att försäljningar av statligt ägda företag på sikt också bidrar till en starkare sysselsättningsutveckling i de företag och branscher som berörs. Därmed bidrar en minskning av det statliga ägandet även till att uppnå regeringens övergripande mål om fler arbetstillfällen och ett minskat utanförskap.

Det är mot bakgrund av detta regeringens avser att minska statens ägande i Nordea, OMX, SBAB, TeliaSonera, Vin & Sprit samt Civitas Holding, som äger Vasakronan (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217). Dessa sex bolag verkar i dag på marknader som är helt kommersiella och präglas av fungerande konkurrens. Tre av dem är börsnoterade. Regeringen anser därför att det inte finns skäl för staten att fortsätta äga de sex ovan nämnda bolagen. I maj 2007 avyttrade staten motsvarande åtta procent av sina aktier i TeliaSonera (se avsnitt 3.13.2). Regeringen fullföljer även den påbörjade

bolagsgenomgången för att identifiera vilka ytterligare bolag som bör utvecklas i privat ägande och vilka som bör vara kvar i statlig ägo.

Försäljningen av statligt ägda företag måste ske på ett ansvarsfullt sätt, med stor omsorg om skattebetalarnas pengar. Försäljningsintäkterna ska användas för att amortera på statsskulden.

Ett dynamiskt och innovativt näringsliv

Ökad tillväxt med nya och växande företag samt nya jobb är målsättningen med regeringens insatser för ett dynamiskt och innovativt näringsliv. En viktig uppgift för regeringen är att skapa goda villkor för företagande och främja förutsättningarna för innovationer att utvecklas. Långsiktig konkurrenskraft kräver ett gott investeringsklimat med god tillgång på kapital för nya och växande näringsverksamheter i alla delar av landet.

För att möta globaliseringens möjligheter och utmaningar krävs att Sverige leder utvecklingen av varor och tjänster med ett högt kunskapsinnehåll. Vi måste därför förbättra vår förmåga att omsätta kunskap i kommersiellt gångbara lösningar. Utvecklingen av tydliga och effektiva innovationssystem på både regional och nationell nivå ska stödjas. God tillgång på kompetens och en väl fungerande kunskapsöverföring mellan universitet, högskolor, industriforskningsinstitut och näringsliv är tillsammans med goda ramvillkor för näringslivet viktiga frågor.

Världen står inför en klimatomställning av historiska mått. Vi har ett gemensamt ansvar för att möta globaliseringens utmaningar, där miljö- och klimatförändringarna nu ställer särskilt stora krav. Bara genom en sammanhållen miljö- och klimatpolitik förmår vi möta dessa utmaningar. Produktion och konsumtion med miljöhänsyn behöver stimuleras. En grön näringspolitik ska utvecklas och utvecklingen av ett grönt näringsliv ska stödjas. Ny, grön teknik kommer att vara viktig och efterfrågas när energi- och transportsystem ska ställas om för att möta miljö- och klimatutmaningarna.

Sverige har mycket goda förutsättningar att möta klimatutmaningen, med spetskompetens inom områden som hållbara energi-, miljö- och transportlösningar. Sverige har också god tillgång till förnybara resurser, väl fungerande styrmedel och marknader samt goda industriella

förutsättningar inom t.ex. transport- och energiområdet. Men kunskaper och teknik inom dessa områden behöver tas tillvara ytterligare, så att kommersialisering av sådan teknik kan utvecklas vidare på såväl lokala som globala marknader. Regeringens bedömning är att miljö- och klimatutmaningarna kan och ska nyttjas som en ekonomisk hävstång. Ny, grön teknik ger möjligheter till ekonomisk utveckling, ökad svensk export och nya jobb i Sverige. En viktig roll för regeringen i främjandet av en sådan utveckling är att skapa goda villkor och förutsättningar för innovationer och företagande. Men för att möta den globala miljö- och klimatutmaningen genom utveckling av ny, effektiv och miljövänlig teknik har också internationell samverkan en avgörande betydelse. Regeringen har under det senaste året stärkt det internationella samarbetet på energiteknikområdet på ett sätt som både kommer att bidra till att motverka de globala klimathotet och till att öka svenska företags konkurrenskraft på världsmarknaden. I denna budget föreslås därutöver en satsning på ytterligare en miljard kronor inom klimatområdet för perioden 2008 t.o.m. 2010.

Insatserna kommer att genomföras inom den politik som rör miljö, skogs- och jordbruk samt energiområdena, men väntas också ha stor betydelse för svenskt näringslivs utvecklingsmöjligheter och långsiktiga konkurrenskraft. Genom att stärka teknisk utveckling som bidrar till nya affärsmöjligheter och möjligheter till export kan tillväxt, nya jobb och stärkt välfärd uppnås.

Regeringen avser att lägga fram en forskningspolitisk proposition för riksdagen i mitten av mandatperioden. Propositionen ska ge långsiktiga förutsättningar för svensk forskning på högsta internationella nivå och för forskning av strategisk betydelse för Sverige och svensk industris framtida utveckling. De innovationspolitiska frågorna är av stor betydelse i det fortsatta arbetet för att stärka den svenska omställningsförmågan. Sveriges förmåga att konkurrera globalt är beroende av en god förmåga att kombinera hög vetenskaplig kvalitet med hög relevans för näringslivet.

Industriforskningsinstitutet kan ha betydelse för företags beslut om lokalisering av FoU-verksamhet och företags möjligheter till internationalisering genom deltagande i internationellt forskningssamarbete. Regeringen

avser att återkomma till frågan om en långsiktigt stärkt institutssektor.

Förutom de generella åtgärderna för att utveckla näringslivsklimatet är det också viktigt för regeringen att uppmärksamma förutsättningarna för tillväxt inom olika näringslivssektorer. Därför är det angeläget för regeringen att föra en dialog med näringslivet kring viktiga frågeställningar. Arbetet har en stark koppling till EU:s industripolitik och syftar också till att stärka de svenska positionerna och svenskt näringsliv i EU-arbetet.

Regeringen ser en stor potential för fler jobb och fler företag inom tjänstesektorn och vill särskilt prioritera åtgärder som bidrar till att utveckla tjänsteföretagandet i Sverige. Besöksnäringen är en framtidsnäring med stor betydelse för hela Sverige. En dialog mellan Näringsdepartementet och näringen inleds under hösten.

Finansieringen av de nuvarande fordonsforskningsprogrammen löper i huvudsak ut 2008. En fortsatt långsiktig satsning på fordonsforskning är av största betydelse för att möjliggöra omställningen till ett hållbart transportsystem och skapa goda förutsättningar för den svenska fordonsindustrin att ytterligare stärka sin konkurrenskraft. Regeringen avser att under 2008 återkomma med förslag om en fortsatt finansiering av den långsiktiga fordonsforskningen.

Rymdsamarbetet inom Europa är av stor betydelse för näringsliv, forskning och samhälle. Verksamheten möjliggör för svenska företag och forskare att delta i avancerade internationella teknikutvecklingsarbeten. För att upprätthålla en bra nivå tillför regeringen, på samma sätt som för 2007, 50 miljoner kronor på anslaget för 2008.

Regeringen avser att under det kommande året genomföra insatser för att svenskt näringsliv ska kunna spela en aktivare roll i låginkomstländer, så att tillväxt och sysselsättning stimuleras både i Sverige och i omvärlden. Insatserna ska öka samstämmigheten mellan politikområden för utveckling, såsom närings-, handels- och biståndspolitikerna samt förstärka de synergier som finns mellan dessa, i enlighet med grundtanken i propositionen Politik för global utveckling (prop. 2002/2003:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112). För att näringslivet ska kunna

spela en aktivare roll i låginkomstländer krävs en tydligt kommunicerad kursändring.

Väl fungerande kommunikationer som underlättar vardagen för människor och företag

Väl fungerande kommunikationer har betydelse för företagande och tillväxt på ett flertal sätt. När standarden och kapaciteten i transportsystemet ökar innebär det lägre transportkostnader, kortare transporttider och ökad leveranssäkerhet, vilket i sin tur ger utrymme för ökad konkurrens, mer välfungerande marknader, utvidgade arbetsmarknader som stöder ökat arbetskraftsdeltagande, bättre matchning av arbetskraft mot företagets behov, möjligheter till omlokalisering och bättre logistiska system. Förutsättningarna för ökad produktivitet och tillväxt förbättras. God IT-infrastruktur är också en viktig möjliggörare. Infrastrukturatgärder och andra insatser i transportsystemet är därför att se som en viktig del i regeringens jobb- och företagspolitik. Regeringen avser att första halvåret 2008 återkomma med en proposition för infrastrukturområdet.

Tillväxt i hela landet

Regeringen vill stärka Sveriges konkurrenskraft och tillväxt genom att varje regions unika utvecklingsförutsättningar tas tillvara som konkurrensfördelar för hela landet. Detta underlättas genom åtgärder inom flera av regeringens politikområden.

Inom den regionala tillväxtpolitiken görs stora insatser för att stimulera till entreprenörskap, för att skapa innovativa miljöer och för att bredda näringslivet, som en del av regeringens arbete med att skapa förutsättningar för fler jobb genom fler och växande företag i alla delar av landet.

En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet är en av flera grundläggande faktorer för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Regeringens åtgärder för att öka den tvärssektoriella samverkan mellan myndigheter och mellan myndigheter och lokala och regionala aktörer är en del i regeringens arbete för att

effektivisera styrningen av den statliga verksamheten och ge utrymme för ökad hänsyn till de olika förutsättningar som finns i landet och därmed stärka Sveriges tillväxt.

Hinder för landsbygdens utvecklingskraft skal rivas. Som ett led i att stimulera företagande och tillväxt i hela landet kommer regeringen att utarbeta en nationell strategi för landsbygdens utvecklingskraft.

3.7 Entreprenörskap och företagande

3.7.1 Mål

Målet för verksamhetsområdet Entreprenörskap och företagande är: Goda möjligheter för företagande och ökat nyföretagande.

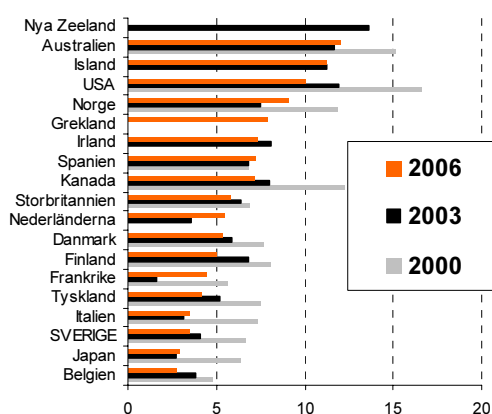
3.7.2 Resultatredovisning

Resultat

Internationella jämförelser

Det finns ett flertal olika mått för att jämföra företagande i olika länder. Antal befintliga företag, antal nystartade företag, antal företagare och antal personer som är involverade i att starta företag är exempel på några vanliga mått på företagsamhet. Förekomsten av företagare kan även mätas med andelen företagare som finns i arbetskraften eller i sysselsättningen.

Olika länderjämförelser ger en något splittrad bild av Sveriges position inom företagsområdet. Sverige har en relativt låg andel företagare i arbetskraften jämfört med andra OECD-länder. Diagram 3.1 visar andelen individer i befolkningen som var involverade i att starta ett företag eller var aktiv i ett nytt företag i olika länder under perioden 2000-2006. Sverige har under många år haft en låg nyföretagaraktivitet i en internationell jämförelse.

Diagram 3.1 Nyföretagaraktivitet som andel av befolkningen 18-64 år, 2000-2006, procent

Källa: Global Entrepreneurship Monitor (GEM) 2007.

Anm.: Nyföretagande definieras som antalet personer som vid en given tidpunkt var involverade i att starta ett företag eller som är ägare eller ledare för ett aktivt företag som är yngre än 42 månader.

Några viktiga faktorer som påverkar utvecklingen av företagande och antal företag är branschammansättningen i näringslivet, omfattningen av offentliga tjänster, konjunkturläge, institutionella förhållanden, kapitalförsörjning samt skatte- och socialförsäkringssystemens utformning. Dessa förhållanden kan förklara skillnader i företagande mellan olika länder.

En stor del av variationen mellan olika länders företagande och antal företag har att göra med rådande branschstruktur.⁴ Vissa branscher, som exempelvis basindustrin, har i regel betydande stordriftsfördelar vilket medför ett starkt incitament till sammanslagning och därmed färre antal företag. Sverige och Finland tillhör de länder som har många företag i branscher där företagen traditionellt är stora, vilket bidrar till lägre andel företagare i arbetskraften.

Omfattningen av offentlig tjänsteproduktion har betydelse för förekomsten av företagare och antalet företag. Ju större den offentliga tjänsteproduktionen är desto mindre blir utrymmet för privata företag att sälja tjänster. Dessutom är offentlig tjänsteverksamhet ofta reglerad på ett sådant sätt att privata företag inte kan bedriva verksamhet i vissa marknadssegment. Eftersom Sverige har en

förhållandevis stor offentlig tjänsteproduktion bidrar detta till färre egenföretagare jämfört med andra länder där den offentliga tjänsteproduktionen är mindre omfattande.

Konjunkturläget är en annan faktor som inverkar, särskilt på antalet nystartade företag. Ett bättre ekonomiskt klimat brukar medföra att fler nya företag startas. Ett uttryck för detta är att arbetslösheten tenderar att vara negativt korrelerad med antalet nystartade företag.⁵ Institutionella förhållanden kan ha stor betydelse bl.a. genom inverkan på den administrativa bördan i företagen och därmed företagets kostnadsnivå. Utformningen av skatte- och socialförsäkringssystemen kan inverka på incitamentet till att starta och bedriva företag. Ett exempel på detta är att ju högre de sociala ersättningarna för anställda är i relation till sociala ersättningar för egenföretagare desto lägre kan benägenheten förväntas vara att övergå från att vara anställd till att bli egenföretagare. Alla dessa förhållanden har inverkan på olika mått av företagande.

Entreprenörskap

Verket för näringslivsutveckling, Nutek, bedriver sedan 2005 ett nationellt entreprenörskapsprogram. Syftet med programmet är att öka intresset för och kunskaperna om entreprenörskap främst bland unga i grund- och gymnasieskolan samt på universitet och högskola. Merparten av programmets projekt är fleråriga, vilket betyder att de allra flesta av de 70 projekten som beviljades medel 2005 har fortsatt sin verksamhet 2006.

Det är för tidigt att nu redovisa resultaten av insatserna inom programmet. Utvärderingsverktyg har tagits fram och presenterats för projektledarna i programmet, vilket har lagt grunden för kommande resultatredovisningar. En delredovisning ska lämnas till Näringsdepartementet senast den 31 oktober 2007 och en slutredovisning ska lämnas senast den 30 september 2008.

Unga människor är positivt inställda till företagande. Nära tre av fyra i åldern 18-30 år kan tänka sig att bli företagare. Män är mer

⁴Enligt en studie av Brandt (2004) kan omkring 50 procent av variationen mellan länder för nystartade företag i förhållande till stocken företag förklaras med branschstruktur och särskilda land- och tidsspecifika omständigheter.

⁵Detta kan observeras på bl.a. svenska data åren 1994-2004 för såväl öppen som total arbetslöshet korrelerad med antal nystartade företag.

positivt inställda till företagande än kvinnor. Andelen är 80 procent bland män och 67 procent bland kvinnor. Unga bosatta i Stockholm och mellersta delarna av Norrland kan i högre grad tänka sig att bli företagare än unga i övriga delar av landet.

Nutek har under 2006 publicerat ett antal skrifter som rör kvinnors företagande samt organiserat en föreläsningsturné i ämnet. Sedan sitt tillträde har regeringen lyft fram kvinnors företagande som ett prioriterat område. I budgeten för 2007 avsattes 100 miljoner kronor för att främja kvinnors företagande och öka kunskaperna och forskningen om kvinnors företagande. Som ett led i detta fick Nutek under våren 2007 i uppdrag att genomföra och samordna ett treårigt program för att främja kvinnors företagande. Under 2007 avsätts 80 miljoner kronor till programmet.

Programmet består av fyra delprogram: Information, rådgivning och affärsutveckling, Insatser inom nationella program, Finansiering samt Attityder och förebilder. Insatserna inom området entreprenörskap inkluderar synliggörande av kvinnors företagande, arbete med förebilder och insatser för att öka tillgängligheten till aktörer och nätverk samt stärkning av bl.a. entreprenörskapsprogrammet för att öka kvinnors kunskaper om och intresse för att delta i entreprenöriella processer.

Regeringen bedriver även inom andra politikområden insatser för att stärka entreprenörskapet i hela landet. Inom ramen för de regionala tillväxtprogrammen, som genomförs och samordnas på regional nivå, kanaliseras under 2006 cirka sju miljarder kronor, såväl statliga, kommunala som privata medel, till insatser för entreprenörskap, företagsutveckling och förbättrat företagsklimat.

Information och rådgivning

Internetportalen Företagarguiden respektive informationstjänsten Startlinjen, som Nutek ansvarar för, syftar till att underlätta för företagare och blivande företagare att få tillgång till information från olika myndigheter. Arbetet med information och rådgivning har under 2006 inriktats mot nyföretagare, den grupp företagare som främst använder Startlinjen och Företagarguiden. Antalet unika besökare på Företagarguiden var närmare 360 000 under 2006. Det är en ökning med 58 procent jämfört med året innan, enligt Nuteks nya

statistikverktyg. Andelen nöjda besökare uppgick till över 95 procent och motsvarande siffra för Startlinjen var 80 procent. Målet om att 90 procent av de företag som söker information ska anse att den är användbar, begriplig och lättillgänglig har uppnåtts. Könsfördelningen bland Startlinjens kunder är relativt jämn, medan andelen kvinnor som använt Företagarguiden är något fler än andelen män (54 procent kvinnor och 46 procent män). Under 2006 har Företagarguiden fortsatt att utvecklas och bl.a. kompletterats med verktyg för att räkna fram prissättning på varor och tjänster samt en skattekalkylator. Guiden har dessutom kompletterats med information om vilka regler som gäller för en arbetsgivare vid en anställning.

I syfte att effektivisera myndigheters information och rådgivning till företagare och potentiella företagare startade under 2005 en s.k. samverkansgrupp mellan Nutek, Bolagsverket, Skatteverket, Försäkringskassan, Tullverket och Statskontoret. Under 2006 har även AMS anslutit sig. Myndigheterna har tillsammans hållit ett tjugotal Starta företag-dagar i Stockholm, Göteborg, Malmö och Sundsvall. Totalt har 1 600 personer deltagit. Enligt en undersökning bland deltagarna ansåg sig 90 procent nöjda med informationen.

Genom rådgivningsinsatser och finansiering medverkade Almi till att 3 700 företag startades under 2006. Därutöver har drygt 2 000 innovationsprojekt erhållit rådgivning och finansiering. Av dessa gick 23 procent till projekt som leds av kvinnor och 77 procent till projekt som leds av män.

Under 2006 har Nutek beviljat medel till 36 projekt inom Almis regionala bolag och Nyföretagarcentrum för affärsrådgivningsinsatser riktade till kvinnor som överväger att starta eller redan driver företag. Kundnöjdheten är hög, de projekt som påbörjades under 2005 och avslutades under våren 2006 har följts upp och 94 procent av deltagarna ansåg att projekten fungerat bra eller mycket bra. Projektet Mentoregetföretag som drivs i samarbete mellan Almi och Jobs and Society Nyföretagarcentrum har under 2006 och första halvåret 2007 utvecklats väl och väntas bli rikstäckande under året. Under 2007 väntas ca 950 mentorer bidra med råd till nyföretagare och projektets omfattning kommer att utökas under 2008.

Det nya programmet för att främja kvinnors företagande, som lanserats under 2007, innebär en avsevärd förstärkning av insatserna, särskilt vad avser affärsutvecklingsinsatser och rådgivning, men även förbättrad information samt förstärkning av ägarskiftes- respektive mentorskapsprogrammen.

För att stärka kunskaperna om kvinnors företagande har regeringen dessutom beslutat att könsuppdelad företagsstatistik ska tas fram. Beslut har även tagits om ett treårigt program för forskning om kvinnors företagande i Vinnovas regi.

Vad avser insatserna för att främja invandrarföretagande fortgår integreringen av Insamlingsstiftelsen IFS Rådgivningscentrum (IFS) i Almi. Integreringen förväntas vara helt genomförd under 2008.

Euro Info Centre (EIC) tillhandahåller löpande EU-relaterad information, hjälp och rådgivning till små och medelstora företag. Under 2006 har det funnits åtta EIC-kontor i Sverige. Nutek har betalat ut cirka 2 miljoner kronor i syfte att stödja samordningen av nätverket och de enskilda kontoren. Antalet besvarade frågor har ökat under de senaste åren och under 2006 besvarade kontoren totalt cirka 4 660 frågor. Frågorna handlar t.ex. om finansiering, internationalisering och företagssamarbete. Vidare är en central del i verksamheten knuten till olika typer av evenemang, bl.a. med inriktning på marknadsutveckling och internationella affärskontakter.

Kooperativa Utvecklingscentrum har under 2006 medverkat till att 359 nya företag bildats. Representanter för kooperativa utvecklingscentra har lämnat råd till 1 470 grupper vilka nyligen startat eller avser att starta kooperativa företag. Könsfördelningen är jämn bland dem som startade företag.

Kapitalförsörjning

Almis förvaltade låneportfölj uppgick vid årsskiftet 2006/07 till 12 699 lån om totalt 3 193 miljoner kronor.

Almi beviljade under 2006 lån om totalt 632 (579) miljoner kronor till 1 903 nya företag, varav 39 procent av antalet lån till företag som ägs eller leds av kvinnor och 61 procent till företag som ägs eller leds av män. 510 (553) miljoner kronor lånades ut till 847 etablerade företag, varav 25 procent av antalet lån till

företag som ägs eller leds av kvinnor och 75 procent till företag som ägs eller leds av män. Sammanlagt har 301 innovatörer beviljats 51 miljoner kronor i form av lån respektive 10 miljoner kronor i form av förstudiemedel (bidrag).

Tabell 3.4 Nyutlåning till alla kategorier företag år 1999 – 2006

År	Nya lån, mnkr	Antal företag
1999	776	2 292
2000	831	2 384
2001	825	2 023
2002	918	2 282
2003	928	2 239
2004	1 083	2 588
2005	1 182	2 911
2006	1 194	3 051

Tabell 3.5 Nyutlåningen per län

Län	2006, mnkr	2005, mnkr	Nyutlåning kr/antal företag i länet*
Stockholm	264	252	1 250
Uppsala	19	22	642
Södermanland	28	40	1 265
Östergötland	65	40	1 833
Jönköping	47	47	1 346
Kronoberg	33	31	1 428
Kalmar	35	37	1 344
Gotland	16	15	2 223
Blekinge	20	21	1 480
Skåne	67	65	580
Halland	61	52	1 962
Västra Götaland	200	179	1 313
Värmland	33	29	1 084
Örebro	13	19	541
Västmanland	24	50	1 129
Dalarna	74	73	2 179
Gävleborg	43	42	1 525
Västernorrland	73	71	2 786
Jämtland	31	28	1 510
Västerbotten	26	35	846
Norrbottnen	21	20	782

* Källa: SCB:s Företagsregister, antal arbetsställen per län

Almi har ökat sin utlåningsvolym till företag som ägs eller leds av kvinnor under 2006. Av det

totala antalet beviljade lån gick 33 procent till sådana företag vilket dock är en oförändrad andel jämfört med 2005. Även om andelen företag i kundstocken som leds av en kvinna ökat under senare år står de fortfarande för en relativt liten andel av lånestocken. En möjlig förklaring är att kvinnor ofta söker mindre lån. Detta avspeglar sig i att kvinnor står för en större andel av minilånen (49 procent) jämfört kvinnors andel av det totala antalet beviljade lån (33 procent). Regeringens beslut att höja gränsen för minilånet upp till 100 000 kronor väntas öka utlåningsvolymen till denna kundgrupp.

Andelen beviljade lån till personer med utländsk bakgrund var drygt 14 procent av den totala lånestocken 2006, vilket är en liten ökning jämfört med 2005. Integreringen av IFS i Almi har lett till att IFS kunder fått en närmare koppling till finansiering.

Varje år genomför Almi en uppföljning av tillväxten i samtliga kundföretag. Uppföljningen görs i samarbete med SCB. 2006 genomfördes mätningen för nionde året i rad och avsåg perioden 2001 till 2005. Mätningen visar att Almis kundföretag växer mer än andra jämförbara företag. Omsättningen i kundföretagen har ökat med 33 procent, vilket motsvarar i genomsnitt tre miljoner kronor per företag. I en jämförbar kontrollgrupp ökade omsättningen med 13 procent. Kundföretagen har under perioden anställt fler än 3 500 personer vilket motsvarar en ökning på 11 procent. Motsvarande för kontrollgruppen var en minskning med 10 procent. Statens avkastningskrav på Almi, att på sikt hålla lånefonden nominellt intakt, har uppnåtts.

För att främja framväxten av kreditgarantiföreningar i Sverige har under året 15 projekt beviljats fortsatt eller initialt stöd med fem miljoner kronor. Tio regionala kreditgarantiföreningar har för närvarande en operativ verksamhet, det vill säga har fått garantier för lån beviljade eller är klara att behandla ansökningar om garantier. Under året har sju föreningar fått 66 garantier beviljade och utställda till ett garantivärde för cirka 23 miljoner kronor (totalt sedan 2005: drygt 80 garantier för cirka 27 miljoner kronor). Många ärenden, även beviljade garantiärenden, behöver inte leda till att garantier ställs ut eftersom de sökande hittar andra finansieringslösningar. På flera håll har kärnverksamheten kreditgarantier kompletterats

med regionala partnerskap och nätverk för stöd och rådgivning till företag och företagare. En första nationell konferens för att sprida erfarenheter om kreditgarantiföreningar genomfördes i Karlstad under 2007.

Turism

Nutek har sedan den 1 januari 2006 ansvaret för turistnärlingsfrågor och är också statistikansvarig myndighet för turiststatistik. Huvudfokus har under året varit inriktat mot statistikuppdraget. Bl.a. har Nutek tillsammans med SCB tagit fram en ny teknisk plattform för inkvarteringsstatistiken. Nutek har vid ett tjugotal tillfällen under året presenterat turistnärlingen, dess affärslogik och närlingens effekter på ekonomi och sysselsättning.

VisitSweden AB har under året marknadsfört Sverige internationellt på image- och produktnivå. Medfinansieringen från närlingen har ökat med 14 procent, vilket indikerar en ökad efterfrågan på bolagets tjänster. Uppdraget från staten har bedrivits genom olika former av marknadsföringsaktiviteter och marknadsbearbetning. Exempel på resultat av detta arbete är att VisitSweden har medverkat till etableringen av en ny flyglinje mellan London och Kiruna inom ramen för ett strategiskt partnerskap mellan närlingsliv och myndigheter för att produktutveckla och marknadsföra Swedish Lapland. En särskild digital produktmarknadsföring mot den engelska marknaden har ökat efterfrågan på resor till Sverige. Främjande av affärsmöten mellan Tyskland och Sverige har skapat intäkter i svensk turistnärling flera gånger investeringens storlek och konceptet kommer därför att breddas till fler marknader. Samarbetet med Exportrådet har intensifierats för att tillvarata exportpotentialen hos turistföretag.

Geologisk verksamhet

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har av riksdag och regering fått långsiktiga mål till och med 2008 för tillhandahållandet av geologisk information med en given kvalitetsnivå.

Vid slutet av 2006 hade 76 procent av den totala måluppfyllelsen för karteringsverksamheten relativt planmålet 2008 uppnåtts. Årsmålet för 2006 nåddes till 96 procent. SGU:s prognos är att målen för 2008 kommer att nås till omkring 95–96 procent. Samtidigt som myndigheten ligger efter i karteringen för vissa informationslag ligger

SGU före uppsatta mål gällande flyggeofysisk kartering. Även för maringeologisk kartering har SGU slutfört fältinsatserna för målen till 2008 och börjat kartera enligt nyuppsatta mål.

Nya flygmätningar för identifierade behov inom främst havsmiljöarbetet och mineralprospekteringen kommer att påbörjas under 2007 för att säkerställa informationsförsörjningen.

Antalet prospekterande företag ökade under 2006 till 75 stycken, vilket innebär en ökning med 50 procent på två år. Antalet besök vid Mineralinformationskontoret i Malå ökade också kraftigt. SGU:s uppdragskunder dominerades under 2006 av beställare inom den statliga förvaltningen. Dessa stod för 61 procent av omsättningen under 2006, med Naturvårdsverket, länsstyrelserna, trafikverken och Statens strålskyddsinstitut (SSI) som de största kunderna. Andelen företagskunder har under året ökat från 25 till 30 procent.

Analys och slutsatser

Entreprenörskap

En politik som syftar till att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag måste stärka incitamenten för företagande i alla delar av landet. Det gäller såväl förutsättningar för företagsstart som tillväxt i befintliga företag.

Antalet företag som startades under 2006 ökade något jämfört med året innan. Den stora ökningen skedde inom branschgruppen personliga tjänster, en bransch som förväntas fortsätta att växa. Antalet nystartade företag ledda av en kvinna ökade med 5 procent mellan 2005 och 2006 och kvinnor står därmed för ungefär 35 procent av nyföretagandet. Regeringens ambition är att stärka denna utveckling ytterligare.

För att på sikt få ännu fler nystartade företag krävs att fler individer ser företagande som en lika självklar och möjlig väg som traditionell anställning. Utbildningsväsendet spelar en betydelsefull roll i att främja denna nödvändiga attitydförändring. Studier visar att inställningen till eget företagande genomgående är mer positiv hos unga som i skolan fått en uppfattning om företagande eller uppmuntras att bli företagare. Det finns en mängd enskilda entreprenörskapsprojekt som genomförs runt

om i landet på olika nivåer i utbildningssystemet. Utbildningar och insatser är dock i liten utsträckning integrerade i utbildningen utan genomförs ofta i form av avgränsade och externt finansierade insatser i projekt. Det saknas ofta ett helhetsperspektiv gällande såväl strategi för hur insatser på olika nivåer i utbildningssystemet ska länkas samman som för att skapa former för långsiktighet i utförandet. För att skapa bättre förutsättningar för att arbeta mer integrerat med dessa frågor i utbildningen kommer regeringen under hösten 2007 att presentera en strategi för entreprenörskap inom hela utbildningsväsendet.

Regeringen anser att det är angeläget att tillvarata den ytterligare potential till tillväxt som finns i ett ökat företagande bland kvinnor. De insatser som gjorts tidigare har varit uppskattade men otillräckliga. Insatserna för att främja kvinnors företagande har därför stärkts kraftigt, med 100 miljoner kronor per år 2007-2009. Det ger möjlighet att arbeta mer långsiktigt och med en större bredd i insatserna för att främja entreprenörskap bland kvinnor.

Riktade satsningar är nödvändiga för att kunna ta tillvara hela den potential som finns för ökat företagande. För att stärka företagandet och incitamenten att starta och driva företag bland kvinnor och män med utländsk bakgrund satsar regeringen 20 miljoner kronor om året 2008-2010. Satsningen ska bidra till både fler och växande företag samtidigt med integration och motverkande av utanförskap såväl på kort som på lång sikt.

Förutom riktade åtgärder till särskilda grupper pågår ett omfattande arbete för att stärka företagsklimatet genom generella åtgärder. Till exempel kan insatser som underlättar små företags deltagande i offentlig upphandling ha stor betydelse för möjligheterna att driva och expandera företag inom inte minst utbildning, vård och omsorg, där många kvinnor är verksamma.

Information och rådgivning

Det är inom tjänstesektorn nyföretagandet ökar, och det är i stor utsträckning inom denna sektor som kvinnor driver företag. Expansionen inom tjänstesektorn ställer krav på att den rådgivning och de insatser som erbjuds anpassas efter detta. De satsningar som görs inom programmet för att främja kvinnors företagande, med bland annat förstärkningar av affärsutvecklingsinsatser,

information, utbildning m.m. är därför mycket angelägna.

För att kunna följa och påverka utvecklingen behövs även väl utvecklad statistik och forskning om kvinnors företagande. Idag finns brister avseende könsuppdelad statistik för bl.a. företagsstocken. De insatser som nu görs för att förbättra statistiken kommer att ge ökade kunskaper om hur kvinnors och mäns företagande ser ut, men också om hur olika insatser kan påverka företagandet. Det finns ett behov av ökade kunskaper om hur t.ex. regelverk och branschstrukturer påverkar kvinnors företagande. Det treåriga forskningsprogram om kvinnors företagande som Vinnova genomför ska stärka kunskaperna på detta område.

Regeringens förstärkning av Almis anslag har bidragit till utrymme för att förbättra stödet till landets småföretagare. Förstärkningen på 80 miljoner kronor innebär bland annat att Almi kan fortsätta att stärka rådgivningen till personer med utländsk bakgrund som startar och driver företag. Integreringen av IFS i Almi innebär bland annat att rådgivning och finansiering till kvinnor och män med utländsk bakgrund som startar och driver företag förbättras.

Almi ska utveckla metoder för att förbättra resultatuppföljningen av rådgivningsinsatserna fördelat efter kön och utländsk bakgrund. Bolaget har de senaste åren genomfört organisationsförändringar för att effektivisera verksamheten och skapa ytterligare utrymme för bl.a. rådgivningsinsatser. Rationaliseringarna tillsammans med ökat anslag möjliggör en budget i balans.

När det gäller myndigheters information och service till blivande företagare har det länge efterfrågats samordning och att endast en myndighetskontakt ska behövas vid start av företag. Nuteks internetjänst, Företagarguiden, är ett exempel på samordning av myndighetsinformation. De starta-eget seminarier som Nutek, Bolagsverket, Skatteverket, Försäkringskassan, Tullverket, samt Arbetsmarknadsstyrelsen genomfört är ett annat exempel. Båda initiativen är mycket uppskattade. Även om flera initiativ har tagits för att underlätta företagets kontakter med myndigheter finns det utrymme för att rationalisera myndighetskontakterna för befintliga och blivande företagare. Ytterligare arbete pågår därför med att vidareutveckla en

interaktiv tjänst, "Mitt företag" i syfte att underlätta hela processen att starta företag.

I syfte att underlätta för små företag att delta i offentliga upphandlingar kommer Nuteks internetjänst att utökas med anpassad information och en guide kring offentlig upphandling.

Kapitalförsörjning

Regeringens bedömning är att en god kapitalförsörjning är viktigt för företagsklimatet. Efterfrågan på marknadskompletterande lån är fortsatt hög. Under 2006 har Almis utlåning ökat ytterligare. Enligt de årliga uppföljningar som genomförts av bl.a. SCB har statens långivning via Almi haft god effekt på tillväxten i de företag som fått finansiering.

Regeringen ser positivt på den ökande andelen kvinnor i Almis kundregister. Fortfarande är lånevolymen som går till företag som ägs eller leds av kvinnor relativt låg. Almi har därför fått förtydligade mål för kundgruppen och har också fått i uppgift att tydligare följa upp och redovisa finansierings- och rådgivningsinsatserna för företagare som är kvinnor samt hur Almi möter de finansieringsbehov som finns. Minilånen är ett exempel på en ny tjänst som visat sig vara efterfrågad. Regeringen har därför ytterligare förbättrat minilånet och lån kan nu ges upp till 100 000 kronor. En särskild insats om 7 miljoner kronor för att stärka innovationsfinansieringen görs också inom programmet för att främja kvinnors företagande. Förbättrade förutsättningar för privat kapitalbildning och tillgång på riskkapital är särskilt viktig för små företag.

Globaliseringen har inneburit dels en ökad konkurrens både nationellt och internationellt dels nya möjligheter i form av nya marknader och affärsmöjligheter. För att möta de nya möjligheterna och utmaningarna har företagets behov av utvecklings- och finansieringsinsatser förändrats. En utredning kommer därför att tillsättas för att se över de näringspolitiska finansieringsinsatserna. Utredningen ska genomföra en analys av företagets behov och det kommersiella utbudet. Utifrån analysen ska utredningen bedöma om dagens statliga insatser kompletterar marknadens utbud samt motsvarar det företagen efterfrågar. Vidare ska utredningen undersöka behovet av att komplettera eller ersätta det statliga utbudet med nya former av finansieringsinsatser. Vidare ska möjligheterna

till en mer enhetlig och flexibel organisationsstruktur som bättre skulle kunna hantera omvärldens förändringar belysas.

Turism

Turistnäringen är en framtidsnäring med stor betydelse för hela Sverige. För att underbygga den positiva utveckling som turistnäringen uppvisar, genomförde regeringen i budgetpropositionen för 2007 en ökad satsning på marknadsföring av Sverige som turistland.

Regeringen bedömer att insatserna under året har bidragit till att öka attraktionskraften av Sverige som turistland och medverkat till en långsiktig konkurrenskraftig turistnäring.

Geologisk verksamhet

Beslut i samhället om stora nationella infrastruktursatsningar, planerings- och miljömålsarbeten samt det fortsatta stora intresset för malmprospektering i Sverige, har medfört ett ökat behov och användning av geologisk information. Regeringens bedömning är att kvalitetssäkrad geologisk information är nödvändig för att tillgodose samhällets behov inom områdena miljö- och hälsa, fysisk planering, hushållning och försörjning med naturresurser, jord- och skogsbruk samt totalförsvar. Målen för tillhandahållandet av geologisk information kommer inte att nås fullt ut under 2008. Regeringen avser att ha detta resultat i åtanke när de nya målen efter 2008 ska utformas.

3.8 Innovation och förnyelse

3.8.1 Mål

Målet för verksamhetsområdet Innovation och förnyelse är: Ökad kunskap och kompetens så att tillväxt, innovationer och företagsutveckling stimuleras.

3.8.2 Resultatredovisning

Resultat

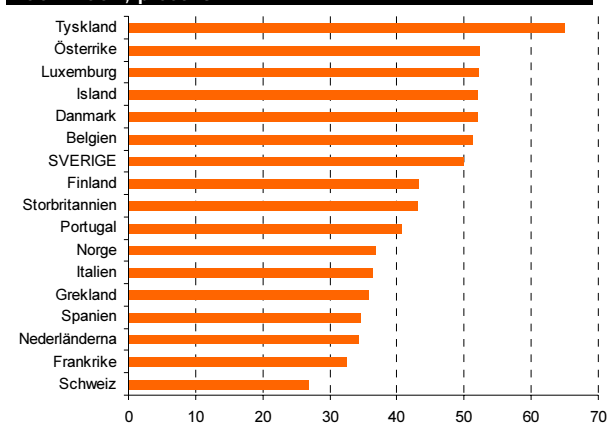
Innovationer i företag

Innovationer, forskning och utveckling har fått en allt större betydelse för den ekonomiska tillväxten och är idag av strategisk betydelse för

näringslivet. Innovationer, forskning och utveckling har även stor betydelse för en framtida hållbar utveckling.

En indikation på resultat av FoU är hur stor andel av företagen som introducerar nya produkter (både varor och tjänster) på marknaden. Företag som under en viss tidsperiod har introducerat en eller flera nya produkter sägs, enligt undersökningen *Community Innovation Survey*, vara innovativt eller har innovationsverksamhet.⁶ I diagram 3.2 visas andelen företag med innovationsverksamhet. Resultaten bygger på en urvalsundersökning bland företag och bör därför tolkas med viss försiktighet.

Diagram 3.2 Andel företag med innovationsverksamhet, 2002-2004, procent

Källa: Eurostat, CIS 4 statistics.

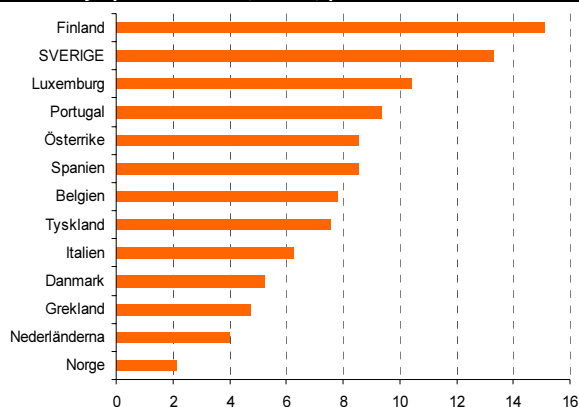
I Sverige har ungefär hälften av företagen innovationsverksamhet, vilket placerar Sverige på en sjunde plats bland de jämförda länderna. Innovationsverksamhet är avhängigt företagsstorleken. Andelen företag med innovationsverksamhet är högre bland större företag. Det gäller generellt i alla studerade länder.

Ett annat mått på betydelsen av innovationsverksamhet är hur stor andel av omsättningen i de innovativa företagen som genereras av nya produkter. Det ger en bild av hur betydande innovationsverksamheten är för dessa företag. Andelen av de innovativa företagens omsättning som kommer från

⁶Företag med innovationsverksamhet har antingen en ny eller påtagligt förbättrad produkt (vara eller tjänst) på marknaden eller inom företaget en helt ny eller en påtagligt förbättrad process.

produkter som är nya på marknaden visas i diagram 3.3.

Diagram 3.3 Andel av företagens omsättning från produkter som är nya på marknaden, 2004, procent

Källa: Eurostat, CIS 4 statistics.

Diagrammet visar att Sverige näst efter Finland är det land där den största andelen av de innovativa företagens omsättning kommer från nya produkter.

Lägger man samman resultaten framkommer att Sverige ligger just över medelnivå när det gäller andelen företag som är innovativa. Dessa företag har dock en större del av sin omsättning knuten till nya produkter på marknaden än i de flesta andra länder.

Företagsutveckling

Produkt-, tjänstutveckling och produktionsprocesser

Programmet "Produktutveckling i små företag – av varor och tjänster" som startade 2005 har fortsatt 2006. Uppdraget har genomförts i samarbete med 20 partnerskap, varav 17 är regionala och tre branschriktade. År 2006 deltog 287 företag. Hälften av de beviljade projekten var inom teknik och design. 16 procent av företagsledarna i de beviljade projekten var kvinnor, 84 procent män. Företagen har i första hand anlitat privata företag som konsulter för insatserna.

En första effektutvärdering av de insatser som gjordes 2005 genomfördes under hösten 2006. Utvärderingen visar att ungefär hälften av de utvecklade produkterna redan kommit ut på marknaden. Av de företag som marknadsintroducerat sin produkt anser 94,1 procent att deras marknadsposition förändrats positivt eller mycket positivt, 65,5 procent har nått en ny marknad genom produktutvecklingen och 63 procent har ökat sina marknadsandelar.

Industriella utvecklingscentra

Industriella utvecklingscentra (IUC) har tre huvuduppgifter: att utveckla samverkan mellan IUC och industriforskningsinstitutet, att stödja avknoppningar samt att utveckla samverkansformer för mindre och medelstora företag. Under våren 2006 tillsattes ett programråd med representanter från myndigheter, fackförbund, branschorganisationer och IUC Sverige AB.

Design

Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID) har genomfört rådgivning till näringslivet, initierat, utvecklat och drivit regionala aktiviteter i egen regi och som partner. SVID har även genomfört aktiviteter för att bidra till att utveckla svensk designforskning.

Strategiska utvecklingsprogram för svensk industri

Under 2005 och 2006 bedrevs ett strategiskt utvecklingsarbete tillsammans med företrädare för sex branscher. Till stöd för en konkurrensbefrämjande utveckling av dessa branscher avsattes en miljard kronor för särskilda insatser. Huvuddelen av de medel som är avsatta har gått till samverkansprogram med industrin. Verket för innovationssystem (Vinnova) och ett flertal andra myndigheter har bl.a. uppdragits att ta fram FoU-program i samverkan med de branscher som deltagit i arbetet. Myndigheternas arbete har inletts under året genom främst utlysningar och samverkansavtal med industrierna inom ett tjugotal strategiska områden.

Hållbar utveckling/miljöteknik

Miljödriven affärsutveckling

Utifrån strategin "Nationell kraftsamling för miljödriven näringslivsutveckling – ett förslag till strategi" och inom ramen för programmet Miljödriven näringslivsutveckling har Nutek till och med 2006 beviljat medel till drygt 40 pilotprojekt. Under 2007 används ytterligare fem miljoner kronor till ca femton projekt som driver utvecklingen framåt på området. Inom ramen för Produktutvecklingsprogrammet satsas därutöver omkring fem miljoner kronor på ett tjugotal miljöpåverkande projekt. Den övergripande målsättningen med satsningarna är att svenska företag som berörs av Nuteks program, ska få en ökad konkurrenskraft på miljödrivna marknader. En uppföljning av

projekten som sedan 2004 har ingått i programmet Miljödriven näringslivsutveckling ska genomföras under hösten 2007.

Miljöteknik

SWENTEC, Sveriges miljöteknikråd, har under 2006 bedrivit arbete i syfte att stärka svenska företags affärsmöjligheter och konkurrenskraft inom området miljöteknik. Bl.a. har nätverksträffar organiserats för miljöteknikföretag. Swentec har även arbetat med inventering och analys av det svenska utbudet av varor och tjänster inom området miljöteknik.

Kommersialisering och innovation

Innovationsbron AB bedriver arbete med en kombination av aktivt stöd i form av inkubatorer och såddfinansiering i tidiga skeden. Resultatet av detta arbete syns i långsiktiga effekter men kan också ses i utvecklingen av de enskilda företagen.

Under året har bolaget utvärderat ca 2 600 idéer varav ca 16 procent blev antagna att få stöd. Bolagets målsättning var att anta 10–15 procent av idéerna och bolaget har därmed uppfyllt sitt uppsatta mål. Majoriteten av idéerna kommer från universitet och högskolor (drygt 50 procent), enskilda innovatörer och näringslivet. Av de antagna idéerna kommer 22 procent från kvinnor och 78 procent från män.

Innovationsbron AB har under året arbetat med bidrag, villkorlån och ägarkapital inom sin såddfinansieringsverksamhet. Ägarkapital står för knappt hälften av insatserna på detta område.

Bolagets arbete med inkubatorer visar att ca 30 procent av de undersökta företagen som haft möjlighet att lokalisera sig inom en inkubator anser att detta haft betydelse eller mycket stor betydelse för att över huvud taget kunna starta företaget. Nästan lika många anser att inkubatorn hjälpt till att generera de första kunderna. Det tycks också föreligga ett samband mellan extern kapitalfinansiering i form av riskkapitalister och lokalisering i en inkubator.

Även Almi arbetar med innovationsfrämjande verksamhet, inriktad på produkter och tjänster från innovatörer med lägre kapitalbehov. Almis innovationsverksamhet består av finansiering och rådgivning. Rådgivningen till enskilda innovatörer är en stor och viktig del av Almis innovationsverksamhet. Efterfrågan på resurser för att utveckla innovativa idéer ökade under 2006. Stöd gavs till 2 000 projekt och 500 av

kundernas idéer kommersialiserades. Almi beviljade drygt 300 lån på totalt 51 miljoner kronor och tio miljoner kronor beviljades i förstudiemedel för en första utvärdering av idéernas kommersialiserbarhet. Almi och Innovationsbron har ett nära samarbete inom området.

Rymdverksamhet

De teknikutvecklingsprojekt som samordnas av European Space Agency (ESA) bidrar till att utveckla den svenska industrins konkurrenskraft. Nationella och bilaterala utvecklingsprogram spelar också en viktig roll för att stärka konkurrenskraften. Svensk industri inom rymdområdet uppvisade under 2006 en viss omsättningsökning, och antalet anställda visade en positiv trend för första gången sedan 2001. Rymdverksamheten säkerställer tillgång till infrastruktur som är avgörande för stora delar av samhälle och näringsliv. Särskilt telekommunikation och navigation är exempel på områden där rymdtekniken erbjuder kritiska tjänster för många branscher. Värdet av tillgången till dessa system för företagets konkurrenskraft är svår att kvantifiera, dels för att det utgör en grundläggande infrastruktur, dels för att denna är gemensam för många länder.

Även mindre företag återfinns inom rymdindustrin. Genom teknikutveckling i små företag har nya produkter och tjänster utvecklats, såsom mjukvarubaserade GPS-mottagare, med tillämpning inom infrastrukturprojekt, jordbruk och skogsskötsel.

På Eorange utvecklas både sondrakets- och ballongverksamheten positivt. ESA beslutade under året om fortsatta satsningar på sondraketsprogram på Eorange. Kapaciteten för ballonguppsändningar är kraftigt utbyggd och NASA genomförde två större forskningsprojekt under 2006. Eorange konkurrerar också framgångsrikt när det gäller styrning och datanedtagning från olika typer av satelliter. Under året tecknades ett kontrakt med ESA om att etablera en av markstationerna till det kommande satellitnavigeringssystemet GALILEO på Eorange.

Sverige är fortsatt en betydelsefull partner i det europeiska samarbetet för att vidmakthålla ett europeiskt tillträde till rymden. Ett framträdande bidrag är utveckling och produktion av munstycken och turbiner till

bärraketen Ariane. En uppdaterat version av denna raket är i drift efter ett omfattande utvecklingsarbete som involverat svensk industri

Svenska myndigheter har stärkt sin förmåga att utnyttja satellitdata. Ett exempel är Skogsstyrelsen som använder satellitdata för att kartera hyggen.

Upprätthållande av nationell metrologi

Under 2007 utreds delar av metrologiområdet. Utredningen förväntas ge underlag och förslag vad gäller bl.a. reglering, omfattning, ansvar, finansiering m.m. avseende legal metrologi, spårbar tid och frekvens samt riksmätplatser (dir. 2006:106).

Som följd av att Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) har myndighetsansvar för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/22/EG, det s.k. mätinstrumentdirektivet (MID), har Vägverkets, Boverkets och Statens energimyndighets tidigare föreskrifts- och tillsynsansvar för återkommande kontroll av mätinstrument på marknaden förts över till SWEDAC. Det övertagna ansvaret gäller för de mätinstrument som omfattas av MID.

Experimentell teknik

Inom ramen för den verksamhet som finansieras från anslaget för experimentell teknik har SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP) framgångsrikt genomfört insatser för att uppfylla målet för verksamheten, som bl.a. avser kunskapsöverföring. Institutet har i kundundersökningar fått mycket goda resultat med avseende på kundnytta. Under 2006 publicerades 81 rapporter och 205 vetenskapliga publikationer, varav 114 genomgått vetenskaplig granskning, s.k. "peer review". Man har också genomfört ett antal utbildningsinsatser med särskild satsning på metrologi.

Geovetenskaplig forskning

Genom det stöd till geovetenskaplig forskning som SGU ger skapas ett effektivt flöde från grundforskningen över tillämpad forskning till utvecklingsarbete och användning av geologisk kunskap och information. Stor vikt läggs vid tvärvetenskaplig forskning som ger nya infallsvinklar och möjliggör tillämpning av ny forskningsmetodik för geodata.

För 2006 inlämnades 63 nya ansökningar på närmare 28 miljoner kronor. Av dessa beviljades 17 projekt forskningsmedel från SGU. Under

året har tolv forskningsprojekt slutförts och dokumenterats i särskilda rapporter. Samtliga slutförda projekt har lett till värdefulla resultat för SGU och har kunnat implementeras i verksamheten.

Analys och slutsatser

Företagsutveckling

I takt med att kundernas efterfrågan blir allt mer avancerad, kunskapsinnehållet i våra varor och tjänster ökar och produktlivscyklerna kortas, ökar behovet av kompetensutveckling hos producenterna. Företagens konkurrenskraft kommer att ligga i en god kunskapsförsörjning, produktförnyelse, effektiva produktionsprocesser och en flexibel och ändamålsenlig organisation. För att stödja de processer som är viktiga för ett företags utveckling krävs kompetensutvecklande insatser riktade till framför allt de små företagen. Insatser för ökad produkt- och affärsutveckling samt mentorprogram kan vara betydelsefulla verktyg.

Strategiska utvecklingsprogram för svensk industri

Vinnova, Nutek och andra myndigheter har inrättat ett 20-tal samverkansprogram tillsammans med industrin i konkurrensbefrämjande syfte. Den berörda industrin har visat ett mycket stort intresse för utveckla samarbetet med staten kring viktiga konkurrensfrågor, vilket bl.a. visar sig genom industrins intresse att delfinansiera samverkansprogrammen.

Hållbar utveckling/miljöteknik

Regeringens bedömning är att miljöutmaningarna ska nyttjas som en ekonomisk hävstång. Grön teknik kommer att efterfrågas när energi- och transportsystem ställs om. Behovet av teknik med minimal miljöpåverkan kommer därför att vara stort, och ger växande möjligheter till ökad svensk export av miljöteknik. För att bidra till att uppnå regeringens övergripande målsättning att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag är tillväxten inom miljötekniksektorn särskilt intressant, eftersom en sådan utveckling samtidigt också leder till positiva miljöeffekter.

Det har under en längre tid funnits förhoppningar om att miljötekniksektorn ska

kunna utvecklas till en exportframgång för Sverige. För att åstadkomma en sådan utveckling är det dock viktigt att rätt saker görs, i samverkan mellan regering, berörda myndigheter och näringslivet. Viktigt är att eftersträva ett ökat tillvaratagande av de nya affärs- och exportmöjligheter för små och medelstora företag som uppstår när teknik för hållbar utveckling efterfrågas alltmer. En översyn görs för närvarande av myndighetsverksamheten inom det näringspolitiska området. I samband med detta avser regeringen också att se över och utveckla de organisatoriska formerna för statlig verksamhet inom miljöteknikområdet.

En stor utmaning är att uppnå en hållbar väg- och flygtrafik genom att utveckla ny, mer miljöanpassad teknik. Forskning, utveckling och demonstration av ny fordonsteknik utgör därför en viktig del i regeringens satsning på miljöteknikutveckling.

Kommersialisering och innovation

Innovationsbron AB har under året uppfyllt sina mål och utvecklat bolaget både nationellt och regionalt. Regeringen kommer följa bolagets insatser för att fortsatt förbättra kommersialiseringen av idéer och forskningsresultat.

Rymdverksamhet

Utvecklingen ställer höga krav på kunskapsinnehåll inom såväl näringsliv som akademi, och bidrar därför till stärkt konkurrenskraft. Satsningarna görs främst i internationellt, främst europeiskt, samarbete. Det offentliga inslaget är omfattande och utgör cirka hälften av den totala beställningsvolymen hos företagen. Sverige och Europa uppvisar en relativt sett lägre andel offentlig finansiering än t.ex. USA som har omfattande offentliga program, inte minst på den militära sidan.

Det är regeringens bedömning att verksamheten bidragit till att stärka Sveriges konkurrenskraft.

Upprätthållande av nationell metrologi

Det statliga stödet till riksmätplatsverksamheten bör avvägas utifrån främst de små och medelstora företagens behov. Regeringen bedömer att en sådan avvägning bäst görs utifrån ett samlat småföretagsperspektiv. I denna proposition föreslås därför att de medel som avsatts under ett särskilt anslag för

upprätthållande av nationell metrologi överförs till Nutek respektive Statens strålskyddsinstitut.

Experimentell teknik

Anslaget för experimentell teknik används av SP för att kunna arbeta med egen kompetensutveckling och kunskapsöverföring inom området. Av bl.a. kundundersökningar framgår att SP utför ett uppskattat arbete.

SP deltar också i omstruktureringsarbetet inom industriforskningsinstitutet inom IRECO. Dessa institut erhåller bl.a. en finansiering för kompetensutveckling från forskningsanslag. I takt med att industriforskningsinstitutet integreras och särskilt som några är dotterbolag till SP, bör det på sikt övervägas om anslaget för experimentell teknik bör sammanföras med det anslag som finansierar IRECO-institutens kompetensutveckling.

Geovetenskaplig forskning

Det är regeringens bedömning att verksamheten bidragit till att nå uppsatta mål. De projekt som fått stöd koncentreras på för samhället viktiga geologiska problem och kompletterar SGU:s egen forskning.

3.9 Konkurrens

3.9.1 Mål

Målet för verksamhetsområdet Konkurrens är: En effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna.

3.9.2 Resultatredovisning

Resultat

Effektivare konkurrensregler

Flera åtgärder vidtas för att stärka konkurrenslagen och dess tillämpning. I september 2004 tillsatte den dåvarande regeringen en utredning med uppdrag att se över hur förfarandet enligt konkurrenslagen kan effektiviseras. Den 6 april 2006 fick utredningen ett tilläggsdirektiv vilket innebar att utredaren även skulle föreslå regler som tydligare än i dag utvisar att speciellt kännbara konkurrensskadeavgifter ska fastställas i särskilt

allvarliga fall. Utredningen överlämnade sitt slutbetänkande till regeringen i slutet av november 2006. Betänkandet har varit föremål för remissbehandling, tillsammans med ett förslag från Konkurrensverket om ändrade tröskelvärden för nationell koncentrationsprövning. Regeringen avser att presentera en proposition om en effektivare konkurrenslag under våren 2008.

En effektiv konkurrensmyndighet

Förutom Konkurrensverkets arbete inom den lagtillämpande verksamheten och den tillfredsställande redovisningen av de uppdrag som regeringen givit har verket också initierat ett antal granskningar och förstudier av konkurrensproblem, till exempel granskningen av elmarknaden som lämnades till regeringen i maj 2007. Verket har därtill drivit ett antal processer i domstol. Under hösten 2006 inleddes huvudförhandling i Sveriges hittills största konkurrensfall, det s.k. asfaltmålet, i Stockholms tingsrätt. Den 10 juli 2007 meddelade tingsrätten dom i målet vari samtliga berörda företag fälldes för kartellsamverkan. Under 2006 har Stockholms tingsrätt också avgjort tre konkurrensfall. Efter att Konkurrensverket analyserat domarna överklagades två av dem till Marknadsdomstolen. Verket har också bidragit till en effektiv konkurrens i privat och offentlig sektor genom att lämna ett flertal förslag till regelförändringar och andra konkurrensförbättrande åtgärder.

För fjortonde året i rad har Konkurrensverket, genom SIFO, gjort utvärderande mätningar bland sina intressenter med avseende på måluppfyllelse, kvalitetsnivå, prestationer och effekter. Mätningen för 2006 visar att en majoritet av de tillfrågade anser att Konkurrensverkets beslut och åtgärder ger företag och myndigheter vägledning i konkurrensfrågor och att Konkurrensverket aktivt motverkar allvarliga konkurrensbegränsningar. Kunskapen om konkurrensreglerna är fortsatt hög och en fortsatt positiv trend för konkurrensfrågorna och verkets verksamhet kan noteras. Vidare framgår det av mätningen att det finns ett behov av att på ett bättre sätt ta om hand de som lämnar tips och klagomål till verket.

Riksdagen har beslutat att upphandlingsfrågorna ska inordnas i

Konkurrensverkets verksamhet. Nämnden för offentlig upphandling (NOU) har slagits samman med Konkurrensverket den 1 september 2007 som ett led i att vidareutveckla tillsynen av den offentliga upphandlingen. Samtidigt avvecklas NOU. Anslag 1:7 *Nämnden för offentlig upphandling* under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning som NOU disponerat flyttas till utgiftsområde 24 Näringsliv vilket innebär att Konkurrensverkets ramanslag 38:14 *Konkurrensverket* höjs med motsvarande belopp från 2008.

Regeringen anser att en prioriterad uppgift för Konkurrensverket ska vara att öka förutsättningarna för små och medelstora företag att delta i offentliga upphandlingar. Regeringen föreslår därför att Konkurrensverkets anslag förstärks med 5 miljoner kronor årligen från 2008.

Det är viktigt att det finns goda förutsättningar för att Konkurrensverket ska kunna arbeta med att bekämpa karteller och för att myndigheten ska kunna driva ärenden till domstol. Som ett led i att stärka denna verksamhet föreslår regeringen att anslaget för finansiering av rättegångskostnader vid en eventuell förlust i domstol 38:20 *Finansiering av rättegångskostnader* ökar med 15 miljoner kronor 2008 och 5 miljoner kronor per år 2009-2010.

Öppna och väl fungerande marknader

Effektiva, öppna och väl fungerande marknader stimulerar och släpper fram nya idéer, företag och produkter. Regeringen har tydligt aviserat att man bl.a. kommer att öka utrymmet för enskilda initiativ och eget företagande inom välfärdsområdet. Konkurrensverket har utarbetat en rapport som behandlar regelverk av särskild betydelse för företagande inom offentlig sektor med särskild inriktning på vård och omsorg. Rapporten överlämnades till regeringen den 1 juli 2007.

Regeringen överlämnade i februari 2007 propositionen *Driftsformer för sjukhus* (prop. 2006/07:52). I propositionen föreslogs bl.a. att inskränkningarna upphävs beträffande landstingens möjligheter att överlämna driften av regionsjukhus, regionkliniker och övriga sjukhus till annan. De nya reglerna trädde i kraft den 1 juli 2007.

Genom att det blir fler utförare med olika inriktningar ökar möjligheterna för den enskilde att få sina behov och önskemål tillgodosedda.

Konkurrens bidrar också till att medarbetarnas engagemang, kreativitet och nytänkande tas tillvara. Utgångspunkten ska vara att öka valfriheten och inflytandet för dessa grupper. Regeringen beslutade därför den 15 mars 2007 om ett direktiv (dir. 2007:38) till en utredning om fritt val inom äldre- och handikappomsorgen. Utredningen ska bland annat lämna förslag på utformningen av ett system för att öka valfriheten och inflytandet för äldre och personer med funktionshinder när det gäller vård, omsorg och stöd och service enligt socialtjänstlagen. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 januari 2008.

Det behövs tydligare gränser för vad som bör vara myndighetsuppgifter och vad som bör vara förbehållet den politiska och allmänna opinionsbildningen eller marknadsekonomin. Den enskilde konsumenten och företagaren måste kunna lita på att det finns starka institutioner som bevakar marknader som öppnats för konkurrens och marknader kring viktig infrastruktur. Regeringen har därför tillsatt en utredning i syfte att effektivisera den statliga förvaltningen (dir. 2006:123). Regeringen har också tillsatt en särskild utredare för att göra en översyn av regeringens stabsmyndigheter (dir. 2007:20). I uppdraget ingår bland annat att pröva det offentliga åtagandet och se över konkurrensutsatt verksamhet vid myndigheterna.

Analys och slutsatser

Regeringen har för avsikt att arbeta brett med åtgärder för att förbättra konkurrensen på olika marknader i Sverige. Genom att i ökad utsträckning öppna upp sektorer för konkurrens som tidigare varit skyddade ökar mångfalden och valfriheten. För att en effektiv konkurrens ska kunna uppstå krävs en tydlig lagstiftning samt starka och effektiva myndigheter med hög trovärdighet. Det är också viktigt att lagstiftningen på området ständigt utvecklas så att en anpassning till villkoren på de olika marknaderna möjliggörs.

En större mångfald och initiativkraft inom området för vård och omsorg bidrar till att patienten och omsorgstagaren kan få bästa möjliga vård och omsorg. En mångfald av olika aktörer ger också förutsättningar för bättre arbetsmiljö för de anställda och för vården och

omsorgen att utvecklas. Regeringen avser att genomföra förändringar som syftar till att öka mångfalden och konkurrensen mellan olika aktörer inom vård och omsorg. En ökad konkurrens kommer att öka valfriheten, men också bidra till utvecklingen i de kvinnodominerande sektorerna.

Ökad valfrihet för konsumenterna ger en ökad samhällsnytta. Samtidigt ökar konsumenternas behov av information och större krav ställs på konsumentskyddet.

För att de affärsmöjligheter som offentlig upphandling medför ska kunna utnyttjas av små och medelstora företag är det viktigt att dessa företag har kompetens och kunskap om offentliga upphandlingar och regelverket kring dessa. Det är också angeläget att processerna och kraven kring offentlig upphandling, i så stor utsträckning som möjligt, anpassas till de små och medelstora företagens förutsättningar. Det saknas en samlad plats där de företag som vill lämna ett anbud lätt kan hitta relevant myndighetsinformation samt en konkret vägledning och hjälp om hur processen fungerar.

Nuteks webbtjänst, Företagarguiden, erbjuder samlad myndighetsinformation till företagare och blivande företagare. I syfte att underlätta för små företag att delta i offentliga upphandlingar kommer Företagarguiden att utökas med anpassad information och en guide kring offentlig upphandling.

För att skapa förutsättningar för en effektiv tillämpning av upphandlingsreglerna krävs fungerande rättsmedel och sanktionsmöjligheter. Regeringen har för avsikt att vidta förberedelser för en översyn av de svenska reglerna om tillsyn och domstolsprövning m.m. med anledning av kommande ändringar av EU:s rättsmedelsdirektiv.

Regeringen anser att sammanslagningen av NOU och Konkurrensverket bidrar till att tillsynen över offentlig upphandling får en ökad tyngd och blir mindre sårbar samtidigt som den leder till utveckling av konkurrens- och upphandlingsfrågorna. Vidare anser regeringen att kvaliteten i verksamheten därmed kan höjas.

En omreglering av apoteksmarknaden är nödvändig i syfte att åstadkomma effektivisering, bättre tillgänglighet för konsumenterna, prispress samt en säker och ändamålsenlig läkemedelsanvändning. Regeringen har därför givit en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag som möjliggör även

för andra aktörer än Apoteket att bedriva detaljhandel med receptbelagda och receptfria läkemedel och hur man kan möjliggöra försäljning av ett begränsat sortiment receptfria läkemedel på andra platser än på apotek. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 april 2008.

3.10 Regler, tillstånd och tillsyn

3.10.1 Mål

Målet för verksamhetsområdet Regler, tillstånd och tillsyn är: Säkerställa goda grundläggande förutsättningar inom i första hand näringslivet och ett enkelt regelverk för företagande.

3.10.2 Resultatredovisning

Resultat

Regelförenkling

Regelförenklingsarbetet är centralt för att Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i. Regeringens mål för regelförenklingsarbetet är att minska företagens administrativa kostnader till följd av statliga regelverk med minst 25 procent till hösten 2010 och skapa en märkbar förändring i företagens vardag.

Förenkling av lagstiftning inom Europeiska unionen är nödvändigt för att det nationella målet ska uppnås. I slutsatserna från Europeiska rådets möte i Bryssel i mars 2007 behandlas både konsekvensbedömningar och mål för minskade administrativa kostnader. Rådet betonar att minskning av administrativa bördor är en viktig åtgärd för att stimulera Europas ekonomi, särskilt genom dess återverkningar för små och medelstora företag. Europeiska rådet var enigt om att administrativa bördor som orsakas av EU-lagstiftning bör minskas med 25 procent till 2012.

I syfte att intensifiera regelförenklingsarbetet gav regeringen den 30 november 2006 Regeringskansliet i uppdrag att ta fram underlag för en handlingsplan.

Ett 50-tal myndigheter har haft i uppdrag att bistå Regeringskansliet. Myndigheterna har till den 19 februari 2007 redovisat ett stort antal

åtgärder. Det gäller exempelvis förenkling av regler, förenklingar av processen för att följa reglerna, ökat samarbete mellan myndigheter, förbättrad service och tillgänglighet och förkortade handläggningstider. Departementen redovisade till den 19 mars 2007 inriktningen av sitt regelförenklingsarbete. Näringsdepartementet har därefter sammanställt underlaget till första steget i regeringens handlingsplan för regelförenklingsarbetet.

Nutek har under 2006 fortsatt att utveckla verksamheten inom regelförenklingsområdet för att verka för enkla och ändamålsenliga regler och för att kostnaderna för att följa regelverket ska minska. Arbetet har helt inriktats på de uppdrag verket har inom konsekvensanalyser enligt Simplexförordningen (1998:1820), mätningar av företagens administrativa kostnader och att följa upp myndigheternas åtgärder enligt regeringens handlingsprogram för minskad administration för företagen (Regeringens skrivelse 2005/06:49).

Resultat från utförda mätningar finns redan på ett stort antal områden och används i förenklingsarbetet på departement och myndigheter. Under 2007 slutförs mätningar på ett flertal områden och därefter kommer underlag i form av mätresultat att finnas på i det närmaste samtliga för företagen relevanta områden. Nutek har utvecklat en databas, Malin, i vilken resultaten från mätningarna samlas. Med hjälp av databasen är det möjligt att simulera vad en ändring i gällande regler skulle medföra i minskning av företagens administrativa kostnader. Detta verktyg kan användas när departement och myndigheter gör konsekvensutredningar av förslag till ändrade regler.

För att underlätta för myndigheterna att hantera konsekvensanalyser enligt Simplexförordningen samt konsekvensutredningar enligt verksförordningen har Nutek (i samarbete med Ekonomistyrningsverket) tagit fram ett webbverktyg. Webbverktyget, som är uppbyggt efter de krav som de nuvarande förordningarna ställer, ger myndigheterna möjlighet att hantera konsekvensanalyser och konsekvensutredningar i ett gemensamt dokument. Nutek skapade under våren 2005 ett forum för konsekvensanalyser. Forumet, bestående av kontaktpersoner för 53 myndigheter, har under 2006 samlats vid ett tillfälle. Intresset från

myndigheterna för forumet och utbildningar har varit stort.

Till följd av en beställning från riksdagen anmälde den förra regeringen i mars 2003 Sverige till OECD för granskning ur ett regelreformeringsperspektiv (Regulatory Reform). Syftet med granskningen har varit att få genomlyst hur Sverige arbetar med regelreformeringsfrågor, bl.a. i jämförelse med andra OECD-länder. Granskningen avslutades med en rapport med rekommendationer om förbättringar från OECD till Sverige. Arbetet pågick från hösten 2005 till december 2006. Slutrapporten, *Achieving Results for Sustained Growth*, OECD 2007, presenterades i mars 2007 och består av delrapporter som tagits fram på flera delområden. OECD framhåller i sina rekommendationer vikten av att stärka samordningen i regelreformeringsarbetet och att rollerna för inblandade parter på departements- och myndighetsnivå behöver klargöras. Vidare anser de att det borde finnas ett bättre fokus och ledarskap i regelgivningsprocessen. OECD har även framhållit vikten av tillskapande av ett rådgivande organ i frågor som rör regelreformeringsarbete, för att bl.a. tillförsäkra att de åtgärder som vidtas på området ifråga är fokuserade, harmoniserade och effektiva. OECD har framfört att kvalitetskontrollen av genomförda konsekvensanalyser avseende regler som berör företagen bör förbättras liksom det system som för närvarande tillämpas för sådana konsekvensanalyser. OECD har vidare bl.a. framhållit betydelsen av att fortsätta att arbeta aktivt med regelförenkling, inte minst för små och medelstora företag, att användningen av elektroniska mekanismer behöver förbättras, att en one-stop shop för företagen borde etableras, och att fortsatt kraft måste ägnas åt att mäta de administrativa bördorna för företagen på olika områden.

Redovisning

Nuteks har gjort en uppföljning av den tidigare mätningen 2004-2006 av näringslivets administrativa kostnader för årsredovisningslagen. Uppföljningen visar att dessa är i stort oförändrade.

Företagsregistrering

Bolagsverket registrerar bl.a. nya företag och ändringar i befintliga företag, tar emot årsredovisningar, registrerar

företagsinteckningar och fattar beslut i likvidationer.

Den 1 januari 2006 trädde den nya aktiebolagslagen och aktiebolagsförordningen i kraft. Genom förändringar i aktiebolagsförordningen den 1 juli 2006 kan aktiebolag sedan dess skicka in anmälningar för registrering samt ge in årsredovisningar till Bolagsverket helt elektroniskt med hjälp av e-legitimation. Möjligheten att elektroniskt ge in ärenden har sedan tidigare funnits för enskilda näringsidkare. Tjänsterna nås via Bolagsverkets och Skatteverkets gemensamma tjänst www.foretagsregistrering.se.

Bolagsverket har under 2006 haft en ökad efterfrågan inom registreringsverksamheten. Det kom in 393 000 ärenden och 290 000 årsredovisningar till Bolagsverket att jämföra med 364 000 respektive 270 000 året innan. Den procentuella ökningen är störst vad gäller ändringar i handelsregistret och föreningsregistret. Av de inkomna ärendena gavs 25 000 in elektroniskt vilket motsvarar 6,4 procent av den totala ärendemängden. Störst andel elektroniskt ingivna ärenden rör enskilda näringsidkare.

Målsättningen för Bolagsverkets verksamhet inom verksamhetsgrenen Bolag är att registrering eller meddelande om komplettering ska ske inom sju arbetsdagar från det att ärendet kom in till verket. Den stora efterfrågan i registreringsärenden har gjort att Bolagsverket inte klarat att hålla de handläggningstider som varit målet. Målen för verksamhetsgrenarna finansiering av likvidatorer och företagsinteckningar har nåtts.

Bolagsverket är en helt avgiftsfinansierad verksamhet bortsett från finansieringen av likvidatorer. Av årsredovisningen framgår att verksamheten för 2006 genererat ett överskott om drygt 39 miljoner kronor. Bolagsverket har dock ett negativt myndighetskapital från en IT-satsning under 1990-talet. Bolagsverket redovisar således totalt ett underskott i årsredovisningen för 2006. Regeringen bedömer att den stora efterfrågan på verkets tjänster gör att Bolagsverket inom rimlig tid kommer att kunna reglera skulden avseende IT-satsningen.

Den 1 januari 2007 förvärvade Bolagsverket rätten att ge ut Post- och Inrikes Tidningar och ger nu ut tidningen elektroniskt. Kungörelserna är tillgängliga dygnet runt på Bolagsverkets

hemsida utan kostnad. Bolagsverkets kostnader för kungörelserna har minskat betydligt.

Patentträttsliga frågor

Patent- och registreringsverket (PRV) är en avgiftsfinansierad myndighet och ekonomiskt mål för verksamheten är full kostnadstäckning. Verksamhetens överskott uppgår enligt resultaträkningen till 27,5 miljoner kronor (föregående år 34,7 miljoner kronor). Det ekonomiska resultatet är bättre än budget i regleringsbrev och något över prognos i delårsrapport. Överskott finns även detta år inom patentverksamheten och inom delområdet varumärken. Målen inom de olika verksamhetsgrenarna har inte helt kunnat uppfyllas. Målen förväntas dock nås under 2008.

Till följd av det balanserade överskottet inom patentverksamheten kunde ansökningsavgiften i en svensk patentansökan sänkas från 4 000 kronor till 3 000 kronor från den 1 oktober 2006.

Antalet inkomna nationella patentansökningarna har under flera år visat en vikande trend. Nedgången fortsatte under 2006 om än i minskad omfattning. Den tidigare nedgången gällande antalet internationella ansökningar för nyhetsgranskning har brutits och efterfrågan stabiliserats.

Antalet internationella ärenden var ungefär i nivå med året innan. De internationella ärendena omfattar i nuläget drygt hälften av verksamheten inom patentavdelningen. Det medför att ett stort fokus måste riktas mot det internationella samarbetet, främst med det europeiska patentverket (EPO) och det spanska patentverket (OEPM).

För Patentbesvärsträtten (PBR) ökade medelbehandlingstiden för patentmålen 2006 i förhållande till året innan. Den låg därmed också över den nivå på ett år som är det uppställda målet för patentmålen del. PBR gör bedömningen att målen på sikt kommer att förbättras.

Medelbehandlingstiden för övriga mål (främst varumärken) ökade marginellt under 2006 och det i regleringsbrevet uppställda målet på ett år kunde inte uppnås. Domstolen har anledning att i vart fall under 2007 räkna med en oförändrad tillströmning av överklaganden från PRV. PBR gör dock också här bedömningen att målen på sikt kommer att förbättras.

Minerallagen, miljömål och miljösäkring

Bergsstaten har som mål att handläggningstiden för nya undersökningstillstånd ska vara längst tre månader. Målet har med god marginal uppnåtts under 2006. Handläggningstiderna för undersökningstillstånd och förlängningar har dock blivit längre i genomsnitt 37 respektive 32 dagar. Detta beror dels på att ärendetillströmningen varit rekordartad, dels på att rutinerna för informationen till markägare efter lagändringarna 2005 blivit mer omfattande än förut. Under 2006 har 15 528 markägare och andra sakägare delgivits beslut om nya undersökningstillstånd, jämfört med 8 374 markägare 2005. Det totala antalet gällande undersökningstillstånd vid utgången av 2006 var 998 stycken och täckte totalt 2,3 procent av landets yta. Antalet tillstånd har ökat med 60 procent på två år och tillståndsarealen har under 2006 ökat med 4,6 procent.

Antalet gruvor i drift i landet uppgick vid årsskiftet till 17 stycken.

Inom miljö kvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet samt det så kallade grusmålet under miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö har SGU under året lämnat underlag till miljömålsrådets årliga uppföljning av miljömålen. SGU har också utarbetat ett förslag till hur kunskapsförsörjningen avseende grundvattenkvalitet kan förbättras och hur grundvattenövervakningen principiellt bör organiseras samt beskrivit konsekvenserna av förslaget. Databasen för grundvattenförekomster och vattentäkter (DGV) har ytterligare utvecklats.

Vid utgången av 2006 har 31 av totalt 42 oljelagringsanläggningar avvecklats i enlighet med SGU:s avvecklingsstrategi. Efter avvecklingen av anläggningarna återstår en långsiktig miljö- och funktionskontroll av vidtagna åtgärder.

Elsäkerhet

Elsäkerhetsverksamheten bedrivs för att förebygga skada på person och egendom, orsakad av elektricitet, samt störningar på radiokommunikation och näringsverksamhet inom området elektromagnetisk kompatibilitet (EMC).

Inom elsäkerhetsområdet har nya föreskrifter om elarbete vid yrkesmässig verksamhet arbetats fram under året. Arbete har även bedrivits med att revidera föreskrifter gällande innehavarens

ansvar för starkströmsanläggning och varselmärkning vid starkströmsanläggning. Arbetet har inriktats på att förenkla föreskrifter och i huvudsak hänvisa till standard på området beträffande detaljer. Detta skapar goda förutsättningar för en fri marknad för elmateriel i Europa.

Vad beträffar standardiseringsverksamheten har insatserna resursmässigt koncentrerats till sådana tekniska kommittéer som utarbetar standarder av stor betydelse för elinstallationer och konsumentprodukter.

Elsäkerhetsverkets ansvar för elanläggningstillsynen omfattar cirka 5,2 miljoner el-anläggningar, varav cirka 900 000 arbetsställen och cirka 4,3 miljoner bostäder. Antalet fältbesök inom anläggningstillsynen har varit något högre jämfört med föregående år. Under året har verkets tillsynsroll blivit tydligare och insatser effektiviserats vilket resulterat i att fler anläggningar kunnat förbättras från elsäkerhetssynpunkt.

Tillsynen på elmaterielområdet genom marknadskontroll har resulterat i att produkter med allvarliga elsäkerhets- eller EMC-brister har fått försäljningsförbud. Antalet produkter av respektive typ, som genom försäljningsförbuden förhindras att komma till användning varierar från något tiotal till åtskilliga tusental. Därmed har ca 200 000 farliga produkter hindrats från att komma ut på marknaden. Resultatet från verkets marknadskontroll under året visar att det finns ett betydande antal produkter med elsäkerhets- eller EMC-brister på marknaden.

Tillsyn över revisorer

Revisorsnämnden har till uppgift att handlägga frågor om godkännande och auktorisation av revisorer samt registrering av revisionsbolag, att utöva tillsyn över revisorers och revisionsbolags verksamhet, att pröva frågor om disciplinära åtgärder samt att ansvara för att god revisorssed och god revisionsmed utvecklas på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden ska också följa den internationella utvecklingen inom revisionsområdet.

Revisorsnämndens verksamhet ska bidra till att olika aktörer och intressenter har tillgång till trovärdig ekonomisk information avseende företagens redovisning och förvaltning, att samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer och revisionsbolag tillgodoses samt att den revisionsverksamhet som dessa

bedriver är av hög kvalitet och uppfyller höga etiska krav.

Genom sin verksamhet ska Revisorsnämnden också upprätthålla förtroendet för revisorers verksamhet och för auktorisationssystemet. Revisorsnämnden ska ingripa mot revisorer som förfar oredligt, som utför ett bristfälligt arbete, som äventyrar sitt oberoende eller som av andra skäl inte är lämpliga att utöva revisionsverksamhet. Förutom handläggning av anmälningar ska tyngdpunkten ligga på den systematiska och uppsökande tillsynen och utvecklingen av dess former.

Målen för Revisorsnämndens verksamhet avseende anordnande av prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen samt handläggningstiderna för disciplinärenden och beslut om godkännande, auktorisation, registrering och förhandsbesked har med något enstaka undantag uppfyllts under 2006. Antalet avgjorda disciplinärenden uppgick sammanlagt till 139 stycken, vilket är 15 procent färre än 2005.

Tillsynsverksamheten innefattar systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), löpande kvalitetskontroll, disciplinärenden samt förhandsbesked rörande oberoende eller sidoverksamhet.

Den systematiska och uppsökande tillsynen är det viktigaste instrumentet för att planmässigt finna och ingripa disciplinärt mot revisorer som arbetar felaktigt. Uppdagas i ett SUT-ärende allvarliga brister i en revisors verksamhet överförs ärendet till ett disciplinärende. Antalet avslutade SUT-ärenden har märkbart ökat medan antalet öppnade SUT-ärenden har minskat något under 2006 jämfört med 2005.

Analys och slutsatser

Regelförenkling

Regelförenkling är ett av medlen för att regeringens övergripande mål om fler jobb i fler och växande företag ska uppnås. Det ska vara enkelt att starta och driva företag. Genom regelförenkling vill regeringen skapa bra ramvillkor för företagen. Många företagare upplever idag att reglerna är krångliga och att de utgör ett kostsamt hinder i verksamheten. Om reglerna utformas på ett enklare och mer ändamålsenligt sätt kan företagarna ägna mer tid och resurser till att driva och utveckla sin

verksamhet så att de kan växa och anställa. Enklare regler leder till fler jobb.

Regeringen beslutade den 31 maj 2007 om inriktningen av regelförenklingsarbetet för perioden 2007-2010. I beslutet redovisas första steget i arbetet med en handlingsplan. I planen finns en beskrivning av inriktningen på det regelförenklingsarbete som varje departement bedriver eller avser att bedriva samt ett urval av åtgärder från departement och berörda myndigheter. Flera av departementens åtgärder är översyner i syfte att i ett senare skede presentera mer konkreta förslag. Till den 19 oktober respektive 19 november 2007 ska 53 myndigheter och samtliga departement utveckla och konkretisera sin redovisning. En handlingsplan för det fortsatta arbetet kommer i början av 2008 att redovisas i en skrivelse från regeringen till riksdagen.

Utredningar av författningsförslags konsekvenser för företagen är en viktig uppgift i arbetet inom Regeringskansliet och hos myndigheterna. Konsekvensutredningar ska ge ett allsidigt beslutsunderlag och innehålla bedömningar av bl.a. hur förslag påverkar företagens administrativa och andra kostnader. Regeringen har för avsikt att stärka arbetet med konsekvensutredningar och ett nytt regelverk om konsekvensutredning vid regelgivning bereds inom Regeringskansliet.

Regeringen har för avsikt att inom kort inrätta ett regelråd med uppgift att under regeringens beredningsprocess säkerställa att konsekvensutredningarna håller erforderlig kvalitet. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med att slutligt utarbeta formerna för ett sådant råd. Rådet ska arbeta under en begränsad tid för att skynda på regelförenklingsarbetet.

Nutek har en central roll i regelförenklingsarbetet. Det gäller mätningar av företagens administrativa kostnader och uppdateringar av dessa. Det finns ett stort behov av utbildning och stöd både riktat till departement och myndigheter när det gäller att använda mätresultaten och för att få till stånd en väl fungerande uppföljning av regelförenklingsarbetet. Nutek kommer också att ha en fortsatt viktig roll för att ge stöd och utbildning när det gäller arbetet med konsekvensutredningar. Regeringens bedömning är att måluppfyllelsen är god vad avser Nuteks insatser på dessa områden.

Nutek har gjort en uppföljning av de administrativa kostnadernas utveckling 2004-2006 på områdena skatter, miljö, årsredovisning och arbetsmarknad/arbetsrätt. Uppföljningen visar att kostnaderna ökade på arbetsmarknadsområdet under perioden, främst avseende medbestämmande och arbetsmiljö. De författningsändringar som leder till ökade kostnader beror i huvudsak på genomförande av EG-direktiv. Kostnaderna på de övriga tre områdena var i stort sett oförändrade. Utvecklingen under den förra mandatperioden har inte inneburit minskade administrativa bördor för företagen. Det behövs således kraftfulla insatser för att uppnå märkbara förenklings- och förändringar i företagets vardag. Uppföljningen visar också att det är väsentligt att bevaka att EG-direktiv förhandlas och genomförs med beaktande av effekterna på företagets administrativa kostnader.

Företagsregistrering

Bolagsverket har under 2006 ökat personalstyrkan för att möta efterfrågan. I början av 2006 genomfördes en omorganisation för att effektivisera verksamheten och få en flexiblare organisation. Organisationsförändringen har dock inte slagit igenom ännu. Den elektroniska ärendehanteringssystemet har ännu inte medfört några rationaliseringseffekter hos verket. På sikt väntas dock en ökad ingivning av ärenden och årsredovisningar medföra positiva effekter både för kunderna och för verkets ekonomi.

Regeringen bedömer att verksamheten vid Bolagsverket är effektiv och att Bolagsverket är väl medvetet om vikten av att hålla korta handläggningstider. Bolagsverket tillhandahåller elektroniska beställnings- och registreringstjänster vilket ger goda förutsättningar för att nå bättre måluppfyllelse, inte minst när fler årsredovisningar ges in elektroniskt.

Patenträttsliga frågor

De internationella förändringar som pågår kan komma att påverka både efterfrågan och ekonomin i PRV. Exempel på detta är den pågående diskussionen om den framtida utvecklingen inom patentområdet i Europa, lättnader i översättningskraven för patent (Londonöverenskommelsen) samt frågan om ett eventuellt gemenskapspatent. Den europeiska

utvecklingen inom varumärkesområdet kommer också att kunna ge en påverkan på PRV.

Kommissionen lämnade den 3 april 2007 till Europaparlamentet och Rådet ett meddelande om förbättring av det europeiska patentsystemet. Meddelandet innehåller dels ett avsnitt om gemenskapspatentet och ett med detta samordnat domstolssystem för patenttvister och dels ett avsnitt om andra stödjande åtgärder på patentområdet. Kommissionen meddelande kan också komma att påverka PRV:s arbete på området.

Arbete pågår med att se över om man kan avskaffa den officiella granskningen av relativa hinder vid varumärkesprövningen. Detta kommer att innebära kortare handläggningstider för registrering av varumärken.

Vad det gäller PBR pågår ett arbete inom Regeringskansliet för att föra samman tillgängliga resurser inom det industriella rättsskyddet i en samlad domstolsorganisation för immaterialrätten, se vidare utgiftsområde 4, Rättsväsendet, avsnitt 3.5.4, verksamhetsområde 3, Dömande verksamhet.

Minerallagen, miljömål och miljösäkring

Regeringens bedömning är att verksamhetsmålen för Bergsstaten har nåtts. Handläggningstiderna är föredömligt korta.

Årets åtgärder inom miljömålsarbetet med samordning, uppföljning och rapportering har genomförts tillfredsställande.

Avvecklingen av oljelagringsanläggningar följer plan.

Elsäkerhet

De åtgärder som vidtagits under året bedöms ha åstadkommit fortsatt utveckling för att upprätthålla en god elsäkerhet. Verksamheten under det kommande budgetåret bör bedrivas enligt den allmänna inriktning som gäller för elsäkerhetsarbetet för innevarande budgetår. De övergripande mål som gäller för verksamheten bör ligga fast. I anslutning till insatserna bör Elsäkerhetsverket följa den internationella utvecklingen samt främja svenskt deltagande i internationellt samarbete inom sitt verksamhetsområde.

Tillsyn över revisorer

Regeringens bedömning är att nämndens verksamhet på ett bra sätt har bidragit till att uppnå det övergripande målet. Dessutom har verksamhetsmålen i regleringsbrevet för 2006 i

stort sett uppnåtts. Det är viktigt att Revisorsnämnden fortsätter arbetet med att utveckla tillsynsverksamheten.

3.11 Omvärldsanalys, utvärdering och statistik

3.11.1 Mål

Målet för verksamhetsområdet Omvärldsanalys, utvärdering och statistik är: Förbättra kunskapsunderlaget och därigenom skapa förutsättningar för att utveckla närings- och innovationspolitiken.

3.11.2 Resultatredovisning

Resultat

ITPS egen uppföljning av verksamheten avseende 2006 indikerar att relevanta kunskapsunderlag tagits fram.⁷ Under 2006 har ITPS på regeringens uppdrag bl.a. fördjupat studierna om handelns och direktinvesteringarnas effekter på produktivitet och sysselsättning i Sverige (N2007/3642/SAM). ITPS finner, i överensstämmelse med annan forskning, att utrikeshandel bidrar till högre produktivitet och därmed till högre BNP-tillväxt. Man finner inga belägg för att en ökad utrikeshandel eller utgående direktinvesteringar ger negativa effekter på den totala sysselsättningen eller på nivån på arbetslösheten i Sverige. Däremot finner ITPS att den relativa efterfrågan på mindre kvalificerad arbetskraft minskar när importen från, och direktinvesteringarna i, låglöneländer ökar.

ITPS har även gjort en jämförande studie av designpolitiken i Nederländerna, Flandern, Sydkorea och USA för att belysa hur design kan användas som ett tillväxtpolitiskt medel för ökad konkurrenskraft.

⁷ITPS genomför årligen en avnämrundersökning. Undersökningen avseende 2006 genomfördes i form av en webbenkät till 6 000 personer, varav ca 2 000 svar erhöles. Av dessa hade drygt 1 400 haft kontakt med ITPS under 2006. ITPS avnämre utgörs av målgruppen, dvs. tillväxtpolitikens aktörer i första hand inom Regeringskansliet, riksdagens utskott samt myndigheter både nationellt och regionalt.

ITPS har också kartlagt företagsdynamiken i Sverige, d.v.s. omsättningen av antalet nya och nedlagda företag, och ökningen av arbetsproduktiviteten (ITPS A2006:016). ITPS finner ett positivt samband mellan företagsdynamik och produktivitet. Antalet små och nya företag har vuxit i omfattning och betydelse sedan början av 1980-talet, vilket är ett trendbrott jämfört med tidigare. Trendbrottet beror till stor del på att antalet företag i tjänstesektorn har ökat. Att nya företag startas är viktigt för förnyelsen i näringslivet. ITPS framhåller särskilt vikten av att nya högproduktiva företag tillkommer, dels för att de har störst sannolikhet att överleva, dels för att de på längre sikt bidrar till högre BNP-tillväxt. ITPS drar slutsatsen att näringspolitiken bör verka för fler växande företag.

Den 15 juni i år slutrapporterade ITPS en utvärdering den s.k. förmånsrättsreformens effekter som genomförts på regeringens uppdrag (Ju2007/5867/L2). Utvärderingens resultat visar bl.a. att reformen hittills inte bidragit till att fler företag rekonstrueras efter konkurs, vilket var lagstiftarens förhoppning. Däremot förefaller företagets möjligheter att låna pengar ha försämrats på grund av den förändrade förmånsrätten, i synnerhet för små och medelstora företag. ITPS drar bl.a. slutsatsen att regering och riksdag bör överväga en ändring av företagets in-teckningsvärde från 55 procent till 100 procent.

Analys och slutsatser

Omvärldsanalys, inklusive studier av andra länders politik och analyser av internationaliseringen, utvärdering och statistik bidrar till framsynta, relevanta och tillförlitliga beslutsunderlag inom närings- och innovationspolitiken samt den regionala tillväxtpolitiken. Regeringens bedömning är att utvärderingar av åtgärder inom näringspolitikens område och i synnerhet analyser av effekter på företagandets villkor kommer att öka i betydelse. Regeringens mål är att skapa fler jobb i fler och växande företag. Därför arbetar regeringen på olika sätt för att ta bort hinder som försvårar för människor att starta och driva företag. Regeringens bedömning är att det framöver är angeläget att identifiera tillväxthinder för specifika näringslivssektorer, däribland för

företag inom tjänstesektorn. Livskraftiga företag ska inte hindras att växa, investera och anställa.

ITPS studier indikerar även vikten av en väl fungerande insolvensrätt för att stärka entreprenörerna och öka tillväxten.

3.12 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har lämnat revisionsberättelser utan invändning för samtliga myndigheter inom politikområdet, dvs. Riksrevisionen har bedömt att myndigheternas årsredovisningar för räkenskapsåret 2006 i allt väsentligt är rättvisande.

Effektivitetsrevisionen har lämnat ett antal granskningsrapporter som berör politikområdet. Regeringens bedömning och åtgärder med anledning av rapporterna redovisas nedan.

Det ärende som föranletts av Riksrevisionens granskningsrapport 2004:23 Regelförenklingar för företag är att anse som slutbehandlat, se även kapitel 9.3.1 i volym 1.

3.12.1 Statens företagsfrämjande insatser. När de kvinnor och personer med utländsk bakgrund? (RiR 2007:11)

Riksrevisionen har i sin rapport (RiR 2007:11) behandlat genomslaget av statliga företagsfrämjande insatser riktade till kvinnor och personer med utländsk bakgrund. I rapporten pekar Riksrevisionen bl.a. på att i insatserna till särskilda grupper behöver definitionen av målgrupperna och prioriteringarna förtydligas samt att ett större fokus bör läggas på att tillvarata särskilda gruppers intresse i de generella företagsfrämjande insatserna.

Riksrevisionen konstaterar i sin rapport att Nutek i sina program når de prioriterade grupperna i mycket liten utsträckning. Flera av Nuteks program är utformade så att de inte når eller attraherar kvinnor eller personer med utländsk bakgrund att delta. I Riksrevisionens rapport anges vidare att regeringen inte ställt några generella krav på Nutek att redovisa i vilken utsträckning insatser når kvinnor och personer med utländsk bakgrund.

Ägardirektivet för Almis moderbolag anger att representativitet ska eftersträvas och att jämn

könsfördelning ska eftersträvas i finansieringsverksamheten. Riksrevisionen konstaterar dock att regeringen inte förtydligat eller konkretiserat vad representativitet eller jämn könsfördelning innebär och att de regionala bolagen tolkat skrivningarna olika. När det gäller affärsutvecklingen saknas tydliga riktlinjer med avseende på utsatta grupper. Variationen är stor mellan regionala dotterbolag, verksamheter och inom branscher när det gäller förmågan att nå utsatta grupper.

Regeringens bedömning

Från och med 2007 ställer regeringen kravet i Nuteks regleringsbrev att Nutek för samtliga program ska redovisa hur insatserna anpassats till olika målgruppers behov, särskilt behovet hos kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Regeringen avser att följa upp vilket genomslag detta fått samt hur deltagandet i programmen fördelat sig med avseende på kvinnor och personer med utländsk bakgrund.

I det ägardirektiv som överlämnades till Almi Företagspartner AB i samband med bolagsstämman den 23 april 2007 betonades ett antal mål som syftar till att förstärka insatserna för utsatta grupper som ett led i att uttrycka en konkret inriktning och ambition för verksamheten. Uppföljning kommer att ske för finansieringsverksamheten såväl som för rådgivningsverksamheten. Införandet av det s.k. minilånet som får beviljas med maximalt 100 000 kronor är ett led i regeringens arbete med att förbättra kapitalförsörjningen, särskilt för prioriterade grupperns företagande.

Vad gäller insatser till särskilda grupper avser Regeringen att återkomma i frågan med bl.a. tydligare krav på myndigheterna angående redovisning av vilka grupper olika insatser når och hur respektive myndighet arbetar med att ta tillvara särskilda grupperns behov.

3.12.2 Regeringens redogörelse med anledning av Riksrevisionens iakttagelser avseende statligt ägda bolag

Enligt lagen (1996:1059) om statsbudgeten ska regeringen årligen till riksdagen redovisa de

åtgärder regeringen vidtagit med anledning av Riksrevisionens iakttagelser.

Regeringen avser i det följande redogöra för sin syn avseende rapporterna Regeringens beredning av förslag om försäljning av sex bolag (RiR 2007:8), Almi Företagspartner AB och samhällsuppdraget (RiR 2007:15) samt redogöra för åtgärder som vidtagits i enlighet med vad regeringen aviserade i samband med de rapporter som behandlades i budgetpropositionen för 2007.

Regeringens beredning av förslag om försäljning av sex bolag (RiR 2007:8)

Riksrevisionen har granskat regeringens genomgång av argument för och emot statligt ägarengagemang för de sex bolag som regeringen aviserat ska säljas. Granskningen har utgått från två frågeställningar:

- Har regeringen genomfört den genomgång av argument för och emot statligt ägarengagemang som aviserades i budgetpropositionen för 2007?
- Har regeringen berett propositionen 2006/07:57, såvitt avser denna genomgång, på ett tillfredsställande sätt? Har beredningen dokumenterats?

Riksrevisionens bedömning är att beredningen av ärendet inte uppfyller regeringsformens beredningskrav och att regeringen för de sex aktuella bolagen inte har gjort en genomgång enligt vad som aviserades i budgetpropositionen. Riksrevisionen har även bedömt att det underlag regeringen har tagit fram inför riksdagens beslut inte är ett tillräckligt heltäckande underlag för bedömningen av förutsättningar för försäljning. Riksrevisionens slutsats är att dokumentationen vid Näringsdepartementet inte uppfyller de krav på dokumentation som konstitutionsutskottet uttalat. Riksrevisor Grufberg har vid utskottsförhör den 29 maj 2007 lämnat information om Riksrevisionens granskning.

Regeringens bedömning

Regeringen anser att den redovisat erforderliga argument för och emot ett statligt ägande i de sex företag som angivits i proposition 2006/07:57 Försäljning av vissa statligt ägda

företag. Exempelvis konstaterar regeringen i propositionen att Civitas Holding AB som äger Vasakronan, SBAB och V&S AB idag verkar på marknader som är helt kommersiella och därmed präglas av fritt tillträde och fri konkurrens. Regeringen anser därför inte att det finns något skäl för staten att fortsätta äga företagen. För Nordea Bank AB, OMX AB och Telia Sonera AB fanns redan lämnade bemyndiganden.

Statsrådet Odell har i riksdagens näringsutskott svarat på frågor i ärendet. Som framgår av Riksrevisionens rapport har näringsminister Olofsson och statsrådet Odell även förmedlat regeringens syn på ärendet i ett möte med Riksrevisionen.

Enligt regeringens uppfattning har regeringsformens krav på beredning vid framtagande av propositionen uppfyllts och därmed även kravet på dokumentation.

Ärendet har i riksdagen beretts av näringsutskottet, efter hörande av finans-, trafik- och försvarsutskotten. En gemensam offentlig utfrågning har hållits och ett flertal interna utfrågningar. När näringsutskottet värderar den sammantagna beredningen anser utskottet - i likhet med finans- och trafikutskottet bedömningar - att det finns ett fullödigt beslutsunderlag inför beslut av propositionen om att bemyndiga regeringen att avyttra ägandet i tre statligt ägda företag och att utvidga tidigare givna bemyndiganden för tre andra (bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217).

Näringsutskottet konstaterar att det inte föreligger särskilda skäl att äga de företag som regeringen pekar på i propositionen (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217).

Konstitutionsutskottet har under beredningen av propositionen i riksdagen beretts tillfälle att yttra sig i frågan om beredningen men har den 31 maj 2007 beslutat att inte avge yttrande under hänvisning att detta i sedvanlig ordning kommer att ske under nästa riksmöte.

Regeringen har därmed inga ytterligare kommentarer till rapportens innehåll.

Almi Företagspartner AB och samhällsuppdraget (RiR 2007:15)

Riksrevisionen har i sin rapport om Almi Företagspartner AB angett att förutsättningarna för Almi har förändrats sedan bildandet 1994

och att samhällsuppdraget därmed är något oprecist. De regionala variationerna bedöms som betydande inom området affärsutveckling, ett område där Riksrevisionen också ifrågasätter omfattningen på verksamheten. Riksrevisionen lyfter samtidigt fram att Almis finansieringsverksamhet ligger i linje med de ursprungliga intentionerna och den s.k. marknadskompletterande roll som är vägledande för Almi. Finansieringsverksamheten uppfyller de förväntningar som ställs från kunder såväl som från andra kreditgivare. Riksrevisionen bedömer att regeringens ekonomiska mål för Almi, så som det är utformat idag, inte tillräckligt styr och främjar verksamheten. Ett eventuellt vinstsyfte eller annat syfte är inte tydligt formulerat i bolagsordningen.

Regeringens bedömning

Regeringen instämmer till stor del i Riksrevisionens kritik. Samhället och kapitalmarknaderna har förändrats sedan Almis bildande 1994 och styrningen av bolaget har under denna tid inte fullt ut anpassats efter nya omständigheter. Riksrevisionens rapport kan därför vara till hjälp för att förbättra och förtydliga Almis samhällsuppdrag. Regeringen vill samtidigt understryka att vissa regionala skillnader är en följd av att Almi till 49 procent är delägt av landsting, regionala självstyrelseorgan och kommunala samverkansorgan. En regional och lokal anpassning av delar av verksamheten kan vara viktig för att få en bra förankring i det regionala näringslivet. Almi behöver se över sitt åtagande när det gäller området affärsutveckling. Det finns skäl att se över de ekonomiska målen för Almis verksamhet samtidigt som regeringen bedömer att alltför snäva mål när det gäller områden som t.ex. Almis kapitalstruktur riskerar att hämma fokus på Almis övergripande samhällsuppdrag, att främja utvecklingen av små- och medelstora företag och nyföretagandet i syfte att skapa tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv.

Rapportering av åtgärder som aviserades i budgetpropositionen för 2007

Rapport om statligt ägda bolags hållbarhetsredovisning

Regeringen framhöll i budgetpropositionen för 2007 att genomlysning är ett viktigt verktyg i utvärderingen av de statligt ägda bolagen. Som ett i led i arbetet med att utveckla och förbättra bolagens redovisning avseende hållbarhetsinformation har Näringsdepartementet under hösten 2006 givit två externa konsulter uppdraget att utvärdera de statligt ägda bolagens hållbarhetsredovisning utifrån; samhällsnytta och ”best practice”. Resultatet av utvärderingarna presenterades i maj 2007 i skriften ”Genomlysning av de statligt ägda företagens hållbarhetsredovisning 2006”.

Riktlinjer för extern rapportering

Nästa steg i arbetet med att förbättra och utveckla rapporteringen från bolagen är att utforma nya tydligare riktlinjer för bolagens externa rapportering. Arbete pågår inom Näringsdepartementet för detta. Regeringen avser att under hösten 2007 presentera reviderade riktlinjer med bland annat tydligare informationskrav avseende hållbarhetsinformation.

Bolagsgenomgång och genomgång av kapitalstruktur

Näringsdepartementet har påbörjat arbetet med den bolagsgenomgång som utlovades i budgetpropositionen för 2007. I bolagsgenomgången vägs motiven för eller emot ett statligt ägarengagemang. Regeringens första bedömning var att försäljningsprocesser kunde inledas med sex statligt ägda bolag (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217).

I de fall genomgången leder till slutsatsen att staten bör kvarstå som ägare, ska regeringen bland annat analysera om det finns delar av tillgångar i bolag som inte stödjer verksamheten enligt riksdagens uppdrag, och som därmed kan avyttras. Resultatet av genomgången kan även innebära att regeringen kommer att framföra förslag till riksdagen om avyttring av statligt ägda bolag, delar eller hela därav eller förändringar eller förtydliganden av vissa statligt ägda bolags uppdrag.

Parallellt med genomgången pågår en översyn av kapitalstrukturen i de statligt ägda bolagen.

Avsikten är att med utgångspunkt från de enskilda bolagens mål för kapitalstrukturen, och med hänsyn tagen till framtida investeringsbehov, säkerställa att ägarens kapital utnyttjas effektivt. Kapital som inte kan investeras i värdeskapande verksamheter ska återföras till ägaren.

Finansförvaltningen i statliga fastighetsbolag

Riksrevisionen har i sin rapport Finansförvaltningen i statliga fastighetsbolag (RiR 2006:21) rekommenderat regeringen att återföra kapital till staten från Vasallen AB samt pröva kapitalstrukturen även i övriga granskade bolag.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2007 framhållit att prövning och ställningstaganden om kapitalisering och nivå på en effektiv kapitalstruktur måste göras kontinuerligt mot bakgrund av förändringar i omvärlden liksom i bolagens verksamhet.

Regeringen anger också att det för varje statligt ägt fastighetsbolag, liksom för flertalet övriga statligt ägda bolag finns beslutade finansiella mål och en utdelningspolicy som löpande prövas och justeras vid behov. Regeringen kommer även fortsättningsvis att löpande pröva kapitalstrukturen i de statligt ägda bolagen, något som även innefattar frågan om återföring av kapital från Vasallen AB.

När Vasallen bildades 1997 försågs bolaget med ett stort eget kapital beroende på osäkerheten om riskerna i verksamheten samt hur omfattande investeringar verksamheten skulle kräva, framförallt i de tidiga skedena av fastighetsutvecklingen. Sedan Vasallen under år 2005 och 2006 sålt flera färdigutvecklade fastigheter har bolaget kunnat göra säkrare bedömningar om framtida kapitalbehov och risker. Bolaget bedöms därför i framtiden kunna finansiera sin verksamhet också via kapitalmarknaden. Mot bakgrund av detta genomförde Vasallen AB en översyn av bolagets kapitalbehov vilken resulterade i en efterutdelning om 700 miljoner kronor på en extra bolagsstämma i december 2006 och en extra utdelning om 400 miljoner kronor (utöver utdelningen om 71 miljoner kronor enligt bolagets utdelningsmål) i samband med årsstämman i april 2007. Totalt har Vasallen betalt 1 100 miljoner kronor i extra utdelning till staten under 2006 och 2007. Regeringen har godkänt utdelningarna och avser liksom tidigare

att löpande pröva fastighetsbolagens finansiella mål och utdelningspolicy.

Översyn av nomineringsförfarandet

Riksrevisionens granskning av fastighetsbolagen (RiR 2006:21) innehåller rekommendationer till regeringen. En av dessa rekommendationer är att vid styrelsenomineringarna pröva behovet av finansiell sakkunskap i styrelserna.

De statligt ägda bolagen ska, enligt ägarpolicy, utgå från kompetensbehovet i varje bolags styrelse vid varje nominering av en styrelseledamot. Därför är det viktigt att styrelsens sammansättning är sådan att styrelsen alltid har sådan branschkunskap eller annan kompetens som är direkt relevant för bolaget, även när bolaget utvecklas och omvärlden förändras. Regeringen lyfte i budgetpropositionen för 2007 fram att man avsåg att se över nomineringsförfarandet vid tillsättningen av de statligt ägda bolagens styrelser. Detta framstod som angeläget, bland annat mot bakgrund av Riksrevisionens kritik.

Regeringen har i nomineringsprocessen för verksamhetsåret 2007 (årsstämmor 2007) genomfört ett större antal förändringar i styrelserna. Till grund för förändringarna har noggranna analyser av kompetensbehoven i respektive styrelse gjorts. Det är den samlade kompetensen i respektive styrelse som avgör val av ledamot. De statligt ägda fastighetsbolagens styrelser har efter analyser av kompetensbehoven i flera fall kompletterats med finansiell kompetens.

I syfte att kontinuerligt förbättra processen utvärderas årligen förgående års nomineringsprocess.

Riksrevisionens rekommendationer avseende redovisning av bolagens mål och i förekommande fall särskilda samhällsuppdrag

Riksrevisionen har lämnat synpunkter på bolagens redovisning av mål och samhällsuppdrag och efterfrågat tydligare redovisning av dessa i bolagens årsredovisningar.

En del i den tidigare nämnda bolagsgenomgången är att se över bolagens samhällsuppdrag. Resultat av genomgången kan leda till att regeringen överväger förslag till riksdagen avseende förändringar eller förtydliganden av vissa statligt ägda bolags uppdrag. Därutöver avser regeringen, som nämnts ovan, att under hösten 2007 presentera reviderade riktlinjer för extern rapportering, med

bland annat tydligare informationskrav avseende icke-finansiell information.

Slutbehandlade ärenden

Följande ärenden, som föranletts av Riksrevisionens granskningsrapporter, är att anse som slutbehandlade: Vattenfall AB – Uppdrag och statens styrning (RiR 2004:18), Regeringens förvaltning och styrning av sex statliga bolag, (RiR 2004:28), Representation och förmåner i statliga bolag och stiftelser (RiR 2005:8), Bolagiseringen av Statens järnvägar (RiR 2005:11), Statliga bolag och offentlig upphandling (RiR 2006:15), Finansförvaltningen i statliga fastighetsbolag (RiR 2006:21).

3.13 Vissa frågor angående förvaltningen av statligt ägda bolag

3.13.1 Förvaltningsaktiebolaget Stattum

Regeringens förslag: Förvaltningsaktiebolaget Stattum avvecklas genom likvidation och i samband med denna delas utdelningsbara medel ut till ägaren.

Förvaltningsaktiebolaget Stattum (Stattum) är ett förvaltningsbolag med uppgift att förvalta vissa aktieposter. Stattum har fungerat som ett holdingbolag för vissa statligt ägda aktieposter som skulle avvecklas eller på annat sätt omstruktureras, såsom senast i Sveaskog och tidigare även t.ex. i Pharmacia och Celsius. Stattumkoncernen förvaltar i dag aktier i det vilande dotterbolaget Statsföretag, övriga innehav är avvecklade. De delar av försäljningslikviderna som inte delats ut till ägaren (staten) eller satts in på det kontot i Riksgäldskontoret dit extra utdelningar kan föras, har placerats i statsskuldväxlar som i dag uppgår till ett nominellt belopp om cirka 581 miljoner kronor.

Regeringens bedömning

Stattums verksamhet begränsas i dag till finansiella placeringarna i statsskuldväxlar. De

aktieposter som skulle avvecklas genom Stattums försorg är samtliga avvecklade, varför Stattums uppdrag är slutfört. Det finns heller inga utestående fordringar i bolaget gentemot annan part. Regeringen föreslår därför att Stattum likvideras. I samband med likvidationen delas utdelningsbara medel ut till ägaren.

3.13.2 Försäljning av aktier i bolag med statligt ägande

Regeringen avser att minska statens ägande i företagen Nordea, OMX, SBAB, TeliaSonera, Civitas Holding AB som äger Vasakronan och Vin & Sprit. För detta har regeringen inhämtat riksdagens bemyndigande (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217). Försäljningsintäkterna ska användas för att amortera på statsskulden.

Regeringen har också informerat riksdagen om sin avsikt att redovisa respektive försäljning i kommande budgetpropositioner.

TeliaSonera

Den 3 maj 2007 avyttrade staten motsvarande 8 procent av sina aktier i TeliaSonera. Staten har fortfarande huvudägarskapet med full kontroll över framtida strategiska beslut bland annat gällande det fasta telenätet och en eventuell framtida strukturaffär. Regeringens mål med försäljningen var att bredda aktieägarbasen i bolaget. Därutöver ville regeringen maximera intäkterna från försäljningen och samtidigt genomföra en transaktion med låg risk samt skapa en stabil eftermarknad.

Investmentbankerna Deutsche Bank AG och UBS Investment Bank ledde transaktionen som så kallade joint bookrunners. Carnegie Investment Bank AB assisterade vid distributionen som så kallad selling agent.

Valet av tidpunkt för att sälja var bland annat att TeliaSoneras aktiekurs var den högsta på sex år och att aktiekursen låg över aktieanalytikernas konsensusvärdering av bolaget. Samtidigt fanns det en hög likviditet på marknaden när årets stora aktieutdelningar skulle återinvesteras. Dessutom ville regeringen minska exponeringen för värdeminskningar i TeliaSonera aktien genom att minska sitt innehav. För att nå målen riktade regeringen erbjudandet till institutionella investerare genom en så kallad accelererad bookbuilding. Priset fastställdes till 50 kronor

per aktie. 359 236 578 aktier såldes till ett 200-tal institutionella placerare varav 70 procent var utländska institutioner.

Statens kostnader för bankrådgivning uppgick till 10 777 098 kronor och avräknades mot försäljningsintäkterna. Denna kostnad inkluderar kostnader för kommunikationsrådgivare, resor med mera. Staten erhöll 17 951 051 803 kronor i försäljningsintäkter. Statens kostnader för legal rådgivning uppgick till 2 846 202 kronor och belastade anslaget 38:18 *Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.*

Regeringen nådde även målet om en stabil eftermarknad samtidigt som det inte funnits några tecken på att marknadsaktörer försökt driva på kursutvecklingen under själva transaktionen.

Efter transaktionen är den svenska staten fortsatt den största ägaren i TeliaSonera – med 37,3 procent innehav av aktierna. Regeringen har åtagit sig att inte avyttra ytterligare aktier i TeliaSonera över börsen före april 2008 utan samtycke från Deutsche Bank AG och UBS Investment Bank.

Regeringens bedömning är att försäljningsorganisationen inom Regeringskansliet fungerade väl genom en tydlig målbild, en noggrant strukturerad process, en tydlig ledning samt tydlig kommunikation.

3.14 Budgetförslag

3.14.1 38:1 Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader

Tabell 3.6 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	224 266	Anslags-sparande	13 037
2007	Anslag	310 908 ¹	Utgifts-prognos	333 405
2008	Förslag	334 323		
2009	Beräknat	350 610 ²		
2010	Beräknat	359 599 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 342 855 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 342 855 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget täcker förvaltningskostnader för Verket för näringslivsutveckling samt används för driftsbidrag till Almi Företagspartner AB.

Regeringens överväganden

Från anslag 38:4 *Turistfrämjande* överförs 11 429 000 kronor fr.o.m. 2008 till Nutek för förvaltnings- och administrationskostnader.

Vidare överförs 10 900 000 kronor från anslaget 32:1 *Länstyrelserna m.m.* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, för förvaltande och attesterande myndighet för de åtta regionala programmen inom regional konkurrenskraft och sysselsättning.

Regeringen föreslår att 334 323 000 kronor anvisas under anslaget 38:1 *Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 350 610 000 kronor respektive 359 599 000 kronor.

Tabell 3.7 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:1 Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	310 908	310 908	310 908
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 462	8 527	16 717
Beslut	10 524	19 487	19 987
Överföring till/från andra anslag	11 429	11 688	11 987
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	334 323	350 610	359 599

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.2 38:2 Näringslivsutveckling m.m.

Tabell 3.8 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2006	256 747		114 776
2007	463 909 ¹		385 955
2008	Förslag	579 146	
2009	Beräknat	539 146	
2010	Beräknat	539 146	

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget ska användas för näringslivsfrämjande åtgärder. Anslaget får även användas till försöket med Nystartcenter.

Regeringens överväganden

Anslaget ökar, enligt beslut med anledning av vårpropositionen för 2007, med 20 000 000 kronor för att främja företagande bland personer med utländsk bakgrund och med 150 000 000 kronor för att främja tillväxt och utveckling inom miljöteknikområdet.

Anslaget ökar med 24 637 000 kronor fr.o.m. 2008 till följd av en överföring från anslaget (2007) 38:10 *Upprätthållande av nationell metrologi m.m.* Medlen får användas för bidrag till riksmätplatserna vid SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP), i övergripande syfte att tillgodose framförallt små och medelstora företags behov av riksmätplatser.

Anslaget föreslås öka med 20 000 000 kronor under 2008 till följd av en överföring från anslagen 22:1 *Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader* och 22:3 *Köp av arbetsmarknadsutbildning och övriga kostnader* inom utgiftsområde 13 Arbetsmarknad. Medlen ska finansiera försöket med Nystartcenter.

Anslaget föreslås minska med 10 000 000 kronor pga. en överföring till anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Överföringen görs med anledning av inrättandet av ett regelråd.

Regeringen föreslår att 579 146 000 kronor anvisas under anslaget 38:2 *Näringslivsutveckling m.m.* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 539 146 000 kronor respektive 539 146 000 kronor.

Tabell 3.9 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:2 Näringslivsutveckling m.m.

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	374 509	374 509	374 509
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	160 000	140 000	140 000
Överföring till/från andra anslag	44 637	24 637	24 637
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	579 146	539 146	539 146

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår ett bemyndigande om ekonomiska åtaganden för 2008. Detta möjliggör att det för delar av verksamheten kan göras ekonomiska åtaganden som omfattar

långsiktiga program samt deltagande i fleråriga samarbetsprojekt, t.ex. EU-finansierade projekt.

Tabell 3.10 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–2011
Ingående åtaganden	0	0	0	-	-
Nya åtaganden	0	0	470 000	-	-
Infriade åtaganden	0	0	0	-230 000	-240 000
Utestående åtaganden	0	0	470 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	0	0	470 000	-	-

3.14.3 38:3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader

Tabell 3.11 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2006	78 007	512	
2007	Anslag 77 347 ¹		75 874
2008	Förslag 77 308		
2009	Beräknat 79 066 ²		
2010	Beräknat 81 107 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 77 308 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 77 308 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Institutet för tillväxtpolitiska studiers förvaltningskostnader.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 77 308 000 kronor anvisas under anslaget 38:3 *Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 79 066 000 kronor respektive 81 107 000 kronor.

Tabell 3.12 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:3 Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	76 747	76 747	76 747
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	561	2 319	4 360
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	77 308	79 066	81 107

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.4 38:4 Turistfrämjande

Tabell 3.13 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande
2006	101 209	0
2007	Anslag 111 111 ¹	Utgifts- prognos 109 119
2008	Förslag 99 763	
2009	Beräknat 102 754 ²	
2010	Beräknat 95 137 ³	

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 99 763 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 89 756 tkr i 2008 års prisnivå.

Från anslaget finansieras statens aktieägartillskott till VisitSweden AB.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås minska med 11 429 000 kronor fr.o.m. 2008 till följd av en överföring till anslaget 38:1 *Verket för näringslivsutveckling: Förvaltningskostnader*. Medlen har även tidigare disponerats av Nutek för att täcka kostnader för myndighetens arbete med turistfrämjande insatser och ska även fortsättningsvis användas till detta ändamål.

Regeringen föreslår att 99 763 000 kronor anvisas under anslaget 38:4 *Turistfrämjande* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 102 754 000 kronor respektive 95 137 000 kronor.

Tabell 3.14 Härlledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:4 Turistfrämjande

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	111 111	111 111	111 111
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	81	3 415	6 747
Beslut	0	0	-10 607
Överföring till/från andra anslag	-11 429	-11 772	-12 114
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	99 763	102 754	95 137

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Tabell 3.16 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–2011
Ingående åtaganden	-	758	3 000	-	-
Nya åtaganden	-	3 000	3 000	-	-
Infriade åtaganden	-	-758	-1 000	-2 000	-4 000
Utestående åtaganden	-	3 000	5 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	-	12 000	6 000	-	-

3.14.5 38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.

Tabell 3.15 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	168 167	Anslags-sparande	5 134
2007	Anslag	169 612 ¹	Utgifts-prognos	173 162
2008	Förslag	170 946		
2009	Beräknat	171 590 ²		
2010	Beräknat	176 040 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 167 720 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 167 720 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget finansierar myndighetsverksamhet inom Sveriges geologiska undersökning (SGU), Bergsstaten samt förvaltning av anläggningar som tidigare använts för statens civila beredskapslager för olja.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår ett bemyndigande om ekonomiska förpliktelser för 2008. Detta möjliggör deltagande i fleråriga samarbetsprojekt, t.ex. EU-finansierade projekt.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.17 Offentlighetsrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	14 288	187	8 050	6 425
Prognos 2007	1 400	180	8 844	5 336
Budget 2008	11 000	180	8 650	2 530

Tabell 3.18 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	27 773	27 833	-60
(varav tjänsteexport)	885	1 279	-394
Prognos 2007	30 300	29 800	500
(varav tjänsteexport)	3 500	3 200	300
Budget 2008	29 000	28 800	200
(varav tjänsteexport)	2 000	1 800	200

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 170 946 000 kronor anvisas under anslaget 38:5 *Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 171 590 000 kronor respektive 176 040 000 kronor.

Tabell 3.19 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	169 612	169 612	169 612
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 334	5 278	9 814
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	-3 300	-3 386
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	170 946	171 590	176 040

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.6 38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning

Tabell 3.20 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslag	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	5 284			0
2007		5 330 ¹		5 234
2008	Förslag	5 364		
2009	Beräknat	5 565 ²		
2010	Beräknat	5 792 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 5 364 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 5 364 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget finansierar kostnader för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 5 364 000 kronor anvisas under anslaget 38:6 *Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 5 565 000 kronor respektive 5 792 000 kronor.

Tabell 3.21 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	5 330	5 330	5 330
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	34	235	462
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	5 364	5 565	5 792

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.7 38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.

Tabell 3.22 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	35 244	Anslags-sparande	2 609
2007	Anslag	11 868 ¹	Utgifts-prognos	14 218
2008	Förslag	11 868		
2009	Beräknat	11 868		
2010	Beräknat	11 868		

¹ Inklusiv tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget finansierar statens kostnader för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak, Malå kommun.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 11 868 000 kronor anvisas under anslaget 38:7 *Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar m.m.* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 11 868 000 kronor respektive år.

Tabell 3.23 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, m.m.

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	11 868	11 868	11 868
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	11 868	11 868	11 868

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.14.8 38:8 Patentbesvärsträtten

Tabell 3.24 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	15 625	Anslags-sparande	198
2007	Anslag	15 544 ¹	Utgifts-prognos	15 460
2008	Förslag	15 666		
2009	Beräknat	16 034 ²		
2010	Beräknat	16 456 ³		

¹ Inklusiv tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 15 666 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 15 666 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används till förvaltningskostnader för Patentbesvärsträtten.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 15 666 000 kronor anvisas under anslaget 38:8 *Patentbesvärsträtten* 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 16 034 000 kronor respektive 16 456 000 kronor.

Tabell 3.25 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:8 Patentbesvärsträtten

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	15 544	15 544	15 544
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	122	490	912
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra utgiftsområden	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Ny ramnivå	15 666	16 034	16 456

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.9 38:9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer

Tabell 3.26 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	6 614	Anslags-sparande	1 653
2007	Anslag	7 952 ¹	Utgifts-prognos	7 809
2008	Förslag	7 952		
2009	Beräknat	7 952		
2010	Beräknat	7 952		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget finansierar verksamheten vid Bolagsverket avseende ersättning till likvidatorer i samband med likvidation av företag i vissa fall.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 7 952 000 kronor anvisas under anslaget 38:9 *Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 7 952 000 kronor respektive 7 952 000 kronor.

Tabell 3.27 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:9 Bolagsverket: Finansiering av likvidatorer

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	7 952	7 952	7 952
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	7 952	7 952	7 952

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.14.10 38:10 Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.

Tabell 3.28 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	42 320	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	42 088 ¹	Utgifts-prognos	41 333
2008	Förslag	42 357		
2009	Beräknat	43 633 ²		
2010	Beräknat	44 676 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 42 357 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 42 357 tkr i 2008 års prisnivå.

Från anslaget finansieras forskning och utveckling inom experimentell teknik vid SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB. Vidare lämnas bidrag till terminologisk verksamhet.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 42 357 000 kronor anvisas under anslaget 38:10 *Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 43 633 000 kronor respektive 44 676 000 kronor.

Tabell 3.29 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:10 Bidrag till FoU inom experimentell teknik m.m.

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	42 088	42 088	42 088
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	269	1 545	2 588
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	42 357	43 633	44 676

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.11 38:11 Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader

Tabell 3.30 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	22 599	Anslags- sparande	828
2007	Anslag	23 082 ¹	Utgifts- prognos	23 343
2008	Förslag	23 268		
2009	Beräknat	23 803 ²		
2010	Beräknat	24 421 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 23 268 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 23 268 tkr i 2008 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel till förvaltningskostnader för Rymdstyrelsen.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 23 268 000 kronor anvisas under anslaget 38:11 *Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 23 803 000 kronor respektive 24 421 000 kronor.

Tabell 3.31 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:11 Rymdstyrelsen

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	23 082	23 082	23 082
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	186	721	1 339
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	23 268	23 803	24 421

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.12 38:12 Rymdverksamhet

Tabell 3.32 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	657 532	Anslags- sparande	4 064
2007	Anslag	612 780 ¹	Utgifts- prognos	623 841
2008	Förslag	616 382		
2009	Beräknat	583 078 ²		
2010	Beräknat	597 365 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 566 382 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 566 382 tkr i 2008 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för industriutvecklingsprojekt, fjärranalys och forskning, som bedrivs inom ramen för deltagande i internationellt samarbete, framför allt inom det europeiska rymdsamarbetet inom European Space Agency (ESA). Verksamheten kan också bedrivas i nationella eller bilaterala program. Vidare bekostas vissa informationsinsatser från anslaget.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår ett bemyndigande om ekonomiska åtaganden även för 2008. Detta möjliggör att det för delar av verksamheten kan göras ekonomiska åtaganden som exempelvis omfattar långsiktiga program under en flerårig planeringsperiod.

Tabell 3.33 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–2013
Ingående åtaganden	1 543 000	1 600 000	1 194 000	-	-
Nya åtaganden	685 000	304 000	1 577 000	-	-
Infriade åtaganden	-628 000	-710 000	-582 000	-459 000	-1 741 000
Utestående åtaganden	1 600 000	1 194 000	2 189 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	1 600 000	1 200 000	2 200 000	-	-

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås tillföras 50 000 000 kronor under 2008 för att bidra till svensk rymdverksamhet.

Regeringen föreslår att 616 382 000 kronor anvisas under anslaget 38:12 *Rymdverksamhet* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 583 078 000 kronor respektive 597 365 000 kronor.

Tabell 3.34 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:12 Rymdverksamhet

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	612 780	612 780	612 780
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 922	22 101	37 658
Beslut	-320	-51 803	-53 073
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	616 382	583 078	597 365

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.13 38:13 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien

Tabell 3.35 Anslagsutveckling

Tusental kronor

	Utfall		Anslags- sparande	
2006		5 327		0
2007	Anslag	5 327 ¹	Utgifts- prognos	5 232
2008	Förslag	5 327		
2009	Beräknat	5 327		
2010	Beräknat	5 327		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Från anslaget lämnas bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) grundläggande verksamhet, som till exempel ledningsfunktion, utrednings-, informations- och ekonomiverksamhet. IVA:s verksamhet inriktas på att följa, analysera och sprida information om aktuella utvecklingstendenser, samt på att skapa och initiera samverkan mellan olika aktörer i samhället.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 5 327 000 kronor anvisas under anslaget 38:13 *Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 5 327 000 kronor respektive år.

Tabell 3.36 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:13 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	5 327	5 327	5 327
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	5 327	5 327	5 327

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.14.14 38:14 Konkurrensverket

Tabell 3.37 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2006	83 598	2 150	
2007	Anslag 85 741 ¹		86 316
2008	Förslag 98 151		
2009	Beräknat 100 436 ²		
2010	Beräknat 103 060 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 98 151 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 98 151 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget täcker förvaltningskostnader för Konkurrensverket

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 98 151 000 kronor anvisas under anslaget 38:14 *Konkurrensverket* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 100 436 000 kronor respektive 103 060 000 kronor.

Tabell 3.38 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:14 Konkurrensverket

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	85 741	85 741	85 741
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	-900	1 075	3 343
Beslut	5 000	5 116	5 250
Överföring till/från andra anslag	8 310	8 503	8 726
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	98 151	100 436	103 060

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.15 38:15 Konkurrensforskning

Tabell 3.39 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2006	6 640	185	
2007	Anslag 6 730 ¹		6 791
2008	Förslag 6 773		
2009	Beräknat 6 988 ²		
2010	Beräknat 7 204 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 6 773 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 6 773 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget finansierar konkurrensrelaterad forskning inom i första hand disciplinerna ekonomi och juridik.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 6 773 000 kronor anvisas under anslaget 38:15 *Konkurrensforskning* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 6 988 000 kronor respektive 7 204 000 kronor.

Tabell 3.40 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:15 Konkurrensforskning

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	6 730	6 730	6 730
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	43	258	474
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	6 773	6 988	7 204

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.14.16 38:16 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen

Tabell 3.41 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos	
2006	Utfall	14 910		0
2007	Anslag	14 910 ¹		14 643
2008	Förslag	14 910		
2009	Beräknat	14 910		
2010	Beräknat	14 910		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för att täcka kostnader i samband med upprustning och drift av kanalen.

Regeringens överväganden

Riksdagen beslöt våren 1992 (prop. 1991/92:134, bet. 1991/92:NU33, rskr. 1991/92:351) bl.a. att finansieringen av kanalens upprustning ska tillförsäkras genom statsmakternas försorg.

Varje budgetår sedan anslaget inrättades budgetåret 1992/93 har riksdagen anvisat medel för upprustning och drift av kanalen. De statliga insatserna har bidragit till att kanalens värde som kulturhistoriskt byggnadsverk och attraktivt turistmål ökat. För 2008 bedöms 14 910 000 kronor vara tillräckligt för att klara av nödvändig upprustning och drift av kanalen. Även för 2009 och 2010 bedöms denna anslagsnivå vara tillräcklig.

Tabell 3.42 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:16 Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	14 910	14 910	14 910
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	14 910	14 910	14 910

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.14.17 38:17 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.

Tabell 3.43 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos	
2006	Utfall	6 793		17 051
2007	Anslag	124 150 ¹		137 491
2008	Förslag	129 850		
2009	Beräknat	121 850		
2010	Beräknat	24 850		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för att täcka kostnader för omstrukturering, genomlysning och försäljning av företag med statligt ägande. Anslaget används även för att täcka kostnader för IRECO Holding AB:s administration.

Regeringens överväganden

Genom Regeringskansliet förvaltas 55 företag/koncerner, varav 41 ägs helt av staten och 14 ägs tillsammans med andra. Värdet av de förvaltade bolagen bedöms till ca 770 000 000 000 kronor. Statens andel av bolagens utdelningar på 2006 års resultat var ca 36 300 000 kronor. Dessa värden medför ett stort ansvar och ställer krav på att regeringens ägarförvaltning är aktiv och professionell. Det övergripande målet för ägarförvaltningen är att skapa värde.

I regeringens arbete med förvaltningen av bolag ingår att arbeta med olika typer av

ägarfrågor och att såväl förbereda som genomföra de beslut riksdagen fattat avseende det statliga ägandet och ett antal specifika bolag.

Regeringen har utöver tidigare bemyndiganden fått riksdagens bemyndigande att helt eller delvis avyttra aktier i företagen Civitas Holding AB (som äger Vasakronan), Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB samt V & S Vin & Sprit (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217).

Extern rådgivning är ett komplement till Regeringskansliets löpande ägarförvaltning. Till exempel anlitas extern expertis vid försäljning av aktier i statligt ägda bolag.

Ett viktigt verktyg i utvärderingen av förvaltningen av den del av statens tillgångar som finns i företag med statligt ägande är genomlysning. Regeringen lämnar varje år en skrivelse till riksdagen med en redogörelse för företag med statligt ägande, (skr. 2006/07:120) där Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande ingår som bilaga. Regeringskansliet rapporterar även om den sammanlagda utvecklingen i fyra delårsrapporter.

Mot bakgrund av pågående försäljningsprocesser och därpå ökade behov av att anlita externa rådgivare har anslaget höjts med 100 000 000 kronor (prop. 2006/07:100, bet. 2006/07:FiU21, rskr. 2006/07:222).

Regeringen har den 6 september 2007 beslutat att tillkalla ett råd för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande. Inrättandet av rådet kommer att medföra ökade kostnader för Regeringskansliet. Rådets arbete är en del av förberedelsearbetet inför den försäljning av statligt ägda bolag som riksdagen beslutat om (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217). Rådets kostnader föreslås finansieras från anslaget 38:17 *Kostnader för omstrukturering och genomlysning statligt ägda företag m.m.* genom att 3 000 000 kronor överförs från nämnda anslag till anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* under budgetåret 2008 och 2009.

Anslaget föreslås även höjas med 8 000 000 kronor för att under 2008 täcka kostnader för IRECO:s administration. I det pågående arbetet med den framtida industriforskningsstrukturen övervägs den långsiktiga finansieringen av IRECO:s administration från 2009 och framåt.

Regeringen föreslår att 129 850 000 kronor anvisas under anslaget 38:17 *Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda*

företag m.m. för 2008. För 2009 har 121 850 000 kronor beräknats och för 2010 har anslaget beräknats till 24 850 000 kronor.

Tabell 3.44 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:17 Kostnader för omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag m.m.

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	24 150	24 150	24 150
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	105 700	97 700	700
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	129 850	121 850	24 850

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år

3.14.18 38:18 Kapitalinsatser i statliga bolag

Tabell 3.45 Anslagsutveckling

Tusental kronor			
2006	Utfall	0	Anslags-sparande
			1 000
2007	Anslag	1 000 ¹	Utgifts-prognos
			0
2008	Förslag	1 000	
2009	Beräknat	0	
2010	Beräknat	0	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget disponeras av regeringen, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall, för kapitalinsatser i statligt ägda bolag. Anslaget ska endast belastas om det vid tillfälle för en kapitalinsats inte finns medel på det särskilda konto i Riksgäldskontoret (RGK) som kan användas för kapitalinsatser i statligt ägda bolag.

Anslaget uppgår under 2007 till 1 000 000 kronor och får överskridas med 2 000 000 000 kronor under förutsättning av att det inte finns medel på kontot i RGK och att hela underskottet jämte ränta återbetalas till anslaget från kontot i RGK före utgången av 2007 (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:NU1, rskr. 2006/07:62).

Extra utdelningar inom en total ram om högst 5 000 000 000 kronor har kunnat föras från statligt ägda bolag till det särskilda kontot i RGK under perioden 2003–2007 för att användas för

kapitalinsatser i statliga bolag. Riksdagen beslutar om kapitaltillskott i varje enskilt fall (prop. 2002/03:100, bet. 2002/03:FiU21, rskr. 2002/03:235, prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:274, prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:NU1, rskr. 2004/05:117, prop. 2005/06:1, bet. 2005/06:NU1, rskr. 2005/06:121, prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:NU1, rskr. 2006/07:62). Under 2007 bemyndigade riksdagen (prop. 2006/07:100, bet. 2006/07:FiU21, rskr. 2006/07:222).

2 998 000 000 kronor har förts till det särskilda kontot under perioden den 1 januari 2003 till den 1 augusti 2007. Under perioden har ränteinkomster om 12 266 483 kronor ackumulerats på kontot. Under samma period har 3 007 615 313 kronor tagits i anspråk för kapitalinsatser i statligt ägda bolag.

Under 2007 har systemet utnyttjats vid ett tillfälle. Den 20 juni 2007 beslutade regeringen att tillskjuta 30 000 000 kronor till Arbetslivsresurs AR AB.

Den 1 augusti 2007 fanns 2 651 170 kronor, inklusive ränta, på det särskilda kontot.

Regeringens överväganden

Regeringen anser att det finns betydande principiella invändningar mot den rådande ordningen för kapitaltillskott. Regeringen har i enlighet med budgetpropositionen för 2007 därför inlett en översyn av systemet med ett konto i Riksgäldskontoret. Näringsutskottet tillstyrkte regeringens förslag om godkännande av att regeringen under 2007 skulle få vidta åtgärder för en förbättrad kapitalstruktur i statligt ägda företag. Dock betonade utskottet att detta bara kunde godkännas övergångsvis under 2007 i avvaktan på den aviserade översynen av systemet med ett särskilt konto i Riksgäldskontoret (bet. 2006/07:NU1). Regeringens översyn pågår dock fortfarande och regeringen avser att återkomma med förslag i denna fråga under 2008. Under våren 2007 inledde regeringen arbetet med att se över kapitalstrukturen i alla företag med statligt ägande. Under hösten 2007 och våren 2008 kommer det underlag som framkommit i översynens första fas att analyseras.

Mot denna bakgrund anser regeringen att ordningen med ett konto i RGK och ett anslag som får överskridas under året tillämpas även under 2008. Anslaget föreslås därför tillföras 1 000 000 kronor 2008 till följd av en överföring från anslaget 38:21 *Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft*. Detta görs mot bakgrund av att regeringen i budgetpropositionen för 2007 bedömde att anslaget skulle utgå.

Regeringen bör även under 2008 få föra extra utdelningar från statligt ägda bolag till kontot i RGK, och efter riksdagens beslut i varje särskilt fall få använda medlen för kapitaltillskott i statliga bolag. Den sammantagna ramen, dvs. inklusive de extra utdelningar som tillförts kontot mellan 2003 och 2007, bör även under 2008 vara 5 000 000 000 kronor. Motsvarande villkor för anslagets utnyttjande som riksdagen beslutade om för 2007 bör gälla även för 2008. Det betyder att anslaget bör uppgå till 1 000 000 kronor, att det disponeras av regeringen efter beslut av riksdagen i varje särskilt fall och att det endast får belastas om det vid tillfället för en kapitalinsats inte finns medel på kontot i RGK.

Anslaget bör under loppet av 2008 få överskridas med högst 2 000 000 000 kronor. Endast om belastning och överskridande av anslaget skett ska medel från kontot i RGK föras till anslaget. Om anslaget belastas ska hela underskottet inklusive ränta återbetalas före utgången av 2008 genom att medel från kontot i RGK tillförs anslaget.

Anslaget ska således inte vara belastat vid utgången av 2008. Medel som finns på kontot vid utgången av 2007 bör få användas för avsett ändamål även under 2008. Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 1 000 000 kronor anvisas under anslaget 38:18 *Kapitalinsatser i statliga bolag* för 2008.

Tabell 3.46 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:18 Kapitalinsatser i statliga bolag

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 000	1 000	1 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	0	-1 000	-1 000
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	1 000	0	0

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.14.19 38:19 Avgifter till vissa internationella organisationer

Tabell 3.47 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	5 589	Anslags-sparande	385
2006	Utfall	5 589	Anslags-sparande	385
2007	Anslag	5 780 ¹	Utgifts-prognos	5 846
2008	Förslag	5 780		
2009	Beräknat	5 780		
2010	Beräknat	5 780		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för avgifter och bidrag för Sveriges deltagande i vissa internationella näringspolitiska organ. Utgiftspåverkande faktorer är medlemsavgifternas utveckling i aktuell valuta samt fluktuationer i valutakurser. Deltagandet bedöms av regeringen som nödvändigt för att möjliggöra svensk påverkan på den internationella utvecklingen och för ett aktivt svenskt deltagande i internationellt samarbete samt för informationsinhämtning på för Sverige viktiga områden. Bidrag ges bl.a. till följande organisationer:

- Internationella byrån för mått och vikt (BIPM),
- Internationella organisationen för legal metrologi (OIML),
- Organisationen för intellektuell äganderätt (WIPO),
- Internationella bly- och zinkstudiegruppen (ILZSG),
- Internationella nickelstudiegruppen (INSG),
- Eureka,
- Efta, Ädelmetallkonventionen,
- COST, 4:th Fund (tekniskt-vetenskapligt samarbete),
- Internationella frysinstitutet samt
- United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) Trust Fund on Iron Ore Information.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 5 780 000 kronor anvisas under anslaget 38:19 *Avgifter till vissa internationella organisationer* för 2008. För

2009 och 2010 beräknas anslaget till 5 780 000 kronor för respektive år.

Tabell 3.48 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:19 Avgifter till vissa internationella organisationer

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	5 780	5 780	5 780
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	5 780	5 780	5 780

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.14.20 38:20 Finansiering av rättegångskostnader

Tabell 3.49 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	253	Anslags-sparande	4 747
2006	Utfall	253	Anslags-sparande	4 747
2007	Anslag	5 000 ¹	Utgifts-prognos	4 419
2008	Förslag	20 000		
2009	Beräknat	10 000		
2010	Beräknat	10 000		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget ska finansiera kostnader med anledning av mål och ärenden som avser överklagande av Konkurrensverkets beslut eller vari Konkurrensverket för talan.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 20 000 000 kronor anvisas under anslaget 38:20 *Finansiering av rättegångskostnader* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 10 000 000 kronor respektive 10 000 000 kronor.

Tabell 3.50 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:20 Finansiering av rättegångskostnader

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	5 000	5 000	5 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	15 000	5 000	5 000
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	20 000	10 000	10 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.14.21 38:21 Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft

Tabell 3.51 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2006	Utfall	160 970	Anslags-sparande	39 030
2007	Anslag	200 000 ¹	Utgifts-prognos	225 416
2008	Förslag	199 000		
2009	Beräknat	200 000		
2010	Beräknat	200 000		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för åtgärder som främjar ökad konkurrenskraft.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

För 2006 och 2007 har det för anslaget funnits ett bemyndigande om ekonomiska åtaganden. De ingångna åtagandena beräknas falla ut i enlighet med tabellen nedan.

Tabell 3.52 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–
Ingående åtaganden		800 000	600 000	-	-
Nya åtaganden		50 000	0	-	-
Infriade åtaganden		-250 000	-200 000	-200 000	-200 000
Utestående åtaganden		600 000	400 000	-	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	800 000	600 000	-	-	-

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås minska med 1 000 000 kronor under 2008 till följd av en överföring till anslaget 38:18 *Kapitalinsatser i statliga bolag*.

Regeringen föreslår att 199 000 000 kronor anvisas under anslaget 38:21 *Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 200 000 000 kronor respektive år.

Tabell 3.53 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 38:21 Utvecklingsprogram för ökad konkurrenskraft

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	200 000	200 000	200 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-1 000	0	0
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	199 000	200 000	200 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.15 Övrig statlig verksamhet

3.15.1 Bolagsverket

Bolagsverket finansieras genom avgifter. Intäkterna i den offentligrättsliga verksamheten utgörs av stämpelskatt (inkomsttitel 1341, tabell 3.53) och förseningsavgifter (inkomsttitel 2529, tabell 3.54).

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.54 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	146 239	0	0	0
Prognos 2007	155 000	0	0	0
Budget 2008	160 000	0	0	0

¹ Avser inkomsttitel 1341. Stämpelskatt. Expeditionsavgiften får myndigheten disponera i sin helhet och redovisas inte här.

Tabell 3.55 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	61 993	7 768	7 768	0
Prognos 2007	58 939	9 304	9 304	0
Budget 2008	58 629	9 613	9 613	0

¹ Avser inkomsttitel 2529. Förseningsavgifter. De administrativa kostnaderna för hanteringen får räknas av.

3.15.2 Patent- och registreringsverket

Patent- och registreringsverket finansieras genom avgifter. Verksamheten med patent, varumärken och mönster ska ge intäkter som motsvarar kostnaderna för Patentbesvärslagens verksamhet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.56 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	15 625	353 378	325 909	27 469
Prognos 2007	15 544	365 131	367 930	-2 799
Budget 2008	15 666	352 670	372 820	-20 150

¹ Avser inkomsttitel 2529.

3.15.3 Revisorsnämnden

Revisorsnämndens verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Intäkterna uppgick under 2006 till knappt 26 000 000 kronor, varav årsavgifter utgjorde ca 16 300 000 kronor. Nämndens kostnader uppgick till 26 200 000 kronor, varav personalkostnader utgjorde ca 16 200 000 kronor. Vid utgången av 2006 hade Revisorsnämnden ett positivt myndighetskapital om 1 768 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.57 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	25 932	26 229	-297
Prognos 2007	24 594	26 672	-2 078
Budget 2008	25 000	26 947	-1 947

4 Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande

4.1 Omfattning

Politikområdet Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande består av följande verksamhetsområden:

- handels- och investeringsfrämjande och
- internationell handelspolitik och inre marknaden.

Politikområdets verksamhet syftar till att skapa tillväxt och sysselsättning i Sverige genom att främja frihandel och avveckla handelshinder. Det sker genom att göra EU:s inre marknad mer effektiv, vilket också förbättrar EU-ländernas konkurrenskraft, samt genom att verka för öppenhet i EU:s handel med omvärlden. Globalt värnas och utvecklas ramvillkor för internationell frihandel och investeringar i Världshandelsorganisationen (WTO) och genom EU:s bilaterala och regionala handelsavtal med andra länder. OECD är ett viktigt forum för att skapa tydliga regler och riktlinjer för internationell ekonomisk

samverkan, erfarenhetsutbyte mellan länder och kvalificerad analys. Som en del av verksamheten ingår en genomlysning av de faktorer, såsom demokrati, rättsväsende och sociala välfärdssystem, som påverkar internationellt företagande. Kampen mot korruption är central.

Målet med politikområdet uppnås genom att bl.a. främja utrikeshandeln och utländska investeringar i Sverige samt att stärka profileringen av Sverige i utlandet.

Inom politikområdet finns följande myndigheter och andra statliga verksamheter: Kommerskollegium, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC), Exportkreditnämnden (EKN), Myndigheten för utländska investeringar i Sverige (Invest in Sweden Agency, ISA), Sveriges exportråd (Exportrådet) och AB Svensk Exportkredit (SEK). Vidare anslås medel för svenskt deltagande i internationella handelsorganisationer och bidrag till Sveriges Standardiseringsråd (SSR).

Utrikesdepartementet är inom Regeringskansliet ansvarigt för politikområdet.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande

Miljoner kronor

	Utfall 2006	Budget 2007 ¹	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010
39:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	22,3	20,6	20,2	20,7	21,2	21,7
39:2 Kommerskollegium	62,4	67,9	68,7	67,1	68,7	70,5
39:3 Exportfrämjande verksamhet	303,3	230,8	233,6	248,8	246,8	208,8
39:4 Investeringsfrämjande	67,4	55,9	56,9	56,3	57,5	59,0
39:5 Avgifter till internationella handelsorganisatio- ner	15,5	15,4	15,3	15,4	15,4	15,4
39:6 Bidrag till standardiseringen	29,3	29,6	29,1	29,8	30,4	31,2
2003 24 39:6 Näringslivsutveckling i Östersjöregionen	-16,4	-	-	-	-	-
Totalt för politikområde Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande	483,9	420,2	423,7	438,1	440,1	406,7

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

4.3 Mål för politikområdet

Målet är en effektiv inre marknad och en öppen handelspolitik i EU, ett förstärkt multilateralt handelssystem inom Världshandelsorganisationen (WTO), ökad svensk handel och ökade utländska direktinvesteringar i Sverige.

Resultatbedömning för respektive verksamhetsområde

4.4 Handels- och investeringsfrämjande

4.4.1 Mål för verksamhetsområdet

Ökad handel och ökade direktinvesteringar i Sverige.

4.4.2 Resultatredovisning

Handels- och investeringsfrämjande

Handels- och investeringsfrämjandet syftar till att förbättra förutsättningarna för svenska företag att ta tillvara de möjligheter som globaliseringen ger.

Översyn av export- och investeringsfrämjandet

Under våren 2007 har en översyn av de handels- och investeringsfrämjande insatserna genomförts i enlighet med budgetpropositionen för 2007. En slutrapport från ett oberoende konsultföretag överlämnades till regeringen i slutet av juni 2007. Enligt rapporten är export- och investeringsfrämjandet viktigt för Sveriges tillväxt och det finns grund för ett offentligt åtagande på området.

Inom ramen för det statligt finansierade exportfrämjandet har informationstjänster och rådgivning på hemmaplan till små och medelstora företag en framträdande plats för att öka företagets förmåga att ta sig ut i världen. Exportrådet bör enligt översynens slutsatser fortsätta att göra detta arbete på ungefär samma sätt som idag. Investeringsfrämjandet bör också enligt översynen fortsätta på samma sätt som det görs idag. Jämförelser med fem andra länders export- och investeringsfrämjande pekar på att Exportrådet och Invest in Sweden Agency (ISA) presterar bra i internationellt perspektiv. Enligt översynen lägger Sverige i internationell jämförelse ned relativt små resurser på denna verksamhet. Exportrådet och ISA kännetecknas i ett internationellt perspektiv av genomtänkt struktur, noggrann styrning och resultatuppföljning.

Som ett led i beredningen har myndigheter och organisationer inbjudits att lämna kommentarer på nämnda översyn.

Exportfrämjande

Exportfrämjandet syftar till att stärka framförallt små och medelstora företags förmåga till internationalisering. Exportfrämjandet sker i huvudsak genom Exportrådet. Utlandsmyndigheterna har en viktig roll i arbetet.

Exportrådet stödjer och främjar svenska företag att växa internationellt. Exportrådet har egen utlandsrepresentation på 57 platser i 48 länder. I länder där Exportrådet saknar kontor företräds man av berörd ambassad. Exportrådet har även en nationell närvaro i Sverige genom regionala exportrådgivare.

Exportrådets verksamhet delas in i fyra områden: *grundläggande exportservice, kompetensutveckling för företag, riktade satsningar för internationellt affärsfrämjande och företagspecifik affärsutveckling.*

Den *grundläggande exportservicen* finansieras i huvudsak av statliga medel och är därmed kostnadsfri för företagen. Den riktar sig till små och medelstora företag. Inom ramen för verksamheten har Exportrådets utlandskontor och kontoret i Stockholm under 2006 besvarat ca 7 000 affärsförfrågningar. Viktiga aktiviteter har varit att ta emot och utforma program för inkommande och utgående delegationer samt att fortsätta utvecklingen av elektroniska verktyg för exportfrämjandet.

Kompetensutveckling för företag riktar sig framförallt till små och medelstora företag. Under 2006 hade Exportrådet kontakt med ca 1 300 småföretag, varav 950 har lett till en konkret rådgivning kring internationalisering. De regionala exportrådgivarna uppgår nu till 22 och täcker samtliga län. Under 2006 gavs Exportrådet i uppdrag att genomföra en pilotverksamhet med s.k. exportmentorer. Under året genomfördes tolv exportsäljarprogram med ca 140 deltagare. Vidare genomförde Exportrådet ett 20-tal kurser inom det exporttekniska området med ca 350 deltagare.

Inom området *Riktade satsningar för internationellt affärsfrämjande* har Exportrådet genomfört en rad aktiviteter på ett flertal marknader och inom ett antal affärssektorer där Sverige står starkt. Exportrådet har 2006 inom ramen för sitt statliga uppdrag genomfört särskilda satsningar

för att främja i första hand små och medelstora företags exportmöjligheter.

Företagspecifik affärsutveckling innebär skräddarsydda konsulttjänster som helt finansieras av företagen. Under 2006 genomfördes nära 1 750 konsultuppdrag åt såväl små och medelstora som stora företag inom en rad sektorer, en ökning med ca 30 procent jämfört med 2005. Omsättningen uppgick till 205 miljoner kronor. Verksamheten, som är helt avgiftsfinansierad, bedrivs endast vid utlandskontoren.

Främjande av projektexport sker bl.a. genom *strategisk projektutveckling*. Hittills bedöms insatserna under åren 2000 – 2007 ha bidragit till kontrakt för svenska företag med en exportvolym på cirka 6 miljarder kronor. Insatserna bidrar även till export från små och medelstora företag med spridd regional förankring, i egenskap av underleverantörer. Vidare sker främjandeinsatser för att befästa och förstärka svenska företags andel av upphandlingen inom internationella finansinstitutioner, regionala utvecklingsbanker, FN och EU. Särskilda insatser görs för att främja projektexport till EU:s nya medlemsländer och grannländer.

De näringslivs- och Sverigefrämjande aktiviteter som svenska ambassader och generalkonsulat genomför tillsammans med framförallt Exportrådet, Invest in Sweden Agency (ISA) och lokala partners m.fl. innebär goda möjligheter för exponering på olika marknader. Dessa kompletterar en omfattande basverksamhet på främjandeområdet, bl.a. ett aktivt arbete med handelshinderfrågor. De svenska honorärkonsulerna är en resurs för den Sverigefrämjande verksamheten i utlandet.

Samspelet mellan främjandets aktörer när det gäller profileringen av Sverige i utlandet har stärkts under senare år. Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU) är ett forum för informationsutbyte, samordning och gemensamt agerande vad gäller Sverigeprofilering mellan de statliga och halvstatliga organisationerna inom Sverigefrämjandet.

Exportfinansiering

Genom att erbjuda exportkredit- och investeringsgarantier ger Exportkreditnämndens (EKN) verksamhet svenskt näringsliv goda konkurrensförutsättningar på de internationella marknaderna.

Under 2006 lämnade EKN garantier till ett värde av cirka 40 miljarder kronor samt garanti-

offerter till ett värde av cirka 51 miljarder kronor. Garantierna avsåg export till 102 länder. EKN noterade 74 nya kunder 2006. Under första halvåret 2007 lämnades garantier till ett värde av 10,1 miljarder kronor och garantiofferter till ett värde av 25,1 miljarder kronor. EKN noterade 57 nya kunder under första halvåret 2007.

Den 31 december 2006 hade EKN bundna åtaganden om ca 92 miljarder kronor, vilka minskade till 90 miljarder kronor fram till den 30 juni 2007. EKN:s resultat uppvisade 2006 ett överskott på 1,8 miljarder kronor. Första halvåret 2007 redovisade EKN ett överskott på ca 1,1 miljard kronor. Överskottet 2006 samt första halvåret 2007 beror dels på de mycket stora återbetalningar av fordringar som gjordes, dels på fortsatt lågt behov av riskreserveringar. Myndighetskapitalet uppgick i slutet av 2006 till 7,6 miljarder kronor och till ca 8,7 miljarder kronor per den 30 juni 2007.

Regeringen fick den 20 juni 2007 riksdagens bemyndigande att besluta om ändrade riktlinjer för EKN. Den nya förordningen (2007:656) om exportkreditgaranti från den 28 juni 2007 innebär att EKN får bevilja exportkreditgarantier i syfte att främja svensk export av varor eller tjänster samt det svenska näringslivets internationalisering och konkurrenskraft för att täcka förlust i anslutning till exportaffärer om det finns ett betydande svenskt intresse. Exportkreditgarantierna ska även fortsättningsvis beviljas i enlighet med Sveriges internationella åtaganden om statsstödd exportfinansiering och som ett komplement till de garantier som erbjuds av privata aktörer.

AB Svensk Exportkredit (SEK) främjar näringslivets utveckling och internationella konkurrenskraft genom att tillhandahålla långsiktigt hållbara finansieringslösningar för export och infrastruktur. Därutöver administrerar SEK det statsstödda exportkreditsystemet. Under 2006 lämnade SEK nya kundfinansieringar på 63,9 miljarder kronor, varav 27,7 miljarder kronor utgör utlåning till företag. Under första halvåret 2007 lämnade SEK nya kundfinansieringar på 27,2 miljarder kronor, varav 13,6 kronor utgör utlåning till företag.

Resultatet före skatt var 538 miljoner kronor 2006 och 287 miljoner kronor första halvåret 2007. SEK hade i juni 2007 en kapitaltäckningsgrad på 19,8 procent. Systemet med statsstödda exportkrediter gav 2006 ett överskott på 26,6

miljoner kronor och första halvåret 2007 ett underskott på 1,6 miljoner kronor. Systemet med statsstödda exportkrediter är mycket beroende av världsmarknadsläget och utvecklingen av räntorna på världsmarknaden.

Investeringsfrämjande

Utlandsägda företag utgör ett mycket viktigt inslag i svensk ekonomi. Över 560 000 personer arbetar i utlandsägda företag, vilket motsvarar ca en fjärdedel av samtliga anställda inom den privata sektorn. Utländska direktinvesteringar tillför kapital och kompetens samt stärker den svenska ekonomin och därmed tillväxt och sysselsättning. Under de senaste åren har betydelsen av utländska investeringar ökat. Globaliseringen innebär att nya aktörer börjar bli betydelsefulla investerare.

År 2005 uppgick de utländska direktinvesteringarna i Sverige till 1 363 miljarder kronor, vilket motsvarar ca 48 procent av BNP.

Investeringsfrämjandet bidrar till att attrahera utländska direktinvesteringar till Sverige. Huvudaktör i detta arbete är Myndigheten för utländska investeringar i Sverige (Invest in Sweden Agency, ISA) som aktivt verkar för att utländska företag investerar eller samverkar med svenska företag och regioner för att få till stånd investeringar i Sverige. ISA har tre egna utlandskontor samt finns representerad på ytterligare sex marknader. Utöver detta har ISA ett nära samarbete med ett 40-tal utlandsmyndigheter.

ISA tillhandahåller tjänster och informationsmaterial, besvarar förfrågningar från utländska investerare eller företag samt hjälper dessa att kostnadsfritt etablera kontakter med relevanta aktörer. En central del av investeringsfrämjandet är att i en årlig rapport identifiera de möjligheter och hinder som finns när det gäller utländska investeringar.

Myndigheten har vidare bedrivit fokusprojekt som marknadsför områden där Sverige har särskilda förutsättningar att attrahera utländska investeringar.

Under 2006 medverkade ISA till 193 nya investeringar, en ökning med 38 procent jämfört med 2005, vilket innebar cirka 1 700 nya arbetstillfällen. Resultaten från det första halvåret 2007 tyder på en fortsatt god utveckling. Under perioden har ISA medverkat till 78 investeringar, vilka beräknas ge drygt 1 240 nya arbetstillfällen.

4.4.2.1 Insatser inom andra politikområden

Inom handels- och investeringsfrämjandet är ett flertal offentliga och privata aktörer verksamma. Exportrådet och ISA samarbetar med dessa inom sina respektive verksamhetsfält, t.ex. ALMI Företagspartner AB, Verket för näringslivsutveckling (Nutek), Verket för innovationssystem (Vinnova), Visit Sweden AB och Institutet för Tillväxtpolitiska studier (ITPS).

Med finansiering från utgiftsområde 23, Jord och skogsbruk, fiske med anslutande näringar, genomför Exportrådet sedan 2002 särskilda insatser för främjande av export av svenska förädlade livsmedel. Målgruppen är i första hand små och medelstora livsmedelsföretag.

En mycket stor handelspotential finns i flera av de länder som är eller har varit aktuella för svenskt utvecklingssamarbete. Många av dessa länder kan också öka sin export till Sverige och EU, vilket gynnar såväl Sverige som dessa länders egen utveckling. Svenska företags bidrag till tillväxt och utveckling i fattiga länder stärks när företag på frivillig basis integrerar respekt för de mänskliga rättigheterna, sociala och miljömässiga hänsyn i sitt arbete.

Regeringen vill förbättra förutsättningarna för samverkan mellan det statliga utvecklingssamarbetet och det svenska näringslivet utan att därmed göra avsteg från den svenska principen om avbundet bistånd. Som ett led i detta arbete förbereder regeringen inrättandet av ett rådgivande organ med företrädare på hög nivå från svenska företag med erfarenhet från arbete i utvecklingsländer och med företrädare från myndigheter med särskild roll för genomförandet av biståndspolitik.

I Sveriges internationella utvecklingssamarbete spelar ömsesidigheten i handeln en viktig roll. Handeln med utvecklingsländer står i fokus i de pågående WTO-förhandlingarna. *Open Trade Gate Sweden* vid Kommerskollegium hjälper till att lösa de hinder som exportörer från utvecklingsländer kan möta på den svenska marknaden.

Analys och slutsatser

Exportfrämjande

Exportrådet har väl uppfyllt de mål som riksdagen och regeringen fastställt för dess verksamhet. Små och medelstora företag har fått tillgång

till grundläggande exportservice, kompetensutveckling och rådgivning. Räckvidden för exportfrämjandet utomlands liksom tillgängligheten till exportrådgivning i Sverige och kompetensutveckling för små och medelstora företag har bibehållits på hög nivå och inneburit mycket goda möjligheter för dessa företag att få stöd i sitt agerande på internationella marknader.

Samarbetet mellan myndigheter och organisationer som arbetar med företags- och näringslivsutveckling samt främjande har väsentligt vidareutvecklats och förbättrats i viktiga hänseenden. Exportrådet och ALMI Företagspartner AB har utvecklat ett samarbetskoncept för att kunna erbjuda en mer komplett service genom att samarbeta kring internationalisering av svenska företag. Dessa och andra myndigheter och organisationer har inlett samarbete för att ytterligare tydliggöra sina roller gentemot företagen. Processen att utöka samarbetet mellan aktörerna har bl.a. konkretiserats i det s.k. Exportlånet för att främja små och medelstora företags exportsatsning, se nedan Exportfinansiering.

Främjandet av svensk projektexport och internationell upphandling bedöms vara kostnads-effektiv. Efterfrågan är stor. Med begränsade finansiella insatser har hög utväxling i form av exportkontrakt och sysselsättning i Sverige uppnåtts. Genomförda satsningar inom projektexporten har enligt näringslivet bidragit till ökad förmåga till kraftsamling i avgörande affärs-skeden.

Utlandsmyndigheterna har bidragit till att främja svenska ekonomiska intressen och svenska företags affärsmöjligheter i utlandet genom en löpande basverksamhet och vissa särskilda aktiviteter i samverkan med framförallt Exportrådet. Ett aktivt arbete för att hjälpa svenska företag att lösa handelshinder innebär förbättrade möjligheter att genomföra affärer.

Exportfinansiering

Exportkreditnämnden (EKN) har genom sin garantigivning medverkat till att svenska exportföretag kan erbjuda villkor som huvudsakligen är likvärdiga med konkurrerande företag i andra länder. EKN har på ett framgångsrikt sätt förenat målet om garantigivning för svensk exportindustri på gynnsamma villkor med restriktionen att verksamheten ska vara självbärande på sikt. De ändrade riktlinjer för EKN som regeringen beslutade om den 28 juni 2007 genom för-

ordningen (2007:656) om exportkreditgaranti gör det möjligt för EKN att möta nya behov hos den svenska exportindustrin på grund av förändrade handels- och produktionsmönster, som EKN med sitt tidigare mandat inte har kunnat möta fullt ut. För EKN innebär den nya förordningen större möjligheter att erbjuda de tjänster som exportindustrin efterfrågar.

Mycket viktiga uppgifter har varit att ytterligare underlätta små och medelstora företags exportmöjligheter samt fortsätta att anpassa verksamheten till kundernas behov. Från och med den 5 juli 2007 infördes det nya s.k. Exportlånet som ska underlätta för svenska företag att verka på nya marknader och bidra till finansiering. Lånet har tillkommit i samarbete mellan EKN, AB Svensk Exportkredit, ALMI Företagspartner AB, Exportrådet och Swedfund International AB.

AB Svensk Exportkredit (SEK) har genom sin exportfinansiering medverkat både med finansiering och med rådgivning i flera viktiga affärer till förmån för svensk exportindustri.

Investeringsfrämjande

ISA har väl uppfyllt de mål som riksdagen och regeringen har ställt på verksamheten. ISA:s verksamhet har bidragit till utländska direktinvesteringar i Sverige liksom till att stärka svenska kompetenskluster inom exempelvis IT och telekom, bioteknik, läkemedel och fordon.

4.5 Internationell handelspolitik och inre marknaden

Inom verksamhetsområdet redovisas internationell handelspolitik och inre marknaden.

4.5.1 Mål för verksamhetsområdet

Målet är att bidra till ett förstärkt multilateralt handelssystem samt en öppen handelspolitik och en effektiv inre marknad i EU.

4.5.2 Internationell handelspolitik

Den internationella handelspolitiken syftar till ökad frihandel genom att värna och utveckla

öppna, enkla, rättvisa och legitima ramvillkor för internationell handel och investeringar.

4.5.2.1 Resultatredovisning

Målet för regeringens arbete med EU:s gemensamma externa handelspolitik har varit att bidra till de övergripande målen om tillväxt och sysselsättning, en hållbar utveckling, ett öppet Europa, ekonomisk utveckling i utvecklingsländer samt demokrati och säkerhet.

I detta syfte har regeringens absoluta prioritet varit att bidra till ett ambitiöst avslut på de pågående handelsförhandlingarna i Världshandelsorganisationen (WTO), den s.k. Doharundan, vilken inleddes i november 2001. Ett ambitiöst resultat av Doharundan kan ge världsekonomin en skjuts och bidra till ökad tillväxt, inte minst för utvecklingsländerna. Doharundan utgör också en unik möjlighet att förbättra svenska företags marknadstillträde för jordbruksprodukter, industrivaror och tjänster i tredje land.

Sverige har inom EU verkat för att ge kommissionen utrymme att kunna agera konstruktivt och visa nödvändig flexibilitet i WTO-förhandlingarna. Arbetet har fokuserat på nära kontakter med kommissionen, samarbete mellan EU:s handelsliberala medlemsstater men också omfattande kontakter med medlemsländer i EU som normalt intar defensiva positioner i handelspolitiska frågor. En av huvudanledningarna till att EU kunnat agera konstruktivt för att föra Doharundan framåt har just varit positionsändringar hos vissa nyckelländer. Det är dessa länder som Sverige fokuserat extra på att knyta starkare band till. Utöver arbetet inom EU har Sverige lagt ner betydande tid och resurser på kontakter med viktiga WTO-medlemmar i syfte att understryka behovet av att Doharundan kan slutföras och vilka värden som står på spel.

Sverige har under året genom konkreta inspel och dialog företrätt svenska intressen vad avser bl.a. marknadstillträde, offentlig upphandling och respekten för internationella regler. Inom ramen för WTO-förhandlingarna har Sverige fortsatt att arbeta för långtgående marknadsöppningar, särskilt för varor och tjänster som fattiga länder producerar.

Sverige har under flera år aktivt arbetat för att EU:s Lissabonprocess – med ambitionen att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga ekonomi år 2010 – ska inbegripa den externa

dimensionen. Detta har bidragit till att kommissionen har presenterat en extern handelspolitisk strategi för att förbättra EU:s globala konkurrenskraft, Globala Europa. Den utgör ett paraply för en rad olika initiativ och strategier. Marknadstillträdesstrategin är t.ex. tänkt att hjälpa EU:s företag att lösa olika handelshinder i tredje land. Sverige har deltagit i utformningen av strategin i nära kontakt med kommissionen och kommer att arbeta för att svenska intressen tillgodoses i detta arbete.

För att ta tillvara möjligheter till ett mer intensivt handelsutbyte med vissa länder har Sverige stått bakom kommissionens linje att inleda förhandlingar om frihandelsavtal respektive associeringsavtal med en rad länder i Asien och Latinamerika. Sverige har verkat för så breda och ambitiösa förhandlingsmandat som möjligt. Sverige har också nära engagerat sig i utformningen av den gemensamma plattform för utländska direktinvesteringar som EU utformade hösten 2006.

Sverige har därutöver mycket aktivt drivit frågan om en reform av EU:s handelspolitiska skyddsinstrument (TDI), särskilt antidumping. Antidumpningsåtgärder som används för att begränsa importkonkurrens blir till hinder för den fria handeln och motarbetar möjligheterna att ta tillvara globaliseringens fördelar. Sverige har bilateralt och i EU bearbetat andra medlemsländer och kommissionen för att söka åstadkomma en långtgående reformering av regelverket, inklusive en betydligt mer restriktiv användning av skyddsåtgärderna. Sverige har även i WTO-sammanhanget verkat för att de pågående regel förhandlingarna ska leda till en påtagligt minskad användning av antidumpningsåtgärder i världshandeln.

Sverige har på det handelspolitiska området bidragit till arbetet med att bromsa den globala uppvärmningen. Sverige agerar för frihandel med etanol och en fungerande världsmarknad för biobränslen.

4.5.2.2 Insatser inom andra politikområden

Genom att ta hänsyn till ett utvecklingsperspektiv i dess utformning och genomförande bidrar handelspolitiken till förverkligandet av Sveriges politik för global utveckling.

Genom handelsrelaterat bistånd görs insatser som förbättrar fattiga länders möjligheter att

delta i internationella handelsförhandlingar, genomföra avtal, uppfylla internationella standards och bygga den infrastruktur som behövs för att handla regionalt och internationellt. Handel och utveckling är identifierat som ett prioriterat område för svenskt bistånd. Detta manifesteras både genom ökad medelstilldelning för handelsrelaterade insatser och ett särskilt arbete inom Sida för att stärka insatserna på området.

Inom ramen för EU:s förhandlingar om ekonomiska partnerskapsavtal (EPA) med de s.k. AVS-länderna (ett 70-tal länder i Afrika, Västindien och Stilla havet) har Sverige argumenterat för att de bör ges generösast möjliga tillträde till EU:s marknad. Denna linje har fått tämligen gott genomslag. Tillsammans med ett antal likasinnade länder driver Sverige arbetet för att öka fattiga länders möjligheter att kunna nyttja tullförmåner genom enkla och mer utvecklingsvänliga ursprungsregler. Frågan drivs även i EPA-förhandlingarna och olika frihandelsförhandlingar. Enkla och förutsägbara ursprungsregler har även betydelse för vår egen industris möjligheter att minska sina kostnader vid export och import.

Under året har också handelns bidrag till konfliktförebyggande manifesterats genom arbetet inom Kimberleyprocessen, som syftar till att hindra handeln med s.k. konfliktdiamanter. Betydande informationsinsatser har genomförts i Sverige.

En konsultationsprocess har inletts med företrädare för svenska företag och näringslivets organisationer kring frågor som berör företagens sociala ansvar (Corporate Social Responsibility, CSR) och företagets förväntningar kring departementets engagemang i frågan. Ett aktivt informationsarbete bedrivs kring verktyg för företag som är verksamma i konfliktområden och sviktande stater. Ett omfattande arbete har genomförts mot korruption i anslutning till internationell handel.

4.5.3 Inre marknaden

4.5.3.1 Resultatrevisning

En effektiv inre marknad kännetecknas av en öppen handel på lika villkor, genom undanröjandet av handelshinder, fri konkurrens och regel-förenkling. Svenska företags och konsumenters intressen står i fokus. Den inre marknaden är

kittet i det europeiska bygget. För ett land som Sverige är det logiskt att delta i detta samarbete. I likhet med de nordiska grannländerna har Sverige utvecklat en ekonomi baserad på handel med omvärlden. Handeln är, och har varit, avgörande för tillväxt och sysselsättning. Utan en fungerande inre marknad riskerar konjunktur-utvecklingen att avta och utvecklas negativt.

En fortsatt viktig uppgift är att ta bort onödiga handelshinder för att motverka hämmande effekter på den ekonomiska utvecklingen och sysselsättningen.

Regeringen har som mål att minska företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk med minst 25 procent till hösten 2010. Regeringens syfte är också att regelförenklingsarbetet ska leda till en märkbar förändring i företagens vardag.

Den inre marknaden är den viktigaste regionen för Sveriges utrikeshandel och stod 2006 för 59,7 procent av exporten och 70,3 procent av importen (EU 25).

Förenkling av EG:s regelverk är därför viktigt för näringslivets möjligheter att utnyttja fördelarna med den inre marknaden. Utvecklingen av olika regleringsinstrument på den inre marknaden, som t.ex. harmonisering enligt *Nya metoden*, av effektivare konkurrens genom regler och ökad användning av standarder som främjar fri och öppen konkurrens, är därmed aktuella insatser.

En effektiv och fullbordad inre marknad är en central del av Lissabonstrategin. Tydliga regler för fri rörlighet på den inre marknaden underlättar även relationerna mellan EU och tredje land och skapar förutsättningar för ökad handel och exportmöjligheter för svenska företag. Det gemensamma europeiska regelverket utgör en grund på vilken förhandlingar kan ske med resten av världen om rörlighet av produkter och tjänster. På så sätt skapas såväl ökade möjligheter för import till EU som för ökad export från svenska företag till marknader utanför EU.

Utvecklingen av moderna och effektiva regler för skydd av immateriella rättigheter i en global ekonomi är av stor vikt för en hållbar utveckling i EU.

Antagandet av tjänstedirektivet i Konkurrenskraftsrådet och i Europaparlamentet under 2006 är ett av de viktigaste stegen i arbetet för att fullborda den inre marknaden. Direktivet ska nu genomföras i medlemsstaterna till december 2009 och arbetet med att organisera det svenska

genomförandet har hög prioritet och fortskrider enligt plan.

Information om möjligheter och rättigheter på den inre marknaden till företag och enskilda är en nyckelfråga för att företag och medborgare ska kunna flytta och verka över nationsgränserna. Upprättandet av IMI (Internal Market Information system) som elektroniskt instrument i förhållande till direktivet om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer har inletts och planeras vara färdigt under hösten 2007. Ytterligare rättsakter där informationsverktyget IMI är aktuellt är t.ex. tjänstedirektivet liksom förordningen om ömsesidigt erkännande på va-ruområdet.

De nationella insatserna för att mer effektivt hantera handelshinder som svenska företag stöter på har systematiserats. Arbetet med att ta fram en handbok om handelshinder för ambassader och konsulat har påbörjats. Riktlinjebrevet avseende det statliga uppdraget till Exportrådet har kompletterats för att vidga kretsen av ansvariga att hantera uppkomna problem i handeln. Kommerskollegium är redan tidigare tydligt knutet till detta arbete som central kontaktpunkt för handelshinder liksom s.k. SOLVIT-center på den inre marknaden.

Anmälningproceduren för tekniska regler (direktiv 98/34) visar sig fortsatt viktig för att kontrollera och fånga upp såväl svenska förslag till tekniska föreskrifter som för att Kommerskollegium ska kunna kontrollera utländska anmälningar. Det finns en tydlig koppling mellan regelförenkling och anmälningproceduren, där flertalet föreskrifter har ändrats i frihandelsvänligare inriktning efter påpekanden.

Den inre marknaden bygger i hög grad på att gemensamma beslut genomförs i de nationella rättsordningarna. Sveriges genomförandeunderskott (andelen inre marknadsdirektiv där ett medlemsland är sent med genomförandet) uppgick i juli 2007 till 1,4 procent (23 direktiv), vilket innebär att Sverige uppfyller målet om endast 1,5 procent genomförandeunderskott. Det kan dock noteras att nio medlemsstater redan nu uppfyller det nya målet om endast en procent underskott i genomförandet och som gäller från 2009. En kontinuerlig process pågår, på såväl regeringskansli- som myndighetsnivå, för att förbättra Sveriges genomförandestatistik.

Effektiviseringen av sektorsöverskridande instrument, t.ex. principen om ömsesidigt erkännande, standardisering och den nya harmonise-

ringsmetoden är högaktuell. En översyn av den nya harmoniseringsmetoden liksom en förordning om ömsesidigt erkännande presenterades i början av 2007. Syftet är att införa effektivare regler för marknads kontroll som främjar fri rörlighet och konkurrens samtidigt som väsentliga skyddsintressen omhändertas. Samtidigt som de nya rättsakterna förhandlas i rådet har nationellt flertalet regleringsbrev under 2006 justerats så att marknads kontroll uppmärksammats som en central verksamhet hos myndigheterna.

Ett ökat intresse för kompetensbedömning och ackreditering av certifierings-, provnings- och kontrollorgan kan noteras. En utredning avseende det ”öppna systemet” där dessa instrument är verksamma har under året presenterats; efter avslutad remissrunda kommer förslag om ökad effektivisering och eventuell spridning till nya områden att övervägas.

Standardiseringens betydelse för företagens möjligheter att verka utomlands liksom dess centrala roll såväl i EU:s harmoniseringsarbete som på områden som avser skydd av medborgarnas liv och hälsa samt miljö har hamnat i fokus. Ansvaret för standardiseringen är fördelat mellan å ena sidan näringslivet och å andra sidan det offentliga. Utredningen Den osynliga infrastrukturen – om förbättrad samordning av offentlig IT-standardisering (SOU 2004:47) har bl.a. pekat på behovet av en bättre samordning inför EU-beslut om IT-standardisering.

4.6 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar i revisionsberättelserna för 2006 avseende myndigheterna inom området.

4.7 Politikens inriktning

Handels- och investeringsfrämjande

Handels- och investeringsfrämjandet ska stärka svenska företags förmåga att ta tillvara de möjligheter som globaliseringen erbjuder. Globaliseringen med världsomspännande handel, investeringar och utveckling av ny teknik innebär att människor, kapital, varor, tjänster, information och teknik rör sig över region- och nationsgränser snabbare och billigare än någonsin tidigare.

Förändringstakten ökar och de geografiska begränsningarna för såväl utbud som efterfrågan minskar i betydelse. Konkurrensen och kraven på kontinuerlig förnyelse ökar.

De möjligheter som globaliseringen ger att stärka svensk ekonomi och handel ska tas tillvara. Det sker inom detta verksamhetsområde genom att främja svenska små och medelstora företags export och internationalisering samt svenska företags affärer på strategiskt viktiga marknader. Det sker också genom att attrahera utländska direktinvesteringar. Arbetet med att stärka profileringen av Sverige i utlandet underlättas genom en gemensam plattform utarbetad inom ramen för Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU).

Regeringen fäster stor vikt vid internationellt affärsfrämjande som skapar förutsättningar för marknads- och företagsutveckling, och vill vidareutveckla och effektivisera denna verksamhet. Den potential som finns bland småföretag att komma ut på exportmarknaden ska tas tillvara genom att underlätta deras förmåga till internationalisering. Exportfrämjandet ska göra det enklare för svenska företag att växa internationellt. Exportrådet ska inom ramen för sitt statliga uppdrag erbjuda goda förutsättningar för internationell affärsutveckling med grundläggande exportservice, kompetensutveckling och kunskapsspridning om internationella marknader.

Exportrådet ska också liksom Kommerskollegium och de svenska utlandsmyndigheterna aktivt arbeta med att hjälpa företag att hantera hinder i handeln. Satsningar på affärsområden som är intressanta för svenskt näringsliv på olika marknader ska genomföras med utgångspunkt från företagets intressen. Företagsspecifik affärsutveckling med skräddarsydda lösningar ska erbjudas företagen på marknadsmässiga villkor.

Exportfrämjandet har vidareutvecklats under 2007 genom närmare samarbete mellan myndigheter och organisationer som arbetar med företags- och näringslivsutveckling samt genom nya finansieringsinstrument som ska underlätta för svenska företag att verka på nya marknader och bidra till finansiering. Denna utveckling ska fortsätta och förstärkas. Projektexport och svenska företags medverkan i affärer med internationell upphandling ska främjas. Svenska ambassader och konsulat ska medverka till att skapa goda förutsättningar för svenskt näringsliv i utlandet.

Företagens frivilliga engagemang för grundläggande principer för ansvarsfullt företagande, såsom FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ska uppmuntras.

Svensk export har utvecklats starkt på senare år. Sverige förefaller dock ha tappat marknadsandelar på Europamarknaden. Det är viktigt att närmare studera hur den svenska exporten utvecklas och vilka faktorer som påverkar denna. Regeringen har därför den 5 juli 2007 beslutat att tillsätta en utredning som ska analysera svensk exportutveckling (Dir. 2007:101).

Utländska direktinvesteringar är viktiga för svensk ekonomi. De fördelar som ökade flöden av varor, kapital, tjänster och arbetskraft erbjuder ska tas tillvara. Utländska investeringar skapar nya affärsmöjligheter, öppnar nya marknader, tillför ny kompetens och ökar utbytet av teknik och tekniskt kunnande, vilket leder till ekonomisk tillväxt. För att det samlade svenska näringslivet ska kunna tillvarata globaliseringens möjligheter är det viktigt att attrahera utländska investeringar. Därför är investeringsfrämjande ett viktigt instrument inom tillväxtpolitiken. Utländska intressenter ska ges kvalificerad information om investeringsmöjligheter i Sverige med syfte att underlätta valet av investering. Arbetet med att identifiera investeringsmöjligheter liksom investeringshämmande faktorer ska fortsätta.

Svenska ambassader och konsulat ska medverka till att marknadsföra Sverige som investeringsland.

Regeringen aviserade i 2007 års vårproposition svenskt deltagande i världsutställningen EXPO 2010 i Shanghai på temat "Better City, Better Life". Deltagande i en världsutställning bygger för Sveriges del på ett gemensamt åtagande från stat och näringsliv, vilket innebär att regeringens beslut om statlig finansiering sker under förutsättning att näringslivsintressenter ställer motsvarande medel till förfogande. Regioner, kommuner och landsting kommer också att beredas tillfälle att medverka i det gemensamma åtagandet att genomföra det svenska deltagandet i världsutställningen.

Internationell handelspolitik

Globaliseringen – med ett allt intensivare flöde av varor, tjänster, kapital och arbetskraft mellan länder – innebär möjligheter men också utmaningar. Svenska företag behöver tillförsäkras

goda och stabila villkor för att kunna verka på internationella marknader. Också de fattiga länderna måste kunna skörda globaliseringens frukter. Handelspolitiken kan lämna viktiga bidrag för att tillvarata globaliseringens möjligheter och begränsa dess möjliga avigsidor. Tydliga, icke-diskriminerande, globala regler för internationell handel är avgörande för tillväxt och utveckling.

Regeringen prioriterar det fortsatta arbetet med att genomföra de initiativ som presenterades i kommissionens meddelande om Globala Europa, dvs. den externa handelspolitiska strategin för att förbättra EU:s globala konkurrenskraft.

Ett ambitiöst avslut på de pågående WTO-förhandlingarna i den s.k. Doharundan kan ge världsekonomin en skjuts och bidra till ökad tillväxt, inte minst för utvecklingsländerna. Därtill har Sverige avsevärt mer att vinna på en framgångsrik Doharunda än genomsnittet av industriländerna. Regeringen verkar för att EU ska agera konstruktivt och drivande i Doha-förhandlingarna. För att ta tillvara svenska intressen prioriterar regeringen handel med jordbruks- och industrivaror, tjänstehandel, förenklade handelsprocedurer och regelfrågor (bl.a. antidumping, skyddsåtgärder och subventioner). Eftersom industrivaror står för ca 70 procent av värdet av den svenska exporten är det särskilt angeläget att svenska intressen tillgodoses i förhandlingarna på detta område.

Regeringen lägger stor vikt vid att utvecklingsländernas intressen och särskilda behov tillvaratas i såväl i WTO som i andra handelsförhandlingar. Här är målet att stärka fattiga människors och länders möjligheter att ta del av globaliseringen. En öppnare och friare handel är i det sammanhanget grundläggande. Regeringen driver konsekvent linjen att EU ska visa största möjliga öppenhet gentemot fattiga länder. Sverige har ett gott förtroende hos många fattiga länder. Vi har här en viktig roll att spela som brobyggare.

Ett starkt multilateralt handelssystem gynnar små utrikeshandelsberoende länder samt utvecklingsländer med en begränsad förhandlingsstyrka. En framgångsrik Doharunda prioriteras därför av regeringen. Vid sidan av multilaterala förhandlingar kan dock bilaterala och regionala initiativ spela en viktig kompletterande roll. Regeringen stödjer därför EU:s förhandlingar om bilaterala och regionala frihandelsavtal med en

rad länder och regioner i världen. Detta gäller inte minst Asien där svenska företag har starka intressen. För att skapa goda förutsättningar för svenska företag att konkurrera på världsmarknaden är det också viktigt att frihandelsavtalen, utöver avveckling av traditionella handelshinder, också innehåller effektiva regler som rör t.ex. investeringar och immaterialrätt.

De internationella handelspolitiska regelverken ska utvecklas för att främja den fria handeln och de internationella investeringarna, undanröja handelshinder samt underlätta och bana väg för svensk industri på den globala arenan. Antidumping är ett exempel på en fråga där Sverige redan ligger i framkant och där regeringen vill verka för ytterligare minskning av restriktiva åtgärder inom EU och WTO. Genom kommissionens översyn av EU:s handelspolitiska skyddsinstrument ser regeringen ökade möjligheter för ett bättre regelverk på främst antidumpingområdet, vilket i högre utsträckning anpassas till den globalisering som ägt rum inom näringslivet. Sverige stödjer fortsatt EU:s arbete för att säkerställa immaterialrättslig lagstiftning och efterlevnad av denna lagstiftning i olika delar av världen.

EU:s marknadstillträdesstrategi ska hjälpa EU:s företag att lösa olika handelshinder i tredje land. Det är viktigt att strategin tillämpas på ett sådant sätt att den blir ett effektivt hjälpmedel för EU:s företag. Regeringen ambition när det gäller offentlig upphandling är att åstadkomma förbättrat marknadstillträde på internationella upphandlingsmarknader. Det är också viktigt att tillträdet till europeiska upphandlingsmarknader inte begränsas.

Klimatförändringarna kommer alltmer i fokus, liksom ansträngningarna att nå globala lösningar. Handelspolitiken ska nyttjas för att motverka klimatförändringarna. Regeringen anser att en väl fungerande världsmarknad för biodrivmedel måste upprättas och driver frågan om att ta bort tullar på biobränslen såsom etanol. Det särskilda villkoret som gäller för att etanol som låginblandas i bensin ska vara skattebefriad bör slopas så snart det är möjligt, dock senast den 1 januari 2009.

Det behövs en ökad produktion av biobränslen på global nivå för att vi ska kunna nå uppställda mål om minskade utsläpp. Marknaden för biobränslen ska utformas så att dessa bränslen produceras i länder där det är mest effektivt. Många fattiga länder har naturliga förutsätt-

ningar för odling av grödor till biodrivmedel. Samtidigt behöver de potentiella ekologiska och sociala konsekvenserna av ökad produktion av biodrivmedel analyseras och hanteras.

OECD har en viktig roll att spela för att föra den internationella handelspolitiska agendan framåt genom arbete med handelspolitiska framtidsfrågor i ett tillväxt- och globaliseringsperspektiv.

Globaliseringen medför också nya utmaningar för företag som verkar i länder eller områden där det saknas lagstiftning och/eller där lagar inte efterlevs. Det arbete som bedrivs inom ramen för ”Företagens sociala ansvar”, CSR, kan bistå företag att hantera utmaningar kring mänskliga rättigheter, miljö, grundläggande arbetsvillkor och korruption. Regeringen anser det angeläget att företagens ansträngningar stöds, bl.a. genom att bidra till verktyg som företagen kan använda i sin verksamhet. Exempel på detta finns både inom OECD och FN. Det är också viktigt att information sprids om tillgängliga antikorrupsionsinstrument och om hur dessa tillämpas effektivt.

Inre marknaden

Den inre marknaden utgör fortsatt kärnan i det europeiska samarbetet och utvecklas kontinuerligt.

Tillämpningsfrågorna står i fokus liksom genomförandet av redan fattade beslut. Tillämpningsfrågorna präglas i hög grad av nationell kompetens och genomslag på regional och kommunal nivå är viktigt. Åtgärder planeras för att stärka tillämpningen och de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU genom tydliga skrivningar i såväl den nya myndighetsförordningen som i den nya konsekvensanalysförordningen.

Antagandet av tjänstedirektivet innebär att det nu ska genomföras i medlemsstaterna. Utvecklingen av tjänstesektorn är av avgörande betydelse för att bryta utanförskapet och skapa sysselsättning. Trots att tjänstesektorn står för 70 procent av sysselsättningen och BNP och är den sektor där flest nya jobb skapas utgör den bara 20 procent av den totala handeln av tjänster inom OECD-området. Genomförandet av tjänstedirektivet kommer därför att ha en tydlig inriktning för att skapa ökade möjligheter till gränsöverskridande handel och etablering. Ett särskilt sekretariat har inrättats vid Utrikes-

departementet för att säkerställa ett brett och enhetligt genomförande i Sverige.

Ökade insatser för att motverka och hantera handelshinder har vidtagits bl.a. genom en handbok för utrikesförvaltningen och berörda myndigheter. Kommerskollegium har fortsatt en viktig funktion att fylla genom dess ansvar som central kontaktpunkt för handelshinder.

Samordningen av och kunskap om de horisontella instrumenten på den inre marknaden blir allt viktigare. Flertalet av nya horisontella rättsakter innehåller liknande regler och funktioner där samordningen nationellt blir viktig ur såväl ett företagar- som ur ett statsfinansiellt perspektiv. Förutom tjänstedirektivet väntas under 2007 antagande av två större rättsakter på varuområdet. Det administrativa samarbetet utvecklas och initiativet kring ett övergripande informationssystem på den inre marknaden (IMI – Internal Market Information system) kommer under hösten 2007 att börja användas för erkännande av yrkeskvalifikationer. Marknadskontrollens betydelse för olika politik- och ansvarsområden tydliggörs också genom den pågående översynen av den s.k. Nya metoden. SWEDAC:s samordnande roll i marknadskontrollen är fortsatt viktig och nya regler för ökad samordning mellan marknadskontrollerande myndigheter och t.ex. Tullen har ökat effektiviseringen. Det är vidare angeläget för att systemet med öppna kontrollordningar fortsatt utvecklas och uppföljning av utredningen om Öppna system kommer att ske under hösten 2007. Standardiseringens betydelse för fungerande handel och tillväxt och sysselsättning ska tydliggöras. Regeringen planerar en skrivelse till riksdagen om standardisering.

4.8 Budgetförslag

4.8.1 39:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet

Tabell 4.2 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	22 295	- 395	
2007	Anslag	20 555 ¹		20 187
2008	Förslag	20 710		
2009	Beräknat	21 180 ²		
2010	Beräknat	21 718 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 20 710 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 20 710 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) verksamhet.

Ackrediteringsverksamheten svarar för drygt 57 procent av SWEDAC:s omsättning. Som ackrediteringsorgan åligger det SWEDAC att i internt och externt arbete uppfylla högt ställda kvalitetskrav och genomgå internationella kvalitetsrevisioner. Teknisk kontroll omfattar bl.a. stöd åt andra myndigheters regelgivning, tillstånd, tillsyn och marknadskontroll samt ansvar för dessa verksamheter inom områden där SWEDAC har sektorsansvar. Formerna för den framtida finansieringen av denna tillsyn och marknadskontroll är för närvarande under utredning (2007).

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.3 Budget för avgiftsbelagd verksamhet – Ackreditering m.m.

Tusental kronor

Verksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	104 057	106 681	- 2 624
(varav tjänsteexport)	32 894	32 604	290
Prognos 2007	130 100	135 500	- 5 400
(varav tjänsteexport)	49 400	49 050	350
Budget 2008	126 900	131 300	- 4 400
(varav tjänsteexport)	44 900	44 300	600

Tabell 4.4 Budget för avgiftsbelagd verksamhet - Metrologi m.m.

Tusental kronor

Metrologi (offentlig-rättslig verksamhet)	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006	3 770	5 083	- 1 313
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2007	4 150	4 470	- 320
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2008	4 200	7 200	- 3 000
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Under 2006 uppgick resultatet från uppdragsverksamheten till -2 624 miljoner kronor. För 2007 beräknas resultatet till -5 400 miljoner kronor.

Viss tillsyn inom teknisk kontroll är för närvarande avgiftsbelagd.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 20 710 000 kronor anvisas under anslaget 39:1 *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 21 180 000 kronor respektive 21 718 000 kronor.

Tabell 4.5 Härledning av anslagsnivån 2008–2010 för 39:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	20 555	20 555	20 555
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	155	625	1 163
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	20 710	21 180	21 718

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4.8.2 39:2 Kommerskollegium

Tabell 4.6 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2006	Utfall	62 414		5 940
2007	Anslag	67 901 ¹		68 667
2008	Förslag	67 121		
2009	Beräknat	68 680 ²		
2010	Beräknat	70 474 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008. .

² Motsvarar 67 121 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 67 121 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för Kommerskollegiums verksamhet exkl. Open Trade Gate Sweden. Kollegiet är central förvaltningsmyndighet för utrikeshandel och handelspolitik.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 67 121 000 kronor anvisas under anslaget 39:2 *Kommerskollegium* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 68 680 000 kronor respektive 70 474 000 kronor.

Tabell 4.7 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 39:2 Kommerskollegium

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	67 901	67 901	67 901
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	- 780	779	2 573
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	67 121	68 680	70 474

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4.8.3 39:3 Exportfrämjande verksamhet

Tabell 4.8 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2006	Utfall	303 259	Anslags- sparande	19 371
2007	Anslag	230 836 ¹	Utgifts- prognos	233 584
2008	Förslag	248 836		
2009	Beräknat	246 836		
2010	Beräknat	208 836		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

Anslaget finansierar det statliga uppdraget till Sveriges exportråd (Exportrådet), exportfrämjande insatser, särskilda främjande- och handelspolitiska insatser samt Sverigeprofilering till stöd för främjande.

Exportrådets verksamhet grundar sig på ett avtal mellan staten och Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförening (SAU).

Regeringens överväganden

Regeringen prioriterar ett aktivt exportfrämjande som möter de små och medelstora företagens behov. Anslaget föreslås därför ökas med 7 miljoner kronor 2007 och med 85 miljoner kronor 2008. För åren 2009 och 2010 beräknas anslaget öka med 33 respektive 20 miljoner kronor. Detta inkluderar förberedelser och genomförande av det svenska deltagandet i världsutställningen EXPO 2010 i Shanghai, för vilket statens kostnad beräknas uppgå till 70 miljoner kronor under 2007 – 2010.

Regeringen har den 5 juli 2007 (Dir. 2007:101 Den svenska exportens utveckling) gett en särskild utredare i uppdrag att analysera svensk exportutveckling.

Regeringen föreslår att 248 836 000 kronor anvisas under anslaget 39:3 *Exportfrämjande* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 246 836 000 kronor respektive 208 836 000 kronor.

Tabell 4.9 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 39:3 Exportfrämjande

Tusental kronor			
	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	223 836	223 836	223 836
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	25 000	23 000	– 15 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	248 836	246 836	208 836

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.8.4 39:4 Investeringsfrämjande

Tabell 4.10 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2006	Utfall	67 434	Anslags- sparande	2 093
2007	Anslag	55 851 ¹	Utgifts- prognos	56 889
2008	Förslag	56 264		
2009	Beräknat	57 547 ²		
2010	Beräknat	59 037 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

² Motsvarar 56 264 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 56 264 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget används för verksamheten vid Myndigheten för utländska investeringar i Sverige (Invest in Sweden Agency, ISA), som är den centrala myndigheten för investeringsfrämjande åtgärder i Sverige.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 56 264 000 kronor anvisas under anslaget 39:4 *Investeringsfrämjande* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 57 547 000 kronor respektive 59 037 000 kronor.

**Tabell 4.11 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, 39:4
Investeringsfrämjande**

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	55 851	55 851	55 851
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	413	1 696	3 186
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	56 264	57 547	59 037

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4.8.5 39:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer

Tabell 4.12 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Uppmärksamhet	Belopp
2006	Utfall	15 506	Anslags-sparande	196
2007	Anslag	15 417 ¹	Utgifts-prognos	15 333
2008	Förslag	15 417		
2009	Beräknat	15 417		
2010	Beräknat	15 417		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.

Anslaget används för avgifter och bidrag för Sveriges deltagande i vissa internationella närings- och handelspolitiska organ.

Utgiftsstyrande faktorer är medlemsavgifternas utveckling i aktuell valuta och valutakursernas utveckling.

Anslaget disponeras av regeringen och belastas främst för avgifter och bidrag till nedanstående organ. Deltagandet bedöms av regeringen som nödvändigt för att möjliggöra svensk påverkan på den internationella utvecklingen, för ett aktivt svenskt deltagande i internationellt samarbete samt för informationshämtning på för Sverige viktiga områden. Anslaget täcker avgifter till följande organisationer:

- Världshandelsorganisationen (WTO)
- Internationella rådet för samarbete på tullområdet (WCO)
- Internationella Tulltariffbyrå (I.C.T.B.)

- Internationella Byrån för Utställningar i Paris (BIE).

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 15 417 000 kronor anvisas under anslaget 39:5 *Avgifter till internationella handelsorganisationer* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 15 417 000 kronor respektive 15 417 000 kronor.

**Tabell 4.13 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, 39:5
Avgifter till internationella handelsorganisationer**

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	15 417	15 417	15 417
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	15 417	15 417	15 417

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.8.6 39:6 Bidrag till standardiseringen

Tabell 4.14 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Uppmärksamhet	Belopp
2006	Utfall	29 349	Anslags-sparande	0
2007	Anslag	29 604 ¹	Utgifts-prognos	29 073
2008	Förslag	29 793		
2009	Beräknat	30 440 ²		
2010	Beräknat	31 204 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2008.² Motsvarar 29 793 tkr i 2008 års prislivå.³ Motsvarar 29 793 tkr i 2008 års prislivå.

Anslaget används för statsbidrag till Sveriges Standardiseringsråd (SSR) som är huvudman för standardiseringen i Sverige.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 29 793 000 kronor anvisas under anslaget 39:6 *Bidrag till standardiseringen* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 30 440 000 kronor respektive 31 204 000 kronor.

**Tabell 4.15 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, 39:6
Bidrag till standardiseringen**

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	29 604	29 604	29 604
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	189	836	1 600
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	29 793	30 440	31 204

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).
Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.8.7 Exportkreditnämnden

Exportkreditnämndens verksamhet ska bedrivas så att den är självbärande över tiden och samtidigt erbjuda den svenska exporten villkor som motsvarar vad konkurrerande företag i andra länder kan erhålla.

Ramutnyttjandet uppgick den 30 juni 2007 till 130,7 miljarder kronor för ordinarie exportkreditgarantier (varav 89,8 miljarder kronor är förbindelser) och till 0,1 miljard kronor för investeringsgarantier. Obundna utfästelser medräknas till 50 procent i ramutnyttjandet medan bundna utfästelser och förbindelser medräknas till 100 procent.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.16 Uppdragsverksamhet

Miljoner kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2006 (varav tjänsteexport)	3 404	1 617	1 787
Prognos 2007 (varav tjänsteexport)	2 454	364	2 090
Budget 2008 (varav tjänsteexport)	1 533	527	1 006
	0	0	0

Budgeten är upprättad enligt riskmässiga principer, som även belastas för reservationer för riskerna i engagemang och skadefordringar. Resultatet för första halvåret 2007 är ett överskott på ca 1,1 miljard kronor.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 ställa ut exportkreditgarantier intill ett belopp av högst 200 miljarder kronor inklusive tidigare utfärdade garantier samt att under 2008 ställa ut investeringsgarantier intill ett belopp av högst 10 miljarder kronor inklusive tidigare utfärdade garantier. Vidare föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2008 besluta att EKN liksom tidigare år får obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalningar.

Regeringen fick den 20 juni 2007 riksdagens bemyndigande att besluta om ändrade riktlinjer för EKN. Den nya förordningen (2007:656) om exportkreditgaranti innebär att EKN får bevilja exportkreditgarantier i syfte att främja svensk export av varor eller tjänster samt det svenska näringslivets internationalisering och konkurrenskraft för att täcka förlust i anslutning till exportaffärer om det finns ett betydande svenskt intresse.

5 Politikområde Forskningspolitik under Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

5.1 Budgetförslag

5.1.1 26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader

Tabell 5.1 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2006	Utfall	116 237		2 695
2007	Anslag	132 288 ¹	Utgifts-prognos	132 564
2008	Förslag	135 322		
2009	Beräknat	138 459 ²		
2010	Beräknat	142 061 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 135 322 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 135 322 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget finansierar förvaltningskostnader vid Verket för innovationssystem (Vinnova). Myndighetens uppgift är att främja hållbar tillväxt för näringsliv, samhälle och arbetsliv genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 135 322 000 kronor anvisas under anslaget 26:1 *Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 138 459 000 kronor respektive 142 061 000 kronor.

Tabell 5.2 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007 ¹	132 288	132 288	132 288
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 034	6 171	9 773
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	135 322	138 459	142 061

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

5.1.2 26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Tabell 5.3 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2006	Utfall	1 388 456		-10 057
2007	Anslag	1 404 974 ¹	Utgifts-prognos	1 394 465
2008	Förslag	1 809 966		
2009	Beräknat	1 874 150 ²		
2010	Beräknat	1 928 227 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2007 års ekonomiska vårproposition (bet. 2006/07:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 817 966 tkr i 2008 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 817 966 tkr i 2008 års prisnivå.

Anslaget finansierar behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystemet och liknande.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår ett bemyndigande för ekonomiska åtaganden även för 2008. Detta möjliggör att det för delar av verksamheten kan göras ekonomiska åtaganden som exempelvis omfattar långsiktiga program under en flerårig planeringsperiod.

Tabell 5.4 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2006	Prognos 2007	Förslag 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010–2012
Ingående åtaganden	1 040 875	1 240 094			
Nya åtaganden	1 508 209	1 600 000			
Infriade åtaganden	-1 308 990	-1 400 000	-1 450 000	-1 000 000	-800 000
Utestående åtaganden	1 240 094	1 440 094			
Erhållet/förslaget bemyndigande	1 500 000	1 700 000	1 800 000		

Regeringens överväganden

I 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100, bet. 2006/07:FiU21, rskr. 2006/07:222) aviserades en utökning av anslaget med 100 miljoner kronor per år fr.o.m. 2008 för en förlängd satsning på FoU i små och medelstora företag inom ramen för programmet Forska&Väx. Anslaget föreslås därför ökas med 100 miljoner kronor fr.o.m. 2008.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 1 809 966 000 kronor anvisas under anslaget 26:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* för 2008. För 2009 och 2010 beräknas anslaget till 1 874 150 000 kronor respektive 1 928 227 000 kronor.

Tabell 5.5 Härledning av anslagsnivån 2008–2010, för 26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Anvisat 2007¹	1 404 974	1 404 974	1 404 974
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 992	52 691	94 750
Beslut	396 000	416 485	428 503
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 809 966	1 874 150	1 928 227

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2006 (bet. 2006/07:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2007 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.